www.el-asr.com
Novembar / Decembar 2007/1428 H.G. broj 21, godina 4, CIJENA € 2

informativni islamski časopis
Stichting Hidzra

A ko govori ljepše od onoga koji poziva Allahu, koji dobra djela čini i koji govori "Ja sam doista musliman." Sura Fussilet, ajet 33

El Asr

el **moj ummete** BLIŽI SE ZORA TVOGA PONOSA

MALAKSALOST I
el **popuštanje u vjeri**

el **međureligijsko** ZBLIŽAVANJE I JEDINSTVO

PRIVREMENO SPREČAVANJE
el **Trudnoće**

pročitaj više >>>

KURBANI -1428 h

-1428 h -

Kurbani

2007

Šta vam Nudimo

Nudimo vam kvalitetan kurban po odgovarajučoj cijeni;
Halal klanje kurbana uračunato u cijenu!

Cijena Kurbana
135 Eura

Posebne želje kurbana ispunjavamo(Insallah)!

zadnji rok prijave do 17.12.2007

---- Informacije ----

Tel.:00387 061/446-654 Hidajet

Informacije vrijede samo za područje Unsko Sanskog Kanton-a

Informativni islamski časopis "El-Asr"

Izdavač
Stichting (Udruženje) Hidžra
Kloosterstraat 13, Beverwijk,
Holandija

Registracija
ISSN 18730795;
KvK Alkmaar 34185854

Uplate na račun
Postbank: 3532399

Urednik
Š. Fazlić

Redakcija
E. Zukić
Ebu Hamza
H. Stranjac
A. Sofić

Dizajn naslovne
http://www.hawd-design.com/

Šerijatska recenzija
Hajruddin Tahir Ahmetović, prof.

Lektura
A. Šibonjić

U ovom broju pišu:
Osman Smajlović,prof.
Hajruddin Tahir Ahmetović, prof.
Hakija Kanurić, prof.
Saudin Cokoja, prof.
Bilal Bosnić
Zijad Ljakić, prof.
Emir Demir, prof.
Nermin Smajlović, prof
Ummu Mu'az Smajlović
Ummu Muhammed
Subhija Bektić, prof.

Informacije, narudžbe &marketing (reklame)
Telefon: (0031) 6 49 336 506
e-mail: el-asr@hotmail.com

Štampa
Grafika "S" Zenica

Prošli broj

MOJ UMMETE,

bliži se zora tvoga ponosa

„A ti nikako ne misli da Allah ne motri na ono što rade nevjernici! On im samo pušta do Dana kada će im oči ostati otvorene i kada će žureći uzdignutih glava, netremice gledati; a srca će im prazna biti.“ (*Prijevod značenja Ibrahim, 42-43.*) U brojnim hadisima Allahov poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je pobudio kod nas optimizam za svijetlu budućnost našeg ummeta i njegovih sljedbenika: *„Neće prestati postojati potpomognuta skupina na istini iz moga ummeta koja će se pridržavati Allahove vjere uzvišena nad njihovim neprijateljima, sve do Sudnjeg dana. Neće im naštetiti oni koji su im neprijatelji, koji se razilaze sa njima i oni koji ih ostavljaju na cjedilu.“* (*Muslim, 156/1920-1925. Sahihu Džamia, 7287-7296. Albani*).

Pripremio: Osman Smajlović, prof.

Vapaji muslimana za pomoć dopiru sa svih strana svijeta. Svaki dan nova rana se otvara u ionako oslabljenom tijelu islamskog ummeta. Vrijeđa se islam, Kur'an, Poslanik, pale se mesdžidi, uzmemiravaju mu'mini ... A malo je onih kojima se mogu usmjeriti pogledi pomoći kako na visokim distancama tako i na polju organizovanog zajedničkog djelovanja: **„Ja tugu svoju i jad svoj pred Allaha iznosim, a od Allaha znam ono što vi ne znate.“** (*Prijevod značenja Jusuf, 86.)* **„Oni koji se suprotstavljaju Allahu i Poslaniku Njegovu biće, sigurno, najgore poniženi. Allah je zapisao: 'Ja i poslanici Moji sigurno ćemo pobijediti!' - Allah je, zaista, moćan i silan!“** (*Prijevod značenja El-Mudžadela, 20-21.)* Međutim, draga braćo i sestre u vjeri, islamski ummet, iako dosta oslabio, ipak je ummet koji ne može umrijeti uprkos mnoštvu bolnih i dubokih rana u njegovom tijelu, jer je njemu propisan opstanak od strane samog Stvoritelja svih svjetova. Njegov je zaštitnik i pomagač Uzvišeni, Svemoćni, Silni i Gordi Allah: **„Zato što je Allah zaštitnik onih koji vjeruju i što nevjernici zaštitnika nemaju.“** (*Prijevod značenja Muhammed, 11.*)

Iskušenja

Moramo znati da je ovo vrijeme u kojem se ostvaruju Poslanikovi, sallallahu 'alejhi ve sellem, nagovještaji smutnji i iskušenja: *„Skoro da su se iskupili narodi protiv vas sa svih strana kao što se iskupe oni koji jedu oko svoga čanka.“ (Ebu-Davud i Ahmed a hadis je sahih. Sahihu Džamia, 8183. Albani)* Rekao je: *„Požurite sa činenjem dobrih dijela prije smutnji koje su kao mračna noć u kojoj će čovjek osvanuti mu'minom, a omrknuti kjafirom ili će omrknuti mu'minom, a osvanuti kjafirom, prodavajući svoju vjeru za ovodunjalučka dobra.“ (Muslim, 118/186).* Čak će stanje mu'mina biti: *„Neće nestati dunjaluk sve dok čovjek ne naiđe pored kabura govoreći: 'Teško meni, da sam bogdom na njegovom mjestu.'“ (Muslim, 20907/53.)*

Zakon kušnje

Zar smo zaboravili da ćemo kao muslimani biti iskušavani u različitim oblicima i prilikama: **„Misle li ljudi da će biti ostavljeni na miru ako kažu: 'Mi vjerujemo!' i da u iskušenje neće biti dovedeni? A Mi smo u iskušenje dovodili i one prije njih, da bi Allah sigurno ukazao na one koji govore istinu i na one koji lažu.“** (*Prijevod značenja El-Ankebut, 2-3.)* Mržnja i neprijateljstvo između muslimana i nevjernika neće prestati sve do Sudnjeg dana ili dok nas ne izvedu iz islama i uvedu u njihovu neispravnu vjeru, Allahu se utječemo od toga: **„Oni će se neprestano boriti protiv vas da vas odvrate od vjere vaše, ako budu mogli.“** (*Prijevod značenja El-Bekara, 218.)* Takođe: **„Ni jevreji, ni kršćani neće biti tobom zadovoljni sve dok ne prihvatiš vjeru njihovu.“** (*Prijevod značenja El-Bekara, 120.*) Stanimo i razmislimo ... Svaki Allahov Vjerovjesnik imao je neprijatelje, a isto tako i njihovi sljedbenici: **„Tako smo svakom vjerovjesniku neprijatelje određivali, šejtane u vidu ljudi i džina koji su jedni drugima kićene besjede govorili da bi ih obmanuli.“** (*Prijevod značenja El-E`nam, 112.*) **„Isto tako smo Mi dali da svakom vjerovjesniku navaljalci neprijatelji budu. A tebi je Gospodar tvoj dovoljan kao vodič i kao pomagač!.“** (*Prijevod značenja El-Furkan, 31.)* A njihove osjećaje prema nama je najbolje opisao Allah, subhanehu ve te'ala, Svojim riječima:

„O vjernici, za prisne prijatelje uzimajte samo svoje, ostali vam samo propast žele: jedva čekaju da muka dopadnete, mržnja izbija iz njihovih usta, a još je gore ono što kriju njihova prsa. Mi vam iznosimo dokaze, ako pameti imate. Vi njih volite, a oni vas ne vole, a vi vjerujete u sve Knjige. Kad vas sretnu, govore:'Vjerujemo!' - a čim se nađu nasamo, od srždbe prema vama grizu vrhove prstiju svojih. Reci: 'Umrite od muke!' - Allahu su, zaista, dobro poznate misli svačije. Ako kakvo dobro dočekate, to ih ozlojedi, a zadesi li vas kakva nevolja, obraduju joj se. I ako budete trpjeli i ono što vam se zabranjuje - izbjegavali, njihovo lukavstvo vam neće nimalo nauditi. Allah, zaista, dobro zna ono što oni rade.“ (*Prijevod značenja Ali-Imran, 118-120.)*

Lanac iskušenja

Nisu ovo prva iskušenja i nevolje koje su zadesile islamski ummet, niti su najkrvoločnije. Bilo ih je svakako gorih i žešćih. Svaki put, naš ummet je izašao iz njih kao pobjednik uzdignute glave, davajući svima lekciju u svim poljima života, a od najočitijih lekcija je tâ da je on ummet kome je propisan opstanak kako bi dostavio završnu poslanicu cijelom svijetu i izveo ljude iz tmine na svijetlo kako bi prestali sa robovanjem ljudima i počeli sa robovanjem Gospodara ljudi. Našem ummetu udarci i iskušenja samo povećavaju čvrstinu, postojanost, iman i ubjeđenje: **„One kojima je, kada su im ljudi rekli: 'Neprijatelji se okupljaju zbog vas, trebate ih se pričuvati!' - to učvrstilo vjerovanje, pa su rekli: 'Dovoljan je nama Allah i divan je On Gospodar!' I oni su se povratili obasuti Allahovim blagodatima i obiljem, nikakvo ih zlo nije zadesilo i postigli su da Allah bude njima zadovoljan - a Allah je neizmjerno dobar. To vas je samo šejtan plašio pristalicama svojim, i ne bojte ih se, a bojte se Mene, ako ste vjernici.“** (*Prijevod značenja Ali Imran, 173-175.)* **„A kad su vjernici saveznike ugledali, rekli su: 'Ovo je ono što su nam Allah i Poslanik Njegov obećali, i Allah i Poslanik Njegov su istinu govorili!' - i to im je samo učvrstilo vjerovanje i predanost.“** (*Prijevod značenja El-Ahzab, 23.)* Odmah poslije Poslanikove, sallallahu 'alejhi ve sellem, smrti počinju razni problemi: ratovi sa odmetnicima, zlo različitih novotarskih državica, kršćanski pohodi, tatarska napast, pad hilafeta i na kraju kampanja protiv „terorizma i globalnog džihada“. Sve je to prošlo i proći će, ako Bog da: **„Oni žele utrnuti Allahovo svjetlo ustima svojim, a Allah će učiniti da svjetla Njegova uvijek bude, makar krivo bilo nevjernicima. On po Poslaniku Svome šalje uputstvo i vjeru istinitu da bi je uzdigao iznad svih vjera, makar ne bilo pravo mnogobošcima.“** (*Prijevod značenja Es-Saff, 8-9.*)

Allahova obaveza

Nakon što nam je Allah upotpunio našu vjeru -**„Sada sam vam vjeru vašu usavršio i blagodat Svoju prema vama upotpunio i zadovoljan sam da vam islam bude vjera.“** (*Prijevod značenja El-Maida, 3.)* - obavezao se da će istu tu vjeru sačuvati: **„Mi, uistinu, Kur’an objavljujemo i zaista ćemo Mi nad njim bdjeti!“** (*Prijevod značenja El-Hidžr, 9.)* Darovao je našem ummetu, u svim vremenskim razdobljima, velikane u svim šerijatskim oblastima koji su sa Allahovim dopustom bili jedni od sredstava očuvanja islama i njegovih nauka. Kao što je Allah uzeo sebi u obavezu: *„Zaista će Allah izaslati ovome ummetu na početku svakog stoljeća onoga tko će im obnoviti njihovu vjeru.“* (*Ebu-Davud, Hakim i hadis je sahih. Sahihu Džamia, 1874. Albani)* i: *„Nosit će ovo znanje od budućih pokoljenja njihovi pravednici koji će odbacivati krivo tumačenje onih koji pretjeruju i svojatanja lažova.“ (Bejheki i hadis je sahih. Miškatu Mesabih, 248. Albani*)

Raduj se, ummete moj

Iako te obavila tmina neznanja, nepravde, nasilje domaćih, a i nevjernika, različita iskušenja, ipak je zora na vidiku: **„O vjernici, ako Allaha pomognete, i On će vama pomoći i korake vaše učvrstiti.“** (*Prijevod značenja Muhammed, 7.*) **„I ako budete trpjeli i ono što vam se zabranjuje - izbjegavali, njihovo lukavstvo vam neće nimalo nauditi. Allah, zaista, dobro zna ono što oni rade.“** *(Prijevod značenja Ali-Imran, 120.)* **„A dužnost Nam je bila vjernike pomoći.“** (*Prijevod značenja Er-Rum, 47.)* **„Oni koji se suprotstavljaju Allahu i Poslaniku Njegovu biće, sigurno, najgore poniženi. Allah je zapisao: 'Ja i poslanici Moji sigurno ćemo pobijediti!' - Allah je, zaista, moćan i silan.“** (*Prijevod značenja El-Mudžadela, 20-21.)* **„On uliva smirenost u srca vjernika da bi još više učvrstili vjerovanje koje imaju - a vojske nebesa i Zemlje su Allahove; Allah sve zna i mudar je.“** (*Prijevod značenja El-Feth, 4.*) **„A vojske Gospodara tvoga samo On zna.“** (*Prijevod značenja El-Muddessir, 31.*) **„A ti nikako ne misli da Allah ne motri na ono što rade nevjernici! On im samo pušta do Dana kada će im oči ostati otvorene i kada će žureći uzdignutih glava, netremice gledati; a srca će im prazna biti.“** (*Prijevod značenja Ibrahim, 42-43.*)

Nastavak na sl. strani —->

U brojnim hadisima Allahov poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je pobudio kod nas optimizam za svijetlu budućnost našeg ummeta i njegovih sljedbenika: *„Neće prestati postojati potpomognuta skupina na istini iz moga ummeta koja će se pridržavati Allahove vjere uzvišena nad njihovim neprijateljima, sve do Sudnjeg dana. Neće im naštetiti oni koji su im neprijatelji, koji se razilaze sa njima i oni koji ih ostavljaju na cjedilu.“* (*Muslim, 156/1920-1925. Sahihu Džamia, 7287-7296. Albani*). *„Sakupljena mi je zemlja tako da sam vidio njen istok i zapad. Vlast moga ummeta će obuhvatiti sve ono što mi je predočeno.“* (*Muslim, 2889.*) *„Uslišana je molba Poslanika Allahu da ne uništi skupinu mu`mina sa njihovim neprijateljima.“* (*Muslim, 2889.*) Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: *„Zaista će dostignuti ova vjera dokle doseže noć i dan. Neće Allah ostaviti kuću, a da neće uvesti u nju islam sa ponosom ponosnog ili poniženjem poniženog. Ponosom sa kojim će Allah učiniti islam ponosnim i poniženjem sa kojim će poniziti nevjerstvo.“* (*Ibnu-Hibban i hadis je sahih. Sahihu Džamia, 3. Albani*)

Naša obaveza

Nema prostora da sumnjamo u Allahovo obećanje da će potpomoći muslimane ukoliko učine ono što je na njima obaveza jer je to od paganskog razmišljanja: **„a drugi su se brinuli samo o sebi misleći o Allahu ono što nije istina, kao što pagani misle govoreći: 'Gdje je pobjeda koja nam je obećana?'“** (*Prijevod značenja Ali-Imran, 154.*) Allahov, subhanehu ve te'ala, govor je istina, On ispunjava Svoje obećanje. Moramo znati da je *„svaka stvar mu'mina samo dobro njemu. Ukoliko ga zadesi radost, zahvali se, pa to bude dobro za njega, a ukoliko ga zadesi žalost, strpi se, pa i to bude dobro za njega.“* (*Muslim, 2999.*) Osaburi u svome srcu tako da se ne srdi na Allaha, u svome govoru - ne govoreći ružno, u svojim djelima - ne čineći haram. Zadovoljan sa Allahovom odredbom i zahvalan mu što ga nije iskušao većim iskušenjem koje je ujedno i iskup za počinjene grijehe: **„I ne gubite hrabrost i ne žalostite se; vi ćete pobijediti ako budete mu'mini.“** (*Prijevod značenja Ali-Imran, 139.*)

Musliman, nakon što postupi onako kako mu je naređeno, čini razloge i povode koji će ga sačuvati od mogućih iskušenja ili će ih umanjiti, olakšati i otkloniti ukoliko su ga već zadesili - naravno u šerijatskim dozvoljenim granicama i normama. Allah nas podučava ovakvom načinu ponašanja kroz hidžru našeg Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem. Zar nije bilo moguće da ga Allah prenese u Medinu kao što je to uradio u noći Isra i Miradža? Svakako da je bilo moguće. Međutim, Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, po Allahovoj naredbi preuzima sredstva koja će mu, sa Allahovim dopustom, pomoći u ostvarivanju hidžre. Uzima put koji je suprotan putu za Medinu, s njim je Ebu-Bekr i vodič, skriva se određeno vrijeme u pećini, logistička i obavještajna služba je tu. Dostavljaju mu hranu i vijesti o kretanju Kurejšija i slično tome. Činjene naređenih nam razloga i povoda moramo popratiti sa mudrošću, jer je mu'min mudar i zna se ponašati u teškim i izvanrednim situacijama za što nalazimo potvrdu u cijelom praktičnom Poslanikovom, sallallahu 'alejhi ve sellem, životu a naročito u događaju „Primirje na Hudejbiji“. A ukoliko musliman učini sve moguće razloge i pored toga ga zadesi nedaća, postupiće onako kako nas je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, podučio: *„Jak mu'min je bolji i draži Allahu od slabog mu'mina, a u svima njima je hajr. Pridaj pažnju onome što će ti koristiti, tražeći Allahovu pomoć i ne malaksaj. Ako te nešto zadesi nemoj reći: 'Da sam uradio ovako bilo bi tako i tako', već reci: 'Allah je tako odredio, I On čini šta hoće', jer riječ "da sam" otvara djelovanje šejtana.“* (*Muslim, 2664.*)

Molim Uzvišenog Allah da uzvisi islam i muslimane i da ponizi nevjerstvo i njegove pripadnike. AMIN.

U hadisu koji bilježi imam Ahmed u svom "Musnedu" Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem je rekao: ,,Ova vjera će doprijeti dokle dopiru dan i noć, i neće ostati ni jedna kuća, niti nastamba, a da islam u nju neće ući, ponosom ponosnog i poniženjem poniženog

Međureligijsko ZBLIŽAVANJE I JEDINSTVO

Piše: Zijad Ljakić, prof.

Pod ovim pozivom se podrazumijeva ujedinjavanje religija: Islama, kršćanstva i vjere Židova (kao i ostalih religija) i svega onog što proizilazi iz toga, poput: gradnje mesdžida, crkve i sinagoge na jednom mjestu u sklopu univerziteta, aerodroma ili sličnih javnih mjesta; štampanje Kur'ana, Tevrata i Indžila u jednim koricama; održavanje konferencija, skupova i seminara; otvaranje udruženja, organizacija i asocijacija pod istim plaštom i sličnih radnji. Filozofija ove ideje, misije i propagande počiva na tvrdnji da Islam, kršćanstvo i židovstvo (i ostale religije) imaju zajedničke osnove, poput: vjerovanja u Boga, Njegove meleke, poslanike i Sudnji dan; te da je razilaženje među njima formalno a ne suštinsko. *(Pogledaj: El-Mevsua'tul-mujesseretu 2/1176)*

Međureligijsko zbližavanje i jedinstvo je pravljenje mješavine od Islama i ostalih iskrivljenih i derogiranih religija (prvenstveno kršćanstva i židovstva) u kojoj nema mjesta za mržnju prema nevjernicima, niti podjelu čovječanstva na muslimane i kjafire, niti se ljudski ibadeti, kojima se približavaju Allahu, dijele na ispravne i ništavne. Naime, polovinom dvadesetog stoljeća, u sjeni novog svjetskog poretka, oglasili su se Židovi i kršćani sa pozivom u međureligijsko zbližavanje, tj. ujedinjenje sljedbenika Muse, Ise i Muhammeda, 'alejhimusselam, pod nazivom: "Poziv u zbližavanje među religijama (vjerama)", a zatim pod imenom: "Odbacivanje vjerskog fanatizma", te pod imenima: "Bratstvo vjernika", "Međureligijski dijalog", "Poziv u vjeru Ibrahimovu", i slično. A ovi lijeporječivi pozivi su popraćeni sa još slađim parolama, poput: ujedinjenje religija, millet Ibrahimov, jedinstvo božanskih religija, vjernici, jedinstvo vjernika, svjetska religija i suživot među religijama. Zatim je podignut moto "jedinstva nebeskih knjiga" od kojeg je nastala ideja štampanja Kur'ana, Tevrata i Indžila u istim koricama, te praktično zbližavanje izgradnjom "božijih kuća" (mesdžida, crkvi i sinagoga) na jednom mjestu i obavljanjem zajedničkih molitvi čiji je imam Papa, o čemu će biti govora poslije. *(Pogledaj: El-Ibtal, Bekr ebu-Zejd str.22-24)*

Svaki musliman treba znati da nema susreta niti dogovora u vjeri između muslimana i ostalih „ummeta kufra“ osim shodno temeljima koje je zacrtao sljedeći ajet: **"Reci: ‘O sljedbenici Knjige, dođite da se okupimo oko jedne riječi i nama i vama zajedničke: da se nikome osim Allahu ne klanjamo, da nikoga Njemu ravnim ne smatramo i da jedni druge, pored Allaha, bogovima ne držimo!’ Pa ako oni ne pristanu, vi recite: ‘Budite svjedoci da smo mi muslimani!’"** ***(Prijevod značenja Ali Imran, 64.)*** Znači ti temelji su tevhid, odbacivanje širka i pokornost Allahu u propisima, zakonodavstvu i slijeđenju posljednjeg vjerovjesnika Muhammeda, sallallahu 'alejhi ve sellem. Ovo bi trebala biti parola svake rasprave između nas i njih, a ulagati trud u ostvarenje nečeg mimo spomenutog u ajetu je batil i uzalud. A što se tiče vjerskih dijaloga, rasprava i susreta sa kjafirima čiji je cilj pristajanje na njihove želje i namjere, ili iznalaženje neke sredine između hakka i batila ili Islama i kufra, to je batil, kojeg se odriče Allah, Njegov Poslanik i vjernici.

Istorijska pozadina ove ideje

Ova židovsko-kršćanska ideja je savremena po svojim gromoglasnim parolama i sveobuhvatnim sferama djelovanja na odvraćanju muslimana od Islama, međutim, ona je jedna od njihovih starih spletki i smicalica Islamu i muslimanima.Prije pojave Islama, smatra se prvim korijenima akide jedinstva među

Nastavak na sl. strani —->

religijama jedna od izreka indijske filozofije koja glasi: "Čini ibadet Bogu u kojoj god hoćeš bogomolji" ili "Nakloni se bilo kojem božanstvu bez razlikovanja". Sa dolaskom Islama obavještava nas Uzvišeni o nastojanjima Ehlu kitabija, kako stoji u prijevodu značenja: **"Mnogi sljedbenici Knjige jedva bi dočekali da vas, pošto ste postali vjernici, vrate u nevjernike, iz lične zlobe svoje, iako im je Istina poznata"** *(El-Bekare, dio 109. ajeta),* takođe kaže: **"Oni će se neprestano boriti protiv vas da vas odvrate od vjere vaše, ako budu mogli."** *(El-Bekare, dio 217. ajeta),* i kaže: **"Oni bi jedva čekali da i vi budete nevjernici kao što su i oni nevjernici, pa da budete jednaki."** *(En-Nisa, dio 89. ajeta).* Nakon pohvaljenih generacija Islama, židovi i kršćani su širili među muslimanima neznalicama šubhu-smutnju čija je parola glasila: židovstvo, kršćanstvo i Islam su poput četiri fikhska mezheba kod muslimana, svaki njihov put vodi Uzvišenom Allahu. *(Pogledaj: Medzmu'ul-fetava 4/203)* Zatim su ovu ideju preuzeli sufije, ateiste, protagonisti i daije VAHDETUL-VUDŽUDA (vjerovanje da je Allah utjelovljen u svemu što postoji) i EL-HULULA (vjerovanje da je Allah utjelovljen u nekom od Njegovih stvorenja) iz Egipta, Šama i perzijskih zemalja. Neki od njih su smatrali dozvoljenim da musliman pređe u kršćanstvo ili židovstvo, a neki su čak davali prednost vjeri Ehli kitabija nad Islamom. *(Pogledaj: Medzmu'ul-fetava 4/203-208, 14/164-167, er-Reddu alel-mantikijin str.182-183.)* Od najistaknutijih misionara ovog dalaleta su: perzijanac el-Halladž, koji je ubijen kao otpadnik 309. po hidžri; Ibn-A'rebi, ideolog vahdetul-vudžuda u knjizi "El-Fusus", umro 638. po hidžri; Ibn-Sebi'n; et-Tilmisani i Ibn-Hud. Kaže el-Halladž: "Znaj da su židovstvo, kršćanstvo i Islam, a i druge religije, samo različiti nazivi i imena, čiji je smisao isti koji se ne mijenja". (Na veliku žalost, još uvijek se ideje gore navedenih izučavaju na mnogim islamskim univerzitetima kao predstavnika slobodne misli u istoriji Islama, ili kao predstavnike mistično-duhovne strane Islama, neuzubillahi od dalaleta.) Islamski učenjaci su blagovremeno razotkrili i uništili ovu ateističku da'vu pojasnivši da je ona kufr i otpadništvo od Islama. Zatim je ova ideja (međureligijsko jedinstvo) dugo vremena bila skrivena u grudima njenih nosioca-munafika, sve dok je nisu preuzeli MASONI (tj. židovska tajna organizacija čiji je cilj vladanje nad svijetom i širenje ateizma i nemorala) u zadnjoj trećini devetnaestog stoljeća, pod plaštom poziva u jedinstvo triju svjetskih religija i odbacivanja vjerskog fanatizma, zbog zajedničke im osobine da su svi vjernici. A onda su na ovu da'vu nasjeli Džemaluddin el-Afgani (u. 1314. po hidžri u Turskoj) i njegov učenik Muhammed Abduhu et-Turkmani (u. 1323. po hidžri u Aleksandriji) koji je bio pod uticajem engleskog svećenika Ishaka Tejlora. Njihovom "zaslugom", kao i drugih intelektualaca Bejruta, osnovano je udruženje za zbližavanje triju svjetskih religija pod imenom "Organizacija ujedinjenja i zbližavanja". Njeni članovi su bili Iranci, Englezi, židovi i muslimani. Muhammed Abduhu je uložio mnogo truda u dopisivanju sa kršćanskim svećenicima pozivajući na ovu ideju. Sa druge strane, vođene su velike rasprave između protivnika ove ideje i njenih propagatora. A potom su ovu ideju preuzeli savremeni "reformatori" Islama, tvz. asranijini, koji su potpali pod uticaj Zapadne filozofije i civilizacije. A nerijetko osjetimo njene tragove u da'vetskom radu mnogih islamista i islamskih džem'ata, pa čak i nekih kojima se pripisuje znanje. Pa zar nazivanje židova i kršćana našom braćom, te pozivanje vjernika svih vjera na borbu protiv napastvujućeg ateizma i slične izjave, nisu produkt iste ove ideje međureligijskog zbližavanja i jedinstva?

Reci: "O vi nevjernici, ja se neću klanjati onima kojima se vi klanjate, a ni vi se nećete klanjati Onome kome se ja klanjam; ja se nisam klanjao onima kojima ste se vi klanjali, a vi se niste klanjali Onome kome se ja klanjam, A vama– vaša vjera, a meni– moja!"

(El– Kafirun, 1-6)

Praktična inplementacija ove ideje

Poziv u međureligijsko zbližavanje, koji su započeli kršćani početkom dvadesetog stoljeća, je praktično primjenila svjetska cionistička organizacija priređivanjem mnoštva konferencija pod naslovom: "Zbližavanje Islama i kršćanstva". One su održane: 1953. u Bejrutu, 1954. u Aleksandriji, 1984. u Njujorku, Sinau i u Egiptu. Učesnici su bili različitih nacija, kako pripadnika Islama, kršćanstva i židovstva, tako i budizma, behaizma i mnogih drugih indijskih sekti. Ovi susreti su otkrili stvarne ciljeve ove pogane ideje koji se mogu rezimirati u sljedećem: iskorištavanje ove ideje za uspostavljanje mira i obustavljanje rata između muslimana i Izraela i brisanje akidetskih razlika između Islama i kršćanstva, nakon što su židovi udaljili kršćane od njihove akide. A na polju pozivanja u "vjeru Ibrahima", pod direktnim uticajem svjetskom masonizma, najviše bi trebao učiniti predstavnik Vatikana, Papa. Ovaj plan potvrđuje knjiga koju su izdali Masoni 1970 god., kao i same izjave Pape Johane Polisa Drugog na njegovim susretima sa sljedbenicima katoličke crkve u Ankari (Turska) i Daru Bejda' (Maroko) 1985. god. Dvadeset sedmog oktobra 1986. obavljen je zajednički namaz (molitva) u selu Esis (Italija), koji je predvodio sam Papa, a na kojem su učestvovali predstavnici tri velike svjetske religije. (Ovo je vjerovatno prvi namaz u kojem kjafir predvodi muslimane, s tim da nije prenešeno prema kojoj kibli su se okrenuli i da li su klanjali u kući rahmeta – mesdzidu ili kući azaba – crkvi!?) Zatim je nešto slično ponovljeno u Japanu na vrhu brda Kito gdje je obavljen zajednički namaz uz prisustvo predstavnika nekih muslimanskih organizacija. *(Pogledaj: El-Mevsua'tul-mujesseretu 2/1176, i El-Ibtal, Bekr ebu-Zejd str. 23-24.)*

Posljedice širenja ove ideje

Nakon praktične primjene međureligijskog zbližavanja nastale su velike promjene u stvarnosti, neke od njih su:

a) Gubljenje strahopoštovanja nevjernika prema muslimanima, sa jedne strane, i otklanjanja odbojnosti muslimana prema kjafirima, sa druge strane.

b) Predstavljanje Pape čitavom svijetu kao duhovnog vođe svih religija i kao nosioca misije "svjetskog mira".

c) Papa je proglasio 27. oktobar 1986. praznikom svih religija, a prvi januar danom pobratimljenja.

d) Napisana je himna koja je nazvana: "Himna jednom bogu, gospodaru i ocu".

e) Održavanje brojnih konferencija u tu svrhu, poput konferencije "Muđunarodni dijalog o jedinstvu sljedbenika Ibrahima", koja je održana u Kordobi u februaru 1987., prilikom čega je otvoren Kordobski institut za međureligijsko jedinstvo u Evropi. Zatim konferencija pod nazivom: "Dijalog među religijama" koja je održana 1417. po hidžri u Kairu, i mnoge druge konferencije kao u Njujorku i Portugalu.

f) Osnivanje organizacija i udruženja, misionarskih grupa, otvaranje klubova i asocijacija koji rade pod ovom idejom, kao što je: u martu 1987. osnovano udruženje "Ujedinjeni vjernici", a u aprilu iste godine organizacija "Ujedinjeni ljudi", a u ljeto 1987. osnovan "Klub religiozne omladine".

g) U Egiptu je 1416. po hidžri otvoren centar pod imenom "Vjersko bratstvo" u kojem se vrše zajedničke aktivnosti između muslimana i kršćana.

h) Takođe je u Sinau (Egipat) iste godine otvoren centar pod imenom "Međureligijska akademija" u kojem obavljaju molitve predstavnici sve tri religije.

i) Obznanjeno je 10/10/1416. izdavanje knjige koja u svojim koricama sadrži Kur'an, Tevrat i Indžil.

j) Učestvovanje muslimana na vjerskim i drugim svečanostima i praznicima kjafira, prijateljovanje i slijepo oponašanje kjafira, ili drugim riječima "normalizovanje" odnosa.

k) Ubacivanje ove ideje u politiku, tako što su se predstavnici vlasti u muslimanskim zemljama počeli zanimati konferencijama i svim drugim što je vezano za ovu ideju.

l) Pisanje i štampanje mnoštva knjiga o međureligijskom jedinstvu od strane kršćanskih protagonista ove zabludjele ideje, poput: "Svi smo mi potomci Ibrahima", "Božja blagodat" i "Uputstva za održavanje dijaloga između sljedbenika Mesiha i muslimana".

Ciljevi ovog poziva i ove ideje

Treba znati svaki musliman da ovaj poziv, čiji je nadzor filozofski, porijeklo političko, a namjera ateistička, nastoji da nad Islamom i muslimanima ostvari svoje određene ciljeve:

1) Faza ubacivanja šubhi i sumnji u Islam.

2) Sprečavanje širenja Islama.

3) Slabljenje, nestajanje i rušenje temelja Islama.

4) Zamjena islamskog bratstva sa bratstvom prema židovima, kršćanima, i pripadnicima drugih vjera.

5) Neproglašavanje židova, kršćana, i ostalih kjafirima, iako ih je takvima proglasio Allah i Njegov Poslanik, sallahu 'alejhi ve sellem.

6) Poništavanje propisa kojima se obavezuju muslimani u ophođenju prema kjafirima.

7) Ostavljanje džihada na Allahovom putu radi širenja granica Islama i dokidanje džizje nad nevjernicima ako ne prime Islam.

8) Rušenje jednog od temelja Islama: Ljubavi i mržnje u ima Allaha (tj. ljubavi prema vjernicima, a mržnje prema kjafirima).

9) Stavljanje na istu ljestvicu jedino ispravnu vjeru – Islam sa iskrivljenim i derogiranim vjerama.

10) Otklanjanje prepreka za pokrštavanje muslimana.

Šerijatski status "međureligijskog zbližavanja i jedinstva"

A. Od temelja islamske akide, nužno poznata stvar, ono na čemu je idžma' ummeta je da nema na licu Zemlje ispravne vjere osim Islama - pečata svih

Nastavak na sl. strani —->

vjera, koji je derogirao sve religije, millete i šerijate prije njega. Nije ispravno obožavanje Allaha osim putem Islama, a Islam je ono sa čime je došao Muhammed, sallallahu 'alejhi ve sellem.

Dokaz za ovo su riječi Uzvišenog, kako stoji u prijevodu značenja: **"A onaj koji želi neku drugu vjeru osim Islama, neće mu biti primljena, i on će na onom svijetu nastradati."** *(Ali-Imran, 85.)*

B. Od temelja islamske akide je da je Allahova knjiga plemeniti Kur'an zadnja knjiga koju je Allah objavio, te da je on derogirao sve knjige objavljene prije njega. Kaže Uzvišeni, kako stoji u prijevodu značenja: **"A tebi objavljujemo Knjigu, samu istinu, da potvrdi knjige prije nje objavljene i da nad njima bdi. I ti im sudi prema onome što Allah objavljuje i ne povodi se za prohtjevima njihovim, i ne odstupaj od Istine koja ti dolazi."** *(El-Maide, dio 48. ajeta)*

C. Vadžib je vjerovati da su Tevrat i Indžil derogirani plemenitim Kur'anom i da su iskrivljeni i promijenjeni sa onim što je dodato ili oduzeto iz njih. Ovu činjenicu pojašnjavaju mnogi ajeti, poput riječi Uzvišenog: **"Ali, zato što su zavjet svoj prekršili, Mi smo ih prokleli i srca njihova okrutnim učinili. Oni su riječi s mjesta na kojima su bile uklanjali, a dobar dio onoga čime su opominjani izostavili."** *(prijevod značenja El-Maide, dio 13. ajeta)* Takođe: **"A teško onima koji svojim rukama pišu Knjigu, a zatim govore: "Evo, ovo je od Allaha" – da bi za to korist neznatnu izvukli. I teško njima zbog onoga što ruke njihove pišu i teško njima što na taj način zarađuju!"** *(prijevod značenja El-Bekare, 79.)*

Kao i riječi: **"Neki od njih uvijaju jezike svoje čitajući Knjigu da biste vi pomislili da je to iz Knjige, a to nije iz Knjige, i govore: 'To je od Allaha!' – a to nije od Allaha, i o Allahu svjesno govore laži."** *(prijevod značenja Ali-Imran, 78.)* Prema tome, ono što je ispravno u tim knjigama derogirano je, a ono mimo toga je iskrivljeno i promijenjeno. Allahov Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, se rasrdio kada je vidio u ruci Omera, radijallahu 'anhu, papir na kojem je bilo napisano nešto iz Tevrata, pa mu je rekao: "Kada bi moj brat Musa bio živ, morao bi me slijediti." *(Hadis biljezi Ahmed, 3/338; Bezzar, 1/79; i Hejsemi u Medzmu'l-zevaid, 1/174; gdje kaze da hadis ima osnova uzimajući u obzir sve njegove rivajete koji su slabi.)*

D. Od temelja islamske akide je da je naš Poslanik Muhammed, sallallahu 'alejhi ve sellem, posljednji vjerovjesnik i poslanik, kao što kaže Uzvišeni, a stoji u prijevodu značenja: **"Muhammed nije roditelj nijednom od vaših ljudi, nego je Allahov poslanik i posljednji vjerovjesnik – a Allah sve dobro zna."** *(El-Ahzab, 40.)* Allahov Poslanik Isa, 'alejhisselam, kada bude spušten pred Sudnji dan, kao što je došlo u vjerodostojnim hadisima, vladaće i suditi po Šerijatu Muhammeda, sallallahu 'alejhi ve sellem.

E. Od temelja islamske akide je da je Allahov poslanik Muhammed, sallallahu 'alejhi ve sellem, poslan svim ljudima. Kaže Uzvišeni: **"Mi smo te poslali svima ljudima da radosne vijesti donosiš i da opominješ, ali većina ljudi ne zna."** *(Prijevod značenja Sebe', 28.)* Takođe u drugom ajetu: **"Reci: O ljudi, ja sam svima vama Allahov poslanik."** *(Prijevod značenja El-Ea'raf, dio 158. ajeta)*

F. Od temelja islamske akide je obaveza vjerovanja da je svako onaj koji ne uđe u Islam, od židova, kršćana i ostalih, kjafir, i da ga treba nazivati kjafirom. Takođe, smatrati da je on neprijatelj Allaha, Njegovog Poslanika i mu'mina i da je od stanovnika Džehennema. Dokaz za to su riječi Uzivšenog: **"O sljedbenici Knjige, zašto u Allahove dokaze ne vjerujete, a da su istina, dobro znate? O sljedbenici Knjige, zašto istinu neistinom zamračujete i svjesno istinu krijete?"** *(Prijevod značenja Ali-Imran, 70-71.)* Takođe: **"Nisu se nevjernici sljedbenika Knjige i mnogobošci odvojili, sve dok im nije došao dokaz jasni."** *(Prijevod značenja El-Bejjine, 1.)* Kao i riječi: **"Oni koji ne vjeruju od sljedbenika knjige i mnogobošci, biće, sigurno, u vatri džehennemskoj, u njoj će večno ostati; oni su najgora stvorenja."** *(Prijevod značenja El-Bejjine, 6.)* Bilježi Muslim u svom Sahihu hadis od Ebu-Hurejre, radijallahu 'anhu, da je Allahov poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: *"Tako mi Onog u čijoj je ruci duša Muhammedova, neće niko čuti za mene od ovih ljudi, ni židov niti kršćanin, a zatim umre a da nije povjerovao u ono sa čime sam poslan, a da neće biti od stanovnika vatre." (Muslim, broj hadisa 118.)* ***Zato onaj ko ne smatra židove i kršćane kjafirima on je kjafir, shodno šerijatskom pravilu koje glasi: Onaj ko ne proglasi nevjernika kjafirom, on je kjafir.***

G. Pozivanje muslimana na miješanje vjere Islama sa drugim iskrivljenim i derogiranim religijama je najveća do sada poznata spletka na kojoj se ujedinila riječ židova i kršćana u borbi protiv Islama i muslimana. Ovu ideju su dobro umotali u svijetle parole a ona je, u stvari, laž, obmana i prevara. Po statusu Šerijata ona je novotarska da'va, dalalet i kufr, ona vodi muslimane u totalno otpadništvo iz Islama, jer se sudara sa temeljnim akidetskim principima Islama.

H. Od posljedica ove ideje je: brisanje razlika između Islama i kufra, istine i batila, dobra i zla, otklanjanje netrpeljivosti između muslimana i kjafira, tako da nema mržnje prema kufru i kjafirima, niti džihada radi uzdizanja Allahove riječi na Zemlji, niti džizje. A kaže Uzvišeni, kako stoji u prijevodu značenja: **"Borite se protiv onih kojima je data Knjiga, a koji ne vjeruju ni u Allaha ni u onaj svijet, ne smatraju zabranjenim ono što Allah i Njegov Posalnik zabranjuju i ne ispovijedaju istinsku vjeru – sve dok ne daju džizju ponizno."** *(Et-Tevbe, 29.)*

I. Ako se poziv u međureligijsko jedinstvo ispolji od strane muslimana, to se smatra otvorenim otpadništvom iz Islama, jer se suprostavlja temeljima islamske akide. Zbog toga je miješanje jedino priznate vjere kod Uzvišenog Allaha, tj. Islama sa iskrivljenim i derogiranim vjerama šerijatski strogo zabranjeno po Kitabu, Sunnetu i idžma'u (kosenzusu učenjaka).

Nastavak na sl. strani —>

J. Na osnovu svega dosad spomenutog: Nije dozvoljeno muslimanu, koji vjeruje u Allaha kao Gospodara, da se odazove ovoj ideji, niti da prisustvuje njenim konferencijama, niti da se učlanjuje u njene organizacije, asocijacije i klubove, niti da pripada tom korpusu ljudi. Naprotiv, vadžib je da se ova ideja odbaci u osnovi, te da se upozorava na nju i njene kobne posljedice, da se kritikuje i odvraća od nje sve dok se potpuno ne uništi.

Muslimanski vladar je obavezan da izvrši šerijatsku kaznu otpadništva od Islama (ubistvo) nad protagonistima ove ideje, nakon ispunjavanja šartova i otklanjanja prepreka za izvršenje te kazne, kako bi čuvao vjeru i zastrašio one koji se sa njom poigravaju.

Nije dozvoljeno muslimanu štampanje Tevrata i Indžila odvojeno, a kamoli sa Kur'anom pod istim koricama. A ko to uradi ili poziva na to on je u velikom dalaletu, jer se time miješa hak (plemeniti Kur'an) sa batilom (iskrivljenim i derogiranim Tevratom i Indžilom).

Nije dozvoljeno muslimanu da se odazove pozivu izgradnje mesdžida, crkve i sinagoge na jednom zajedničkom mjestu, jer je u tome priznavanje vjere kojom se obožava Allah mimo vjere Islama, te se time poziva u obožavanje Allaha sa bilo kojom od ove tri svjetske vjere, kao da su one na istom nivou i da Islam nije derogirao vjere prije njega.

Nije dozvoljeno nazivanje crkvi i ostalih bogomolja mimo mesdžida Allahovim kućama, jer su to mjesta u kojima se čini kufr Allahu, subhanehu ve te 'ala.

K. Obaveza je na muslimanima, na koju upućuju jasni tekstovi Kur'ana i Sunneta, da pozivaju kjafire uopćeno, a Ehlu kitabije posebno u prihvatanje Islama jedino priznate vjere kod Allaha, i to putem pojašnjavanja i lijepog raspravljanja, ali bez odricanja bilo čega od vjere. Muslimani su dužni iznijeti dokaze protiv njih, da nevjernici ostanu nevjernici poslije očigledna dokaza, i da vjernici ostanu vjernici poslije očigledna dokaza.

Treba znati svaki musliman da nema susreta niti dogovora u vjeri između muslimana i ostalih „ummeta kufra“ osim shodno temeljima koje je zacrtao sljedeći ajet:

"Reci: 'O sljedbenici Knjige, dođite da se okupimo oko jedne riječi i nama i vama zajedničke: da se nikome osim Allahu ne klanjamo, da nikoga Njemu ravnim ne smatramo i da jedni druge, pored Allaha, bogovima ne držimo!' Pa ako oni ne pristanu, vi recite: 'Budite svjedoci da smo mi muslimani!'" *(Prijevod značenja Ali Imran, 64.)*

Znači ti temelji su tevhid, odbacivanje širka i pokornost Allahu u propisima, zakonodavstvu i slijeđenju posljednjeg vjerovjesnika Muhammeda, sallallahu 'alejhi ve sellem. Ovo bi trebala biti parola svake rasprave između nas i njih, a ulagati trud u ostvarenje nečeg mimo spomenutog u ajetu je batil i uzalud. A što se tiče vjerskih dijaloga, rasprava i susreta sa kjafirima čiji je cilj pristajanje na njihove želje i namjere, ili iznalaženje neke sredine između hakka i batila ili Islama i kufra, to je batil, kojeg se odriče Allah, Njegov Poslanik i vjernici. Kaže Uzvišeni:

"I čuvaj ih se da te ne odvrate od nečega što ti Allah objavljuje." *(Prijevod značenja El-Maide, dio 49. ajeta)*

Da li ste znali da pojedine organizacije koje dovode ljude na hadždž imaju ubjeđenje da žene treba da imaju posebnu odjeću kao ihrame, da se mora uzeti određena boja, poput zelene i slično. Takvo ubjeđenje je neispravno i ne određuje se posebno nikakva boja za ihrame koje oblači žena, jer njeni ihrami su njena svakidašnja odjeća, osim ukrasne odjeće, tjesne ili prozirne odjeće koja joj nije dozvoljena niti u toku hadžskih obreda niti mimo njih. Pojedine žene prilikom stupanja u obrede stavljaju na glave nešto poput imama ili kačketa kako bi platno kojim prekrivaju svoje lice udaljile od svoga lica, tj. kako ono ne bi dotaknulo lice. To je greška i pretjerivanje. Niti ima potrebe za tim niti ima dokaza. U hadisu Aiše, radijallahu 'anha, se spominje da su žene prekrivale svoja lica od ljudi a bile su u hadžskim obredima i nije spomenula stavljanje imame ili kačketa. Nema smetnje ukoliko platno dotakne lice.

(Šejh Salih Fevzan, zul-hidždže, 1415. h.g.)

ARAFAT STARTS HERE

IZGRADNJA ISLAMSKE LIČNOSTI

Pretpostavite da jedan musliman koji redovno obavlja namaze u džem'atu, ispunjava obaveze ove vjere, kloni se harama, svoj spoljašnji izgled uskladi s propisima ove vjere i ostalo što je potrebno, međutim, prema svom unutrašnjem odgoju, odgoju srca bude nemaran, pa, bude grub i osor u ophođenju s drugim ljudima, bude pronevjeravao obećanja i emanete, bude lagao, potvarao i ogovarao druge. Ovakva njegova djela, kakav će trag ostaviti na običan narod? Hoćeli ga hvaliti? Ponositi se njime? Preporučivati ga drugima? Nikako! Sav narod će osuđivati i koriti, i ne samo njega, već i sve one koji se u svom spoljašnjem izgledu poistovjećuju s njim

Piše: Hajruddin Tahir Ahmetović, prof.

Od osobina istinskih vjernika jeste i ta da stalno teže velikim i visokim ciljevima. Nastoje da svaki dan budu bolji. Trude se da upotpunjuju svoju islamsku ličnost. Danas, čini nam se, više nego ikada, islamski ummet je u potrebi za potpunom islamskom ličnošću. Neophodno je da svaki vjernik i vjernica, musliman i muslimanka, nastoje da izgrade i upotpune svoju ličnost, jer, vjera islam je potpuna vjera. Ono čemu poziva vjera islam i što nudi, doista, je potpuno, sveobuhvatno, precizno, bez ikakve kontradiktornosti. Zar Uzvišeni Allah nije rekao: **„... Danas sam vam vašu vjeru usavršio ...“** (*Prijevod značenja El-Maida, 3.)* Allahu, subhanehu ve te'ala, hvala kada nas je učinio od najboljeg naroda koji se ikada pojavio i kada je našu vjeru učinio najpotpunijom vjerom, naš Šerijat najpotpunijim Šerijatom. Šerijati prijašnjih poslanika – kako kaže šejhul-islam Ibnu-Tejmijje, rahmetullahi 'alejh, - u odnosu na Šereijat Muhammeda, sallallahu 'alejhi ve sellem, svi su manjkavi. Upravo ovo i jeste značenje hadisa kojeg bilježi imam Buharija u kojem Allahov poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, kaže: *„Doista, primjer mene i vjerovjesnika prije mene je poput primjera čovjeka koji je sagradio kuću i uljepšao je osim na jednom uglu gdje je nedostajala jedna cigla. Ljudi su stali obilaziti građevinu, diviti joj se i govoriti: 'Da je samo još ova cigla stavljena!' Ja sam ta cigla i pečat svih vjerovjesnika.“* (*Buharija, 3271; Muslim, 4239*)

Dakle, naš Šerijat u odnosu na prethodne Šerijate sigurno je najpotpuniji Šerijat. Neki od prethodnih Šerijata akcenat su davali halalu i haramu, poput Šerijata Musa'a, 'alejhisselam. Neki su posvećivali pažnju djelima srca, poput Šerijata Isa'a, 'alejhisselam. Dok, naš Šerijat, Šerijat Muhammeda, sallallahu 'alejhi ve sellem, potpun je u svim segmentima, na svim poljima. U njemu je pojašnjenje za svaku stvar. Allah, subhanehu ve te'ala, je rekao: **„Mi u Knjizi nismo ništa izostavili.“** (*Prijevod značenja El-En'am, 38.)* Tako se i od svakog istinskog vjernika i vjernice traži da upotpune svoju islamsku ličnost, da se poistovjete sa svojom vjerom, da posvjedoče istinitost onoga čemu ona poziva a ne da svojim životom i primjerom daju lošu sliku islama. Allahov poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: *„Doista sam poslan da upotpunim plemeniti moral!“* (*Buharija u „Edebul-mufredu“, 273; Hakim, 2/613)* Od nas se traži da svoju ličnost izgradimo i uskladimo prema Šerijatu Muhammeda, sallallahu 'alejhi ve sellem, da svoju ličnost upotpunimo prema Allahovoj Objavi, a ne prema našim prohtjevima i strastima, prema našim razumima. Subhanallah!!! Zar da damo prednost našim manjkavim razumima nad potpunim Allahovim Šerijatom? Zar da se u našim svakodnevnim problemima vraćamo našim razumima, našem slabašnom razumijevanju, a ne pravednom i postojanom Šerijatu? Naš Uzvišeni Gospodar naredio nam je da uđemo u Njegovu vjeru potpuno, da se prihvatimo svih propisa islama, svih djelova imana i islama, da vjeri islamu priđemo sa svih njenih vrata. Od nas se ne traži samo znanje, niti samo ibadet, niti samo lijepo ponašanje, ili samo poznavanje adaba i pridržavanje za iste, već se od nas traži sve ovo. Od nas se traži da obožavamo svoga Gospodara svim spomenutim. Neophodno je da islamska ličnost bude prepoznatljiva po znanju, ali po i ibadetu, i ahlaku, visokim moralnim vrijednostima, lijepim ophođenjem sa svim Allahovim stvorenjima. Budemo li tražili potpunu islamsku ličnost, sigurno

ćemo je naći. Naći ćemo je pri islamskim velikanima na čijem čelu se nalazi Muhammed, sallallahu 'alejhi ve sellem. Ličnost Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, i njena potpunost više su nam nego jasni, samo nam nedostaje ubjeđenja. Takođe, ličnosti Ashaba! Zar Ebu-Bekrova, radijallahu 'anh, ličnost nije bila potpuna?! Svakako! Imam Muslim bilježi od Ebu-Hurejre, radijallahu 'anh, da je Allahov poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, upitao: *„Ko je danas od vas osvanuo kao postač?“* Ebu-Bekr reče: „Ja.“ Allahov poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, pita: *„Ko je od vas ispratio dženazu?“* Ebu-Bekr reče: „Ja.“ Allahov poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, pita: *„Ko je od vas nahranio siromaha?“* Ebu-Bekr reče: „Ja.“ Allahov poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, pita: *„Ko je od vas posjetio bolesnika?“* Ebu-Bekr reče: „Ja.“ Zatim, Allahov poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, na sve to reče: *„Neće se naći ove stvari kod jednog čovjeka a da neće ući u Džennet!“* (*Muslim, 1707*) Ukoliko čovjek stane i bude nemaran u izgrađivanju i usavršavanju svoje ličnosti, doista, priziva sebi veliku opasnost. Pogledamo li se vidjet ćemo da klanjamo, učimo Kur'an, postimo, ko je u mogućnosti ode na hadž, ponešto i udjelimo; međutim, kada je u pitanju naš odnos s drugima, primjetit ćeš većinu nas da smo u tome manjkavi. I je li to problem? Ne samo da je problem, već je to itekao opasno po nas. Allahov poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je upitao svoje ashabe: *„Znate li ko je propalica?“* Ashabi su rekli: „Propalica je kod nas onaj koji nema ni dinara ni dirhema.“ Na to im Allahov poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, reče: *„Istinski propalica iz moga ummeta je onaj koji dođe na Sudnji dan s namazom, postom, zekatom ...“* - Subhanallah!!! Pogledajte čovjek s namazom, postom i zekatom propalica, stradalnik, gubitnik?! Kako to?!- Allahov poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, pojašnjava pa kaže: *„Doći će a opsovao je ovoga, potvorio ovoga, imetak ovoga uzeo bespravno-pojeo, ovoga udario.“* – Subhanallah! Pogledajte samo koliko se ovih stvari nalazi pri nama! Nismo nikoga ubili, ali, jesmo narušili tuđu čast, opsovali ovoga, potvorili onoga, ogovorili trećega, zavadili četvrtog i petog! Koliko li smo učinili ovih grijeha i ovih sramota, pa, da li se ikada zapitamo za naše stanje na Sudnjem danu, zapitamo li se hoćemo li biti u skupini propalica i gubitnika?! Allaha molimo za popravak i spas! Šta će se desiti s propalicom na Sudnjem danu? Allahov poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, kaže: *„Od njegovi dobrih djela dat će se ovome, pa će se dati i ovome, pa, ukoliko se sva njegova dobra djela potroše prije nego li izmiri i iskupi se za svoje ezijjete, uzet će se od loših djela onih kojima je učinjeno nasilje i staviti na njegova loša djela, sve dok ne bude bačen u Vatru.“* (*Ahmed, 7686)* Dakle, nemarnost u odgoju, popravku, izgradnji i upotpunjavanju svoje ličnosti, velika je opasnost na Ahiretu kao i na Dunjaluku. Ukoliko čovjekova ličnost bude slaba i manjkava u imanu, može vrlo lahko potpasti pod grijehe, duševno nezadovoljstvo, neustrajavanje u dobrim djelima, što sve dovodi do gruboće srca. Primjetit ćemo da naše ličnosti nisu izgrađene kada su u pitanju naše kuće, naše porodice. Među bračnim drugovima nema lijepog ophođenja, prema djeci nema milosti, kućom ne vlada blagost, a Allah, subhanehu ve te'ala, kada nekoj kući i njenim stanovnicima želi dobro među njih ubaci blagost, da njima vlada blagost. Zatim ćemo naći da naše ličnosti nisu izgrađene kada smo mi sami u pitanju, braća i sestre, vjernici i vjernice. Manjkavost i neizgrađenost u našim odnosima, sigurno dovodi do kidanja bratskih veza, mržnje i odbacivanja, udaljavanja jednih od drugih. Nema skromnosti niti žrtve! Nema širokih prsa niti osmjeha na licu svome bratu! Ali zato ima ostavljanja i napuštanja braće, prezira i zavisti, mračila na licu, pogrdnih riječi, psovki. Pogledajte samo ovaj naš svakidašnji primjer. Priča jedan brat: „Odlazeći do mesdžida vidio sam kako se u abdestani, gdje se ljudi abdeste, susreću dva čovjeka, selame i grle, ozarenih lica. Vjerovatno je jedan od njih bio na putovanju i nisu se dugo vidjeli. Nastavili su sa svojom pričom čak i kada su ušli u mesdžid gdje su već neki klanjali. Čulo se kako pitaju jedan drugog za zdravlje, posao i tako. Odužilo se njihovo stajanje. Jedan od braće je htio da ih upozori da su ušli u mesdžid i da bi trebali malo stišati glasove, ako već ne misle klanjati tehijjetul-mesdžid. Kad upravo u tom trenutku ustao je muezzin i proučio ikamet za namaz. Ali i oni su i dalje, tokom ikameta pričali. Prišao im je ovaj brat i rekao: 'Magarci jedni, klanjajte!' Nakon što se vratio od njih, uhvatio sam ga za ruku i rekao mu: 'Oni neće klanjati!' Pogledao me je zbunjeno i rekao: 'Kako neće klanjati?!' Ponovo sam mu i potvrdio: 'Brate moj, oni neće klanjati!' 'Kako neće klanjati?!' – progovarao je zbunjeno. Upitao sam ga: 'Je li propisan namaz magarcu?! Magarac ne klanja!' Postidio se i rekao: 'Izvini brate.' 'Ne izvinjavaj se meni već njima i znaj da ovo sigurno nije metoda u pozivanju. Na ovakav način, samo mi gubimo.'“

Zatim, naći ćemo da zbog naših neizgrađenih ličnosti, drugi ljudi, obični ljudi, udaljavaju se od nas. I ne samo od nas već i od onoga što nosimo od vjere. Pretpostavite da je tu jedan musliman koji redovno obavlja namaze u džem'atu, ispunjava obaveze ove vjere, kloni se harama, svoj spoljašnji izgled uskladi s propisima ove vjere i ostalo što je potrebno, međutim, prema svom unutrašnjem odgoju, odgoju srca bude nemaran, pa, bude grub i osor u ophođenju s drugim ljudima, bude pronevjeravao obećanja i emanete, bude lagao, potvarao i ogovarao druge. Ovakva njegova djela, kakav će trag ostaviti na običan narod? Hoćeli ga hvaliti? Ponositi se njime? Preporučivati ga drugima? Nikako! Sav narod će osuđivati i koriti, i ne samo njega, već i sve one koji se u svom spoljašnjem izgledu poistovjećuju s njim. Dakle, taj musliman svojim postupcima ne samo da čini sebi nasilje, već i svim vjernicima. Naprotiv, čini nasilje i ovoj lijepoj vjeri, prezentirajući je ljudima u potpuno drugačijem izgledu, potpomažući na takav način nevjernike u iskrivljavanju prave slike islama. Zbog toga je izgradnja i upotpunjavanje naše islamske ličnosti veoma bitno. Naša osnovna zadaća: obožavanje Allaha, Jednog i Jedinog, poziv njemu i promicanje islamskih vrijednosti, nisu ograničeni vremenom i prostorom. To treba da traje tokom cijelog našeg života. Zbog toga je potrebno da izgradimo svoje islamske ličnosti, odgojimo ih i naročito pripremimo za dane koji nam predstoje. Sjetimo se Ebu-Bekra, radijallahu 'anh, i

Nastavak na sl. strani —>

njegove ličnosti u vremenu odmetanja mnogih plemena od islama. Sjetimo se imama Ahmeda, rahmetullahi 'alejh, i njegove ličnosti s čijom ustrajnošću i postojanošću opstale su hiljade muslimana, koji su samo čekali šta će imam Ahmed reći. Sjetimo se šejhul-islama Ibnu-Tejmijje, rahmetullahi 'alejh, i njegove ličnosti, njegove ustrajnosti u borbi protiv Tatara, filozofa i ostalih neprijatelja islama. Sjetimo se onoga čega ili koga su se i oni prisjećali. Kada im se reklo: „Izgradite i upotpunite svoje ličnosti“, prisjetili su se i vratili nikome drugom do Poslaniku, sallallahu 'alejhi ve sellem, i prvim generacijama. Zato, Allahov robe, ukoliko trebaš da popraviš islamsko znanje kod sebe, prisjeti se Ibnu-Abbasa i Ibnu-Mes'uda, radijallahu 'anhum, prisjeti se Mu'az b. Džebela, radijallahu 'anh, nejvećeg poznavaoca halala i harama, onoga koji će biti predvodnik učenjaka na Sudnjem danu. Kada je u pitanju tvoj hifz prisjeti se Ebu-Hurejre, radijallahu 'anh, i njegova noćnog ustajanja, dok drugi spavaju, kako bi ponavljao hadise. Kada je u pitanju žrtva za ovu vjeru, za što moramo izgraditi i odgojiti svoje duše, prisjetimo se žrtve Mus'ab b. Umejra, radijallahu 'anh, mladića koji je žrtvovao sve da bi ušao i otvorio Medinu, tadašnji Jesrib, Kur'anom. Prisjetimo se Hamze i Ebu-Dudžane, radijallahu 'anhuma, na Uhudu, Ebu-Zerra, radijallahu 'anh, na Tebuku. Prisjetimo se Hubejba b. Adija koji je ostao postojan u svojoj vjeri do svoje posljednje kapi krvi. Prisjetimo se žrtve i rada za islam Amra b. El-Džemuha, radijallahu 'anh, koji je odbio osim da hrom uđe u Džennet. Pa je izašao u borbu u svojoj –šta misliš, brate moj, kojoj godini? Četrdesetoj? Pedesetoj? Ili šezdesetoj? Možda u sedamdesetoj? Izašao je, brate moj, u borbu u svojoj osamdesetoj godini i preselio. Ako budeš razmišljao o svome položaju i ugledu, da li da ih založiš za Allahovu vjeru ili ne, nimalo se ne dvoumi, već se prisjeti Nedžašija i Sa'd b. Mu'aza, radijallahu 'anhuma. Ako budeš razmišljao o dobročinstvu i skromnosti, primjetiš kod sebe pomanjkanje istog, nimalo ne čekaj, već se prisjeti Sa'da b. Rebi'e, radijallahu 'anh, koji je tražio od svoga brata muhadžira Abdurrahmana b. Avfa da izabere sebi jednu od njegovih žena, pa da je Sa'd pusti i njome se oženi njegov brat, i da pored toga, uzme sebi polovinu njegova imetka!!! Pa, gdje li smo mi spram ovih ljudi. Prisjeti se Ebu-Talhe el-Ensarija, radijallahu 'anh, koji je, nakon što su objavljene riječi Allaha, subhanehu ve te'ala: **„Nećete postići dobročinstvo sve dok ne budete udjeljivali od onog što volite“**, udjelio što je najbolje posjedovao: veliku baštu koja je bila u blizini mesdžida Allahova poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem. Kada je u pitanju čuvanje tajni i povjerljivih stvari, prisjetimo se Huzejfe, radijallahu 'anh. Prisjeti se Ebu-Muse el-Eš'arija, radijallahu 'anh, njegovog ibadeta, učenja Kur'ana i noćnog namaza iza kojeg bi se noću iskupljali Ashabi i slušali njegovo učenje Kur'ana. Kada je u pitanju skromnost prisjeti se tabi'ina Uvejsa el-Karenija. I tako u svim stvarima koje nedostaju našoj islamskoj ličnosti, a njih je, doista, mnogo. Teško ih je pobrojati. Možda, ono što imamo pri sebi lakše je nabrojati. Pogledamo li današnje stanje muslimana, vidjet ćemo da među njima nedostaje: iskrenosti, uzora, učenjaka s islamskim znanjem, da'ija koji pozivaju Allahovoj vjeri, ustrajnosti, odgoja, znanja i rada po njemu, iskorištavanja vremena u pokornosti Uzvišenom Allahu, brige o sunnetima, nafilama, dobrovoljnim djelima, žrtve za Allahovu vjeru, visokih moralnih vrijednosti, lijepog ophođenja među samim vjernicima, ispravnog odgoja djece, porodica i mnogo čega drugog. Ovo su samo neki vidljivi nedostaci u našem islamskom društvu.

Kako otklonuti ove a i druge nedostatke?

Ono što je najbitnije jeste da moramo voditi računa o djelima naših srca. Moramo se čuvati mrtvila i gruboće naših srca. Moramo se zapitati ako vidimo da Allahove, subhanehu ve te'ala, riječi, riječi Njegova poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, i riječi prvih generacija ne ostavljaju traga na nas. Pogledajte Aišu, radijallahu 'anha, kako se zabrinula za nagradu umre kada je dobila mjesečno pranje u toku hadža i pogledajte današnje muslimane kojima prilike i prilike za dobrim djelima prolaze, međutim, ni najmanje se ne brinu za to. Pogledajte Usamu b. Zejda, radijallahu 'anhuma, koji je u svojim ranim godinama dostigao vrhunac ove vjere, kako je reagovao kada ga je Allahov poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, ukorio što je ubio čovjeka koji je pred samo svoje ubistvo izrekao šehadet. Šta je rekao Usama? Poželio je da je tog dana primio islam! Pogledajte ostale ashabe. Većina njih je živjela oskudno, teškim životom. Međutim, kada su Allahovom poslaniku, sallallahu 'alejhi ve sellem, jedne prilike došli siromasi, oskudno obučeni, gotovo bez odjeće na sebi, njihovo stanje je mnogo pogodilo Allahova poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, što ga je navelo da se popne na minber i podstakne na udjeljivanje. Subhanallah! Šta da siromasi udjele siromasima?! Međutim, kako stoji u vjerodostojnom hadisu, Ashabi bi odlazili na pijacu i radili kao nosači, kako bi zaradili i udijelili sadaku svojoj braći. Danas mi, kada nas smijene s jednog položaja na drugi, usljed čega se smanje i naša primanja, negodujemo. Zbog čega? Zbog toga što naša porodica nije navikla da živi skromnije i oskudnije, nije navikla da njena potrošačka korpa bude manja i oskudnija. Subhanallah! A siromasi muslimani i nevoljnici, mudžahidi, naše sestre udovice, koji uopće i ne znaju za tu tzv. potrošačku korpu, za njih se nikada i ne zapitamo: kako žive i možemo li im mi kako pomoći i olakšati im život. Kada je u pitanju naša porodica možemo raditi i po dva posla dnevno samo da se ne osjeti razlika u porodici. Samo da nam supruga ne kaže: „Šta je sada ovo? Kakve su ovo namirnice? Zar nismo prije uzimali američke proizvode, šta će nam sada kineski proizvodi?“ Međutim, kada nam se naredi da udjelimo drugim muslimanima, svojoj braći i sestrama, vidiš nas škrte i što više starimo, naša škrtost i sebičnost se povećava.

Neka nam ovo bude na umu pri izgradnji naše islamske ličnosti. Neka nam bude na umu hadis propalice i poruka koju taj hadis nosi sa sobom. Neka nam bude na umu hadis Ebu-Bekra, radijallahu 'anh, i njegova požrtvovanost za dobrim djelima.

Allah je najuzvišeniji i najbolje zna. Neka je salavat i selam na Allahova poslanika, njegovu porodicu, ashabe i sve koji slijede njegovu uputu do Sudnjeg dana.

PROPISI POZAJMLJIVANJA

Uzeti pozajmicu znači obavezati se prema čovjeku. Ta obaveza ostaje sve dok se dug ne vrati. Ukoliko se dug ne vrati na dunjaluku ostaje na ahiretu, a tada će čak i najodabraniji ljudi-poslanici za sebe strahovati. "Toga dana će se svaki čovjek samo o sebi brinuti." *(Prijevod značenja Abese, 37.)* Pa kako se onda nadati da će se neko u tom strahu odreći svog prava. Ma koliko dobrih djela čovjek činio neće time skinuti pravo drugog sa sebe. Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: *"Pogibija na Allahovom putu briše sve grijehe osim duga."* (Muslim)

Piše: Hakija Kanurić, prof.

U narednim redovima ćete naći pojašnjenje osnovnih propisa vezanih za pozajmicu uz dokaze i savjete. Te propise treba poznavati svako ko traži zajam ili drugom pozajmljuje.

Pozajmica je davanje imetka (u vidu pomoći) osobi koja će se njime koristiti a potom vratiti protuvrijednost dobivenog imetka. Davanje pozajmice je pohvalno i Allahu drago djelo. Rekao je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem: *"Neće musliman dati pozajmicu drugom muslimanu dva puta a da ne bude poput jedne sadake."* (Ibnu Madže, hasen) Također je rekao: *"Ko otkloni od vjernika dunjalučku teškoću Allah će, na Sudnjem danu, od njega otkloniti ahiretsku teškoću. Ko olakša onom koga je snašla nevolja Allah će njemu olakšati na dunjaluku i na ahiretu. Ko prekrije sramotu muslimana Allah će prekriti njegovu sramotu na dunjaluku i na ahiretu. Allah pomaže Svoga roba sve dok on pomaže svome bratu muslimanu."* (Muslim) Pozajmljivanje može biti vadžib, pokuđeno, haram ili dozvoljeno shodno okolnostima i svrsi pozajmice.

Ukoliko je osoba koja traži pozajmicu u prijekoj potrebi a pozajmljivač u mogućnosti da pozajmi obavezan je dati zajam.Ukoliko pozajmljivač zna ili kod njega preovladava mišljenje da će osoba koja traži zajam ta sredstva utrošiti u nešto što je haram ili pokuđeno onda je davanje pozajmice haram ili pokuđeno shodno pomenutom stanju. Uzimanje pozajmice je dozvoljeno onom ko je ubjeđen da je u stanju pozajmljeno vratiti i ima čvrstu namjeru da vrati dug. U protivnom nije mu dozvoljeno uzeti zajam, osim ako bi se našao u stanju prijeke potrebe. Onaj ko nije u stanju vratiti sredstva koja želi posuditi šerijatski je obavezan pojasniti svoje stanje. Ako mu posuđivač unatoč tome pristane dati zajam nije mu haram da ga uzme. Preče je, ipak, ne upuštati se olahko u zaduženje. Bolje je, ako je to ikako moguće, naći drugi izlaz. Na to upućuje mnoštvo dokaza iz života Poslanika i njegovih ashaba. Evo nekoliko primjera:

Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, se utjecao Allahu od toga da ga nadvlada dug. (Nesai, sahih)

Čovjeka koji se htio oženiti a nije imao niti željezni prsten kako bi ga dao kao mehr, Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, ne upućuje na to da pozajmi nego čini da mu mehr budu sure iz Kur'ana koje zna napamet. (Buharija i Muslim)

Jedne prilike je Ebu Hurejru, radijallahu 'anh, zadesila strašna glad pa je prišao Omeru, radijallahu 'anh, i upitao ga o jednom ajetu, iako je dobro znao taj ajet, međutim, nadao se da će Omer shvatiti njegovo stanje i nahraniti ga. Omer, radijallahu 'anh, mu odgovori na postavljeno pitanje i uđe u svoju kuću neshvatajući šta je Ebu Hurejre, radijallahu 'anh, u stvari htio. Ebu Hurejre odlazi i nakon nekoliko koraka pada na tle od velike gladi. Potom je naišao Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, i nahranio ga. (Buharija) Čak ni u ovako teškom stanju nije želio tražiti od drugih.

Uvjeti pozajmljivanja

Uzeti pozajmicu znači obavezati se prema čovjeku. Ta obaveza ostaje sve dok se dug ne vrati. Ukoliko se dug ne vrati na dunjaluku ostaje na ahiretu, a tada će čak i najodabraniji ljudi-poslanici za sebe

Nastavak na sl. strani —->

strahovati. **"Toga dana će se svaki čovjek samo o sebi brinuti."** (Prijevod značenja Abese, 37.) Pa kako se onda nadati da će se neko u tom strahu odreći svog prava. Ma koliko dobrih djela čovjek činio neće time skinuti pravo drugog sa sebe. Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: *"Pogibija na Allahovom putu briše sve grijehe osim duga." (Muslim)* Dovoljno je ibreta u tome da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, odbiao klanjati dženazu onom ko je umro pod dugom a nije ostavio iza sebe imovinu kojom se dug može vratiti. *(Ahmed, Ebu Davud i Nesai)* Zapisivanje pozajmice i svjedočenje je pohvalno ali nije stroga obaveza. Rekao je Uzvišeni Allah nakon ajeta u kojem je naređeno zapisivanje duga: **"A ako jedan kod drugog nešto pohranite neka onaj opravda ukazano mu povjerenje..."** *(Prijevod značenja El-Bekara, 283)* Ovo upućuje na to da prethodna naredba nije stroga obaveza čije ostavljenje bi bilo grijeh. Uvjeti posuđivanja:

Uslovljava se da osoba koja daje pozajmicu bude punoljetna, razumna i razborita (ispravno raspolaže imetkom).

Da imetak koji se posuđuje bude zamjenjiv, poput novca, te stvari koje se mjere težinom, zapreminom, dužinom ili brojem, ili da bude od stvari koje se mogu precizno opisati, stoga nije dozvoljeno posuditi na primjer: drago kamenje.

Poznavanje količine posuđenog imetka i njegovih svojstava, kako bi bilo moguće vratiti identičnu zamjenu za posuđeni imetak.

Nije dozvoljeno prilikom posuđivanja usloviti nešto što donosi korist posuđivaču, poput veće količine ili bolje kvalitete, ili pak hedije ili usluge. Takvo uslovljavanje je haram, jer svaka korist dobivena na osnovu posuđivanja je kamata.

Dužniku je dozvoljeno prilikom vraćanja dati više nego je uzeo. Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je posudio kamilu a zatim vratio bolju od posuđene i rekao: *"Najbolji među vama je onaj ko najljepše vraća dug." (Buharija i Muslim)*

Ko pozajmi drugome ne smije prihvatiti poklon od dužnika ako mu ovaj poklanja zbog pozajmice jer je to korist koja je proizašla iz duga i smatra se kamatom.

Dozvoljeno je prihvatiti hediju od dužnika ukoliko okolnosti upućuju na to da poklanjanje nije zbog duga, kao što je u sljedećim slučajevima: Ukoliko je dužnik imao običaj davati poklone prije pozajmice i ti se pokloni nisu povećali nakon nje.

Ako će pozajmljivač smatrati hediju dijelom vraćenog duga ili će pokloniti dužniku sličnu hediju. Poklon nakon vraćanja duga.Dozvoljeno je vratiti manje nego je uzeto ukoliko se posuđivač složi s tim.

Dug se vraća u mjestu u kojem ga je dužnik preuzeo. Ako bi dužnik htio vratiti dug u drugom mjestu posuđivač je dužan to prihvatiti ukoliko nema teškoće ili opasnosti u nošenju istog, poput novca u normalnim okolnostima. Nije dužan prihvatiti vraćanje duga u drugom mjestu ako transport predstavlja poteškoće ili opasnost.

Dozvoljeno je prilikom posuđivanja usloviti zalog, garanta i svjedoke jer time posuđivač ostvaruje sigurnost a ne dobiva više od onog što je dao.

Ukoliko bi pozajmljivač potraživao dug prije dogovorenog roka dužnik se nije obavezan odazvati po ispravnijem mišljenju učenjaka.

Ukoliko se prilikom posuđivanja ne ograniči rok vraćanja posuđivač ima pravo u svakom trenutku tražiti da mu se vrati dug.

Kada čovjek uzme dug zbog stvarne potrebe uz čvrstu namjeru i veliku želju da ga vrati Allah mu to olakša. Rekao je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem: *"Ko uzme nečiju imovinu želeći je vratiti, Allah će vratiti za njega, a ko uzme želeći uništenje te imovine, Allah će njega uništiti." (Buharija)*

Dužnik je obavezan vratiti dug u dogovoreno vrijeme, a ako nije u mogućnosti dužan je tražiti od posuđivača da mu produži rok. Buharija bilježi predaju od Džabira, radijallahu 'anh, u kojoj kaže da je u Medini bio jedan Židov koji mu je posuđivao hurme do branja. Jedne godine Džabirov palmovik nije rodio. Kaže Džabir, radijallahu 'anh: "Pa sam tražio da mi odgodi do sljedeće godine a on to nije prihvatao." O tome je obavješten Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, pa je rekao ashabima: *"Zatražimo od židova da odgodi Džabiru!" (Buharija)*

Jednom je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, uzeo pozajmicu pa je posuđivač došao i grubo zatražio svoje pravo. To je naljutilo ashabe pa su krenuli da mu održe lekciju, međutim Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, ih spriječava rekavši: *"Pustite ga, uistinu vlasnik duga ima pravo riječi."* Zatim je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, naredio da mu se vrati dug. Vraćeno mu je viša nego je dao, te Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, reče: *"Najbolji od vas su oni koji najljepše vraćaju dug." (Buharija i Muslim)*

U slučaju da dužnik nije u mogućnost vratiti dug, jer bi time ugrozio svoje elementarne životne potrebe, posuđivač je obavezan produžiti rok vraćanja. Rekao je Uzvišeni Allah: **"A ako je u nevolji, onda pričekajte dok bude imao; a još vam je bolje, nek znate, da dug poklonite."** *(Prijevod značenja El-Bekara, 280.)*

Dužnik koji ne vrati dug u dogovorenom vremenu, a u stanju je, taj je zulumčar, nepravednik i nasilnik, a Allah ne voli zulumčare. Rekao je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem: *"Odgađanje onog ko je u stanju vratiti dug je zulum. Time dozvoljava da bude uvrijeđen i kažnjen." (Ahmed, Ebu Davud, Nesai i drugi, hasen) "... Time dozvoljava da bude uvrijeđen i kažnjen"* znači da je dozvoljeno požaliti se na njega i tužiti ga i kazniti ga zatvorom.

Šerijatski sud, po mišljenju jednog djela učenjaka, ima pravo onom ko ne želi vratiti dug a u stanju je odrediti izdržavanje zatvorske kazne sve dok ne vrati dug. Dokaz ovog mišljenja je pomenuti hadis. Drugi učenjaci su stava da se imetak takvog zaplijeni a zatim proda kako bi se vratio dug. Dokaz ovog mišljenja je slučaj Muaza, radijallahu 'anh. Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je prodao njegov imetak kako bi vratio dužnicima njihovo pravo. *(Darukutni, Hakim i Bejhaki)*

Ostavite NACIONALIZAM jer je SMRDLJIV

Zar je nacionalna interpretacija islama išta drugo nego podvajanje pripadnika ovog Ummeta? Zar išta druge muslimane može tako lahko razjediniti kao tvrdnja da je ispovijedanje islama jedne muslimanske nacije bolje od ispovijedanja druge? Zaista je bolno kada sam nedavno na Zapadu vidio da dva džema'ata klanjaju jedan do drugoga udaljeni samo cijelih 5 metara, čak i džume! Interesantno je da ih ništa ne razjedinjuje, pa čak ni vjerska mezhebska praksa sa svim identičnim vjerskim inovacijama koje upražnjavaju, osim što su dvije različite nacije! Također, u zabludi je svaki onaj ko misli da pravne škole (mezhebi) u islamu igraju ključnu ulogu u formiranju savremenih modela tzv. nacionalnih islama. Ne, nikako! Pravne škole i njihovi predvodnici su često samo nevješt izgovor onih koji ne gledaju islam šire od svoje nacije. Zato Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, kaže: *"Ostavite nacionalizam, jer je smrdljiv."*

Piše: Emir Demir, prof.

Islam je vjera koja po svojoj prirodi teži uređenju, organizovanosti i preciznosti, jer je nepatvorena i dolazi od Onoga Koji je sve savršeno uredio. Zato je veoma važno da muslimani budu svjesni da ukoliko žele islam kao instituciju, on mora, uspostavljanjem reda i zakona, paralelno doživjeti svoju punu primjenu u svim aspektima života. Kada govorimo o islamu kao instituciji, onda prije svega mislimo na univerzalani sistem pravde i zakona, te odnosa dunjalučkih potreba i ahiretskih zahtjeva. Shodno tome, institucionalni islam doživljava punu primjenu tek onda kada postane sistem jedne države, tj. da učenja islama postanu zakonodavna, sudska i izvršna vlast.

Svako drugo nazivanje islama institucionalnim ne označava nužno

podudarnost ovog termina sa njegovim značenjem u stvarnosti. Muslimanima je dužnost da budu zajedno i da nose kolektivnu odgovornost bez obzira postojao institucionalni islam ili ne. Zajedništvo treba izgrađivati na dobru i bogobojaznosti, a ideja islama je daleko šira da bi se islam, posebno u svjetlu onoga što se danas naziva institucionalnim, sveo na jednu naciju ili državu. Danas smo svjedoci sve jačeg trenda uokviravanja islama na nacionalne skupine i institucionaliziranja ovakvih interpretacija islama. Tako se islamu, kao vjeri svih - crnih, bijelih, žutih i crvenih, pokušava pripisati posebna nacionalna vjerska tradicija koja ne postoji u drugim nacionalnim ili teritorijalno ograničenim "islamima". Ako neko tvrdi da je određeni ibadet specifičan samo za jednu naciju, onda neizostavno, prema principu

Nastavak na sl. strani —->

nedjeljivosti i kompatibilnosti islama, mora biti specifičan i obavezan za ostale nacije. U protivnom bi prekršili pravilo koje kaže da islam ne poznaje nacionalna ili teritorijalna ogranicenja. **"Najbolji od vas kod Allaha je onaj ko je najbogobojazniji."** *(Prijevod značenja El-Hudžurat, 13.)* *""Dužnost vam je da slušate i pokoravate se, pa makar vam bio nadređen crni abesinski rob."* (Ebu-Davud, 4607; Darimi, 96; Tirmizi, 2676. i kaže da je hadis hasen-sahih.) *"Islam se uzvisuje, a ništa ga ne nadvisuje".* Pokoravanje je u skladu sa Kur'anom i Sunnetom, a kako će se osoba pokoravati i slušati pretpostavljene, ili islamske učenjake, ukoliko ih ne priznaje samo zato što se ne drže njene tzv. nacionalne vjerske tradicije?! Stoga smatram da je veoma važno razmotriti činjenicu novih modela tzv. nacional-teritorijalnih islama koji se pokušavaju staviti u institucionalne okvire. Da bi došlo do realizacije ovakvih modela, nezaobilazno se mora narušiti više principa islamskog učenja, a od njih su:

1.) Princip nepovrjedivosti Kur'ana i Sunneta. Svaki onaj ko želi uvesti određeni ibadet, na određenom mjestu, bez osvrta na šerijatske norme, narušava kur'anski princip: **"... Danas sam vam vašu vjeru upotpunio ..."** *(Prijevod značenja El-Ma'ida 3.)* ili riječi Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem: *"Ko u ovu našu vjeru uvede kakvu novaciju, ona se odbacuje."* (Buharija, 2697; Muslim, 1718.) Kur'an i Sunnet su sveobuhvatni i nije im potreba bilo kakva dopuna, kao ni tumacenje u duhu nacionalnih vjerskih tradicija. Allahov Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, jasno kaže: *"Ostavljam vam dvije stvari, nećete zalutati poslije mene ukoliko ih se budete pridržavali: Allahovu Knjigu i moj Sunnet."* (sahih, Malik u „Muvetti“, Knjiga o kaderu: 46.)

2.) Princip sveislamskog bratstva. Pripadnici jednog tzv. nacionalnog islama će gledati na ostale muslimane, ili pripadnike ostalih nacionalnih islama, sa podozrenjem i prijezirom, jer će smatrati da je njihova ustaljena vjerska tradicija, koja nema potpore u tekstovima Šerijata, bolja. Zato smo često svjedoci navoda u kojima se kaže da je turski islam bolji od arapskog i obrnuto. Zašto se to dešava? Upravo zato sto su se pojavile vjerske inovacije koje su se zadržale na nivou određene nacije, pa je to bio povod da se pojavi međusobna netrpeljivost. Ovo je samo jedan od argumenta koji jasno govori koliko je vjerska inovacija kobna za jedinstvo muslimana. Zato nije bez povoda rečeno da novotarije u vjeri razjedinjuju muslimanske saffove. Allah Uzvišeni kaže, kako stoji u prijevodu značenja: **"Svi se čvrsto Allahovog užeta uhvatite i nikako se ne razjedinjujte ..."** *(Ali-'Imran 103.)* Ove riječi su istina, ali koliko se puta riječi istine upotrijebe u želji da se dokaže neistina! Zaista je veliki problem kada se ovakav ajet, koji po svojoj prirodi obuhvata sve muslimane, citira i opetuje u medijima s ciljem da se zadrže i opravdaju neutemeljene nacionalne vjerske inovacije. Bitno je napomenuti da mnogi obični ljudi ne shvataju pojam vjerske inovacije, pa kažu: "Ako je npr. mevlud novotarija, onda je i mobitel

novotarija." Konstatacija je tačna, ali se zabrana izrečena jezikom Allahovog Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, isključivo odnosi na vjerske inovacije, tj. novotarije u ibadetima. Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, nije rekao: "Ko u život unese nešto novo, to mu se odbacuje.", već je rekao: *"Ko u našu vjeru unese nešto novo, to mu se odbacuje."* Sljedeća konstatacija je itekako važna, a glasi: Ako se uporno preferira naziv institucionalnog islama, a ne postoje gore spomenute norme institucionalnosti i za takav islam se veže nacionalna tradicija koja se kosi sa učenjima islama, onda po pravilu mora postojati suprotni vanistitucionalni islam. Primjetno je da se pod ovaj termin stavljaju svi oni koji ne priznaju nacionalnu interpretaciju islama. Zato je sasvim logično i prirodno da se takvi ne mogu i ne žele uklopiti u takvu interpretaciju, zato što je time univerzalna ideja i praksa originalnog islama uveliko okrnjena. Za one koji se ne uklapaju u nacionalne vizije o islamu se, takodje, često kaže da su volonteri i improvizatori, ne s gledišta originalnosti njihovog islamskog znanja i prakse, već s gledišta da se ne uklapaju u nacionalnu vjersku interpretaciju. Nedavno sam čuo jednu veoma zabrinjavajuću izjavu u kojoj se kaže: "Ta i ta osoba citira hadise koji razjedinjuju naš narod!???" Koliko nas samo ovakvi postupci podsjećaju na riječi Uzvišenog: ***"Oni se medjusobno izdijeliše na posebna učenja. Svaka stranka je bila ushićena onim sto je posjedovala."*** *(Prijevod značenja El-Mu'minun, 53.)*

Zar je nacionalna interpretacija islama išta drugo nego podvajanje pripadnika ovog Ummeta? Zar išta druge muslimane može tako lahko razjediniti kao tvrdnja da je ispovijedanje islama jedne muslimanske nacije bolje od ispovijedanja druge? Zaista je bolno kada sam nedavno na Zapadu vidio da dva džema'ata klanjaju jedan do drugoga udaljeni samo cijelih 5 metara, čak i džume! Interesantno je da ih ništa ne razjedinjuje, pa čak ni vjerska mezhebska praksa sa svim identičnim vjerskim inovacijama koje upražnjavaju, osim što su dvije različite nacije! Takođe, u zabludi je svaki onaj ko misli da pravne škole (mezhebi) u islamu igraju ključnu ulogu u formiranju savremenih modela tzv. nacionalnih islama. Ne, nikako! Pravne škole i njihovi predvodnici su često samo nevješt izgovor onih koji ne gledaju islam šire od svoje nacije. Zato Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, kaže: *"Ostavite nacionalizam, jer je smrdljiv."* I na kraju, zaključujemo da je institucionalni islam potreban, ali kada se ovaj termin koristi nužno je pogledati u ono što stoji iza njega. Ukoliko se pod njim misli na islam obojen nacionalnim primjesama, vjerski monopolizam, tj. oduzimanje privilegija koje pripadaju svim muslimanima, onda kažemo da takav institucionalni islam ne može biti prihvaćen. Ukoliko se pod institucionalnim islamom misli na organizovanost, sklad i uređenje sazdano na principima kur'ansko-hadiskih tekstova, onda je svaki musliman to dužan objeručke prihvatiti.

SAVJET HADŽIJAMA

Oporučujem ti da se kloniš svega što srdi Allaha, subhanehu ve te'ala, od riječi i djela. Ovo se traži od vjernika muslimana u svim vremenima, ali u toku hadža naročita je potreba za ovim. Zato je na tebi obaveza da svoj hadž sačuvaš od svega što ti je Allah zabranio, od prostog i lošeg, razvratnog govora i radnji. Na tebi je da ustraješ u pokornosti Allahu, subhanehu ve te'ala, da se potpomažeš sa svojom braćom muslimanima u dobročinstvu i bogobojaznosti kako bi tvoj hadž bio mebrur.

Autor: Abdul-Aziz b. Abdullah b. Baz, rahmetullahi

Od Abdul-Aziza b. Baza, rahmetullahi 'alejh, mojoj braći u ime Allaha, hodočasnicima Bejtullaha, Allah ih pomogao u obavljanju njihovih hadžskih obreda na način kako je to On Svevišnji propisao, ukabulio im njihov hadž i podario im Svoj oprost! Es-Selamu alejkum ve rahmetullahi ve berekatuhu!

A zatim:

U ime Allaha otpočinjemo, Njime se pomažemo, na Njega se oslanjamo, nema snage niti moći osim sa Allahom. Slavljen neka Si Ti, Gospodaru naš! Mi nemamo znanja osim ako nas Ti ne poučiš, a, doista, Ti Si Najznaniji i Najmudriji! Gospodaru naš, poduči nas onome što će nam koristiti i okoristi nas onime čime Si nas poučio! Gospodaru naš, primi od nas, uistinu, Si Ti Onaj Koji sve čuje i sve zna! Gospodaru naš, zahvaljujemo Ti na blagodati islama, zahvaljujemo Ti što nas uputi u iman. Molimo Te da nas učvrstiš u Tvojoj vjeri i pokornosti Tebi. Gospodaru naš, ne dozvoli da naša srca skrenu nakon što Si ih uputio i podari nam od Sebe milost, doista, Si Ti Onaj Koji mnogo daruje.

Plemeniti hadžijo, Allah ti je podario veliku blagodat kada ti je dozvolio da dođeš u Njegovu sigurnu zemlju koju je učinio stjecištem vjerničkih srca, u kojoj je dao da se izgradi Bejtullah, kibla svih muslimana kojoj se okreću u svojim namazima i svojim dovama Allahu, 'azze ve dželle. Došao si u Allahovu svetu zemlju nakon što si prevalio veliku razdaljinu, podnio teškoće i tegobe puta kako bi dospio do ovoga mjesta. Nema sumnje, da si ti izašao iz svoje kuće, ostavio porodicu i imetak, samo da bi zadobio Allahov oprost. Nema sumnje da priželjkuješ da se vratiš svojoj kući s oproštenim grijesima, da se vratiš bez

grijeha, kao na dan kada te je majka rodila, zbog riječi Allahova poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem: *„Ko obavi hadž i ne bude loše govorio i činio loša djela, vratit će se čist od grijeha kao na dan kada ga je majka rodila.“* (*Buharija, 1521; Muslim, 1350.*)

Kako bi to, inšaAllah, postigao, savjetujem tebe, sebe i sve muslimane sljedećim savjetima, postupajući po riječima Vjerovjesnika, sallallahu 'alejhi ve sellem: „Vjera je savjet!“ Rečeno je: „Kome Allahov poslaniče?“ *Odgovorio je: „Allahu, Njegovoj knjizi, Njegovom poslaniku, vođama muslimana i svim muslimanima.“* (*Ahmed, 16499; Muslim, 55.*)

Savjetujem te da tvoje djelo bude čisto radi Allaha, daleko od pretvaranja, ili želje za ugledom i prestižom, jer Allah, subhanehu ve te'ala, neće primiti djelo osim ono koje bude samo radi Njega, kojim se bude tražilo samo Allahovo lice. Svevišnji Allah je rekao, kako stoji u prijevodu značenja: **„A nije im bilo naređeno, osim da obožavaju Allaha, iskreno Mu ispovijedajući vjeru kao pravovjerni.“** (*El-Bejjina, 5.*) **„I obožavaj Allaha iskreno Mu ispovijedajući vjeru.“** (*Ez-Zumer, 2.*) **„A zar nije obaveza iskreno ispovijedati vjeru Allahu.“** (*Ez-Zumer, 3.*) Iskreno djelo jeste ono djelo koje bude samo radi Allaha, subhanehu ve te'ala, Jedinog Koji nema sudruga. Svevišnji je rekao: **„Ko se nada susretu sa svojim Gospodarem, neka čini dobra djela i neka u ibadetu nikoga ne pridružuje svome Gospodaru.“** (*Prijevod značenja El-Kehf, 110.*)

Nastavak na sl. strani —>

Od iskrenosti u djelu jeste da djelo u cijelosti činiš samo Allahu, da ne upućuješ dovu nekome drugom mimo Njega, da ne tražiš pomoći ni od koga drugog mimo Njega, da ne tražiš pribježište osim kod Njega, da se ne oslanjaš osim na Njega. Postoji i drugi uslov ispravnosti djela, a on je poistovjećivanje sa Šerijatom koji je Allah objavio Svome Vjerovjesniku, sallallahu 'alejhi ve sellem, zbog riječi Vjerovjesnika: *„Ko učini djelo* koje *nije od naše vjere, ono mu se odbija." (Muslim, 1718.)* Ili u drugom predanju: *„Ko uvede u ovu našu vjeru ono što nije od nje, to mu se i odbija." (Buharija, 2697; Muslim, 1718.)* Oporučujem ti bogobojaznost u svim stanjima, jer je bogobojaznost osnova svakog dobra, Allahova oporuka je prvima i potonjima i oporuka Allahova poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem. Svevišnji Allah je rekao: **„Onima kojima je data Knjiga prije vas a i vama Mi smo oporučili: Bojte se Allaha." (*Prijevod značenja En-Nisa, 131.*)** Allahov poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, bi često u svojim hutbama oporučivao bogobojaznost. Suština bogobojaznosti je činjenje onoga što je Allah propisao i ostavljanje onoga što je Allah zabranio, sa iskrenošću i ljubavlju prema Allahu, subhanehu ve te'ala, nadajući se nagradi od Njega i strahujući od Njegove kazne, na način kako je to On Svevišnji propisao Svojim robovima putem Svoga Vjerovjesnika i Poslanika, Muhammeda, sallallahu 'alejhi ve sellem. Abdullah b. Mes'ud, radijallahu 'anh, je rekao: „Istinska bogobojaznost jeste da se pokorava Allahu i da Mu se ne čine grijesi, da se On spominje i da Mu se ne čini nevjerstvo." Vođa vjernika Omer b. Abdul-Aziz, rahmetullahi 'alejh, je rekao: „Nije bogobojaznost u dnevnom postu i noćnom namazu i onome što je između toga, već je bogobojaznost činjenje onoga što je Allah naredio i ostavljanje onoga što je Allah zabranio, pa, ko nakon toga bude opskrbljen dobrom, uistinu, je to dobro na dobro." Talk b. Habib, časni tabi'in, je rekao: „Bogobojaznost je da činiš pokornost Allahu, po znanju od Allaha, nadajući se nagradi od Allaha, i da ostaviš griješenje prema Allahu. Prenosi da je Allahov poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: *znanju od Allaha, strahujući od Allahove kazne."*

Oporučujem ti da ti poputnina i opskrba bude od halal imetka, jer Allah je lijep i ne prima osim lijepo. Svevišnji Allah je rekao: **„O vjernici, jedite ukusna jela koja smo vam podarili i budite Allahu zahvalni, ta vi se samo Njemu klanjate!"** (*Prijevod značenja El-Bekara, 172.)* Allahov poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, nas je obavijestio da je čovjek koji ne vodi brigu o svojoj hrani, svome piću i odjeći u velikoj opasnosti, pa je spomenuo čovjeka čije je putovanje potrajalo, od kojeg mu se odjeća uprašila, podigao je ruke prema nebesima govoreći: 'Gospodaru! Gospodaru!', a njegova hrana je haram, odjeća mu je haram, piće mu je haram, odgojen je na haramu, pa kako da mu se odazove?! Na tebi je, brate hadžijo, da za svoj hadž pripremiš halal opskrbu koja će ti pomoći u primanju dove i djela, ako Bog da.

Oporučujem ti da se kloniš svega što srdi Allaha, subhanehu ve te'ala, od riječi i djela. Ovo se traži od vjernika muslimana u svim vremenima, ali u toku hadža naročita je potreba za ovim. Zato je na tebi obaveza da svoj hadž sačuvaš od svega što ti je Allah zabranio, od prostog i lošeg, razvratnog govora i radnji. Na tebi je da ustraješ u pokornosti Allahu, subhanehu ve te'ala, da se potpomažeš sa svojom braćom muslimanima u dobročinstvu i bogobojaznosti kako bi tvoj hadž bio mebrur.

Zatim, oporučujem ženama vjernika poseban nasihat, a to je Allahov nasihat njima kada Svevišnji Allah kaže: **„A reci vjernicama neka obore poglede svoje i neka vode brigu o stidnim mjestima svojim; i neka ne dozvole da se od ukrasa njihovih vidi išta osim onoga što je ionako spoljašnje, i neka vela svoja spuste na grudi svoje ..."** (*Prijevod značenja En-Nur, 31.)* Vjernicama je obaveza da se pokriju pred ljudima - izuzev osoba koje su im mahremi - da ostave pokazivanje ukrasa, da se čuvaju mirisanja pri izlasku, jer su to sve razlozi koji vode do smutnje. Na ženama je da se boje Allaha i da se čuvaju razloga smutnje: ukrasa, mirisa, pokazivanja pojedinih ljepota poput lica, ruku i stopala pri susretu s muškarcima, pri izlasku na pijacu, kao i, takođe, u samom tavafu i sa'ju. Takođe, više od svega ovoga, na njima je da ne otkrivaju svoje glave ili da ne oblače kratku odjeću koja seže do laktova i koljena, jer su to jedni od najvećih razloga smutnje.

Ponovo se vraćam i oporučujem ti, plemeniti hadžijo, da u svim svojim riječima i radnjama slijediš svog Vjerovjesnika, Muhammeda, sallallahu 'alejhi ve sellem, pravedne halife i časne ashabe, Allah bio svima njima zadovoljan, jer svako dobro je u slijeđenju, a svako zlo je u uvođenju novih stvari. Allahov poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: *„Na vama je da se držite moga sunneta i sunneta mojih pravednih halifa! Držite ga se svojim kutnjacima. I dobro se čuvajte novih stvari u vjeri, jer je svaka nova stvar novotarija, a svaka novotarija je zabluda."* (*Ahmed, 16694; Ebu-Davud, 4607.) Kako* bi ovo postigao na tebi je da se družiš sa učenim ljudima, da ih pitaš o svojoj vjeri. Svevišnji Allah je rekao: **„Pitajte učene ako neznate."** (*Prijevod značenja En-Nahl, 43.*)

Allaha molimo da primi od svih njihova djela i njihove riječi i da popravi njihove namjere. Naša zadnja dova je: 'Neka je hvaljen Allah. Neka je salavat i selam na Allahova poslanika, njegovu porodicu, ashabe, i sve koji slijede njegovu uputu do Sudnjeg dana.' (*16/266-276. skraćeno*)

Fudajl b. 'Ijjad, rahmetullahi 'alejh, pogledao je u ljude na danu Arefata pred zalazak Sunca dok su oni veličali Allaha, subhanehu ve te'ala, i plakali, pa je rekao: „Šta mislite kada bi ovi ljudi zatražili od nekog čovjeka samo jednu šestinu dirhema, da li bi ih on odbio?“ Prisutni su odgovorili: „Ne“, a on je dodao: „Tako mi Allaha, oprost kod Allaha je lakši od odaziva tog čovjeka njima sa jednom šestinom dirhema.“ (Letaifu el-me'arif, 496.)

Ka'b, radijallahu 'anh, je rekao: „Tri su Allahove skupine: hadžije, umraši i mudžahidi. Allah ih je pozvao pa su Mu se odazvali. Tražili su od Allaha pa im je Allah udovoljio.“ (Abdurrezzak, Musannef, 5/5.)

Se'id b. Džubejr je upitan: „Koji je hadžija najbolji?“ Odgovorio je: „Onaj koji na hadždžu udjeljuje hranu i sačuva svoj jezik.“ (Letaifu el-me'arif, 411.)

Abdurrezzak prenosi od Sevrija, rahmetullahi 'alejh, da je rekao: „Čuli smo da je dobročinstvo na hadždžu lijepa hrana i lijep govor.“ (Letaifu el-me'arif, 411-412.)

Ibnul-Mubarek, rahmetullahi 'alejh, je rekao: „Došao sam Sufjanu es-Sevriju na dan Arefata pred zalazak Sunca. Klečao je na koljenima, a oči su mu bile pune suza. Upitao sam ga: 'Čije je stanje od svih ovih prisutnih najlošije?' odgovorio je: 'Onaj koji misli da mu Allah neće oprostiti!'“ (Letaifu el-me'arif, 494.)

POSTOJANOST AKIDETA ispravnih prethodnika

Ehli sunnet vel-džemat su ljudi s najljepšim i najispravnijim razumijevanjem. Razboriti su. Pri njima nema pretjerivanja, niti popuštanja kakav je slučaj sa sljedbenicima strasti i novotarima. Kod njih nema pretjerivanja koje je svojstveno sljedbenicima kelama i filozofima i onima koji se povode za njima. Svi ovi sljedbenici strasti ostavljaju Kur'an i Sunnet po strani i potpuno se oslanjaju na svoje razume, svoja mišljenja i ideje, pa, što budu vidjeli svojim razumima ispravno to i prihvataju, a što se bude suprostavljalo njihovim razumima to ostavljaju.

Pripremio: **Hajruddin Tahir Ahmetović** po istoimenom djelu uvaženog učenjaka **Abdurrezzaka b. Abdul-Muhsina el-Abbada**

Neka je sva hvala Allahu, subhanehu ve te'ala, Gospodaru svih svjetova. Završnica pripada bogobojaznima. Neka je salavat i selam na imama poslanika, našeg Vjerovjesnika, Muhammeda i sve njegove ashabe.Mnogo je razloga koji pomažu opstanak čiste islamske akide u dušama i srcima njenih sljedbenika, nakon dozvole Allaha, subhanehu ve te'ala, Koji čisto vjerovanje i postojanost na njemu daje kome On Svevišnji hoće. Zbog ovoga, od svakog muslimana se traži da jača svoju vezu sa Allahom, subhanehu ve te'ala, da stalno traži pomoć, podršku, spas i učvršćenje od Njega Uzvišenog, jer je svaka stvar u Njegovim rukama: **„... a uspjeh moj zavisi samo od Allaha; u Njega se uzdam i Njemu se obraćam.“** (*Prijevod značenja Hud, 88.)* Nakon toga, na svakom muslimanu je da se upozna sa svim razlozima koji učvršćuju njegovo vjerovanje i čuvaju ga čistim od bilo kakavih izmjena, potpomažući se u svemu Allahom, subhanehu ve te'ala. U prethodna dva broja spomenuli smo četiri razloga postojanosti akideta ehli sunneta vel-džemata. **Peti razlog:** Čistoća njihova razuma. Ehli sunnet vel-džemat su ljudi s najljepšim i najispravnijim razumijevanjem. Razboriti su. Pri njima nema pretjerivanja, niti popuštanja kakav je slučaj sa sljedbenicima strasti i novotarima. Kod njih nema pretjerivanja koje je svojstveno sljedbenicima kelama i filozofima i onima koji se povode za njima. Svi ovi sljedbenici strasti ostavljaju Kur'an i Sunnet po strani i potpuno se oslanjaju na svoje razume, svoja mišljenja i ideje, pa, što budu vidjeli svojim razumima ispravno to i prihvataju, a što se bude suprostavljalo njihovim razumima to ostavljaju. Tako postupaju ma šta god Allah, subhanehu ve te'ala, rekao ili Njegov poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, jer su razum uzeli za osnovu na koju se oni vraćaju. Međutim, opće je poznato da ljudski razumi nisu poput razuma jednog čovjeka. Zbog toga, nakon što je razum uzet za osnovu kod pojedinih skupina ljudi, povećalo se i stranaštvo među njima, skretanje s Pravog puta i nastrana mišljenja. Normalno, jer se ljudski razumi razlikuju. Pojedini od ispravnih prethodnika bi govorili: „Kada bi strasti bile poput jedne strasti tada bi se za nju reklo da je istina, međutim, one su strasti.“ Isto tako, mi kažemo: „Kada bi razumi bili poput jednog razuma, za njega bi se reklo da je istina, međutim, to su različiti razumi.“ Ovi stavljaju svoj razum ispred onoga s čime je Allahov poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, došao. To uzimaju za osnovu od koje polaze i kojoj se vraćaju. Takve je jedan od ispravnih prethodnika obavezao da kažu: „Svjedočimo da je naš razum Allahov poslanik“, umjesto da kažu: „Svjedočimo da je Muhammed Allahov poslanik“, jer ono čemu se vraćaju i na šta se oslanjaju jeste njihov razum. Ovo je jedna vrsta nastrane upotrebe razuma, tj. pretjerivanje po pitanju razuma i njegovo uzdizanje iznad određenog mu mjesta. Druga vrsta nastranosti kada je u pitanju razum jeste njegovo potpuno zapuštanje, što je prisutno kod mnogih zalutalih sufija i neznalica, koji čine takve stvari da ih zdrav razum ne može pojmiti. Svaki insan se zgrozi na sva ta zastranjenja u vjeri. Ehlu sunnet su sredina, umjereni su. Ne uzdižu razum iznad određenog mu mjesta, niti ga zapuštaju, već mu daju njegovo određeno mjesto. Kao što ljudski sluh, ljudski vid i ostala čula imaju granicu isto tako i ljudski razum ima granicu. Ko ga uzdigne ili zanemari sigurno će zalutati kao što su mnogi zalutali. Zbog ove čistoće srca ehli sunnet je i sačuvan od iskrivljenja i zastranjivanja u vjeri. Svojim razumima pridali su mjesto koje im je i određeno. Nisu ih zapustili. Allah, subhanehu ve te'ala, kaže, kako stoji u prijevodu značenja: **„Uistinu, u stvaranju nebesa i Zemlje, i smjeni noći i dana, dokazi su za razumom obdarene.“** *(Alu-Imran, 190.)* Oni su obdareni čistim razumima koje su postavili u određene im mjere. Nisu pretjerali, niti su popustili. Nisu dodali, niti oduzeli. Ova velika stvar bila je jedan od razloga postojanosti ispravnih prethodnika na istini.

Šesti razlog: Od razloga postojanosti akideta u dušama ispravnih prethodnika i njene čistoće jeste i taj što su duše sljedbenika Sunneta bile smirene i zadovoljne ovom akidom do krajnjih granica. Svaki od njih je osjećao rahatluk u svome srcu, smirenost u svojoj duši, sreću, radost i uživanje u ovom ispravnom ubjeđenju kojim bi ga Svevišnji Allah počastio. Ovu smirenost i zadovoljstvo ne može da osjeti nijedan od sljedbenika strasti. Kako da ih osjete kada Uzvišeni Allah kaže: **„One koji vjeruju i čija se srca, kad se Allah pomene, smiruju – a srca se doista, kad se Allah pomene smiruju!“** (*Prijevod značenja Er-Ra'd, 28.*) U dušama ispravnih prethodnika nalazila se potpuna smirenost, veliki rahatluk i zadovoljstvo s ovim ubjeđenjem kojeg su preuzeli iz Knjige svoga Gospodara, subhanehu ve te'ala, i Sunneta svoga Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem. Ibnul-Kajjim, rahmetullahi 'alejh, kaže u svome djelu „Es-Savaik el-mursele“ *(2/741)*: „Smiraj srca na nečemu i pouzdanost u isto ne biva osim sa ubjeđenjem. Naprotiv, jasnim očitim ubjeđenjem. Zbog toga ćeš naći srca sljedbenika kur'anskih i hadiskih tekstova – tj. ehli sunnet vel-džemat - da su smirena i zadovoljna vjerom u Allaha, Njegova imena, Njegova svojstva, Njegove radnje, Njegove meleke, Posljednji dan. Ne kolebaju se u tome, niti se raspravljaju u tome.“ Šejhul-islam Ibnu-Tejmijje, rahmetullahi 'alejh, kaže: „A što se tiče sljedbenika Sunneta i Hadisa, nije poznato da se bilo koji od njihovih učenjaka, niti ispravnih, razboritih običnih ljudi, povratio od svoga mišljenja i svoga ubjeđenja. Naprotiv, to su ljudi koji na tome imaju najviše strpljenja, pa iako bili iskušavani raznim kušnjama. Ovo je stanje Vjerovjesnika i njihovih sljedbenika od prethodnika.“ *(Medžmu'ul-fetava, 4/50)*

Abdul-Hakk el-Išbili, rahmetullahi 'alejh, kaže, kako spominje Ibnul-Kajjim u svome djelu „Dževabul-kafi“: „Znaj da loša završnica – Allah nas sačuvao nje - ne biva po onoga kod kojeg spoljašnja i unutrašnja djela budu ispravna. Za ovako nešto još se nije čulo, niti se zna, Allahu hvala. Već, uistinu, ona biva samo po one kod kojih se ubjeđenje iskvari, ili koji ustrajavaju na velikim grijesima, pristupaju velikim stvarima.“

Ovo je jedan od velikih razloga koji je sljedbenike istine učinio postojanim: potpuna smirenost njihovih duša na istini. Zašto da zastranjuju?! Zašto da traže nešto drugo kada su smireni i zadovoljni ovakvim ubjeđenjem?!

I na kraju Allaha molimo za smirenost i zadovoljstvo u njegovoj vjeri.

MUDROST Poslanikova višeženstva

Mi izričito negiramo tvrdnje orijentalista da je cilj Poslanikova, sallallahu 'alejhi ve sellem, višeženstva puko zadovoljanje strasti jer se on oženio sa Hatidžom, Allah sa njom bio zadovoljan, koja je bila daleko starija od njega što ga nije sprečilo da je iskreno voli, da godinu u kojoj je ona umrla nazove "godina žalosti " i da nastavi da je spominje tokom cijelog svoga života. Ili gdje je strast u Poslanikovoj, sallallahu 'alejhi ve sellem, ženidbi sa majkom pravovjernih Sevdi koja je u to vrijeme imala šezdeset godina ili sa Zejneb koja je imala isto toliko godina poslije pogibije njenog muža na Bedru, kao i Ummu-Selema koja je bila majka siročadi. Od svih njegovih, sallallahu alejhi ve sellem, žena jedino je Aiša bila djevica.

Piše: Ummu Mu'az Smajlović po knjizi: "Ummehatul-mu'minine fi medreseti en-nubuveti"

Želim se dotaknuti uloge žene u bračnom životu, porodici i cjelokupnoj zajednici, kroz to kakva je njena uloga bila u životu najodabranijeg Allahovog stvorenja jer su one bez sumnje uzor za žene toga i budućeg vremena. Da li se Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, ženio slijedeći strast kako tvrde orijentalisti ili su povod njegova višeženstva bili drugi mnogo plemenitiji ciljevi, nadajući se da se u današnjem višeženstvu među vjernicima mogu naći ovi isti ili njima slični plemeniti ciljevi: **„Vi u Allahovom Poslaniku imate divan uzor za onoga koji se nada Allahovoj milosti i nagradi na onome svijetu, i koji često Allaha spominje.“** (*Prijevod značenja El-Ahzab, 21.)*

Mi izričito negiramo tvrdnje orijentalista da je cilj Poslanikova, sallallahu 'alejhi ve sellem, višeženstva puko zadovoljanje strasti jer se on oženio sa Hatidžom, Allah sa njom bio zadovoljan, koja je bila daleko starija od njega što ga nije sprečilo da je iskreno voli, da godinu u kojoj je ona umrla nazove "godina žalosti " i da nastavi da je spominje tokom cijelog svoga života. Ili gdje je strast u Poslanikovoj, sallallahu 'alejhi ve sellem, ženidbi sa majkom pravovjernih Sevdi koja je u to vrijeme imala šezdeset godina ili sa Zejneb koja je imala isto toliko godina poslije pogibije njenog muža na Bedru, kao i Ummu-Selema koja je bila majka siročadi. Od svih njegovih, sallallahu alejhi ve sellem, žena jedino je Aiša bila djevica. Nema sumnje da će svatko tko čita siru Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, uvidjeti da je većina Poslanikovih žena od ove vrste što je dokaz da je cilj ženidbe bio mnogo plemenitiji od pukog zadovoljavanja strasti . Životopis majki pravovjernih, Allah sa njima bio zadovoljan, nam pokazuje da se kod žene istovremeno mogu naći i mnoge druge osobine i djelatnosti mimo one glavne tj. domaćice u kući i onoga što to prati. Žena može da bude u isto vrijeme supruga, majka, odgajateljica i mnogo više od toga, jer su majke pravovjernih te i mnoge druge funkcije istovremeno obavljale i bile su u isto vrijeme ispred svih ostalih žena koje su došle poslije njih: **„O žene Vjerovjesnikove, vi niste kao druge žene! Ako se Allaha bojite, na sebe pažnju govorom ne skrećite, pa da u napast dođe onaj čije je srce bolesno, i neusiljeno govorite!“** (*Prijevod značenja El-Ahzab, 32.)*

Živeći u kući bogobojaznosti, imana i povrh svega u kućama u kojim je Poslaniku, sallallahu 'alejhi ve sellem, dolazila objava, one, majke pravovjernih, su bile praktični primjer onoga čime ih je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, podučavao ispravljajući ih ukoliko pogriješe, usljed čega su bile učiteljice toj generaciji žena i onim generacijama koje će doći poslije njih. Svima njima su bile uzor. Istinsko istraživanje životopisa majki pravovjernih, Allah sa njima bio zadovoljan, će nam otkriti da je prilikom Poslanikove, sallallahu 'alejhi ve sellem, ženidbe sa svakom od njih ponaosob u tome bio određeni razlog i mudrost, bilo obrazovne, zakonodavne, političke ili društvene strane .

Obrazovna mudrost

Obrazovna mudrost je najtrajnija i najvažnija od svih prethodno spomenutih mudrosti, jer možda se politička ili socijalna mudrost u životu majki pravovjernih završila sa završetkom njenih povoda. Međutim, obrazovna mudrost je ostala sve do današnjih dana jer je povezana sa izvorom znanja, raspostranjena je tako da ju je spoznalo cijelo islamsko društvo. Doprla je do svake žene i djevojke toga vremena. Njen trag je ostao da bi se slijedio tokom narednih stoljeća. Aiša, Allah sa njom bio zadovoljan, prenosi da je žena od Ensarija upitala Vjerovjesnika, sallallahu 'alejhi ve sellem, o kupanju poslije menstruacije. Podučio ju je kako će se okupati,

a zatim joj je rekao: *„Uzmi komad tkanine sa miskom i očisti se sa njom.“* Upitala je: „Kako ću se njome očistiti?“ Rekao je: *„Očisti se sa njom. Subhanallah!“* i pokrio se (pa je prenosilac hadisa Sufjan b. Ujejne to pokazao pokrivši svoje lice) Aiša je rekla: „Povukla sam je prema sebi znajući šta hoće Vjerovjesnik, sallallahu 'alejhi ve sellem, i rekla sam joj: 'Slijedi sa njom tragove krvi.'“ (*Muslim, 332.)*

Došlo je u hadisu kojeg prenosi Ummu-Seleme: „Ummu-Sulejm (Ebu-Talhina žena i majka Enesa) je došla i rekla Poslaniku, sallallahu 'alejhi ve sellem: 'O Allahov Poslaniče, zaista se Allah ne stidi istine. Da li je obaveza na ženi da se okupa ukoliko polucira?' Vjerovjesnik, sallallahu 'alejhi ve sellem, joj je rekao: *'Da, ukoliko vidi tragove vode.'*“ Ummu-Seleme je upitala: „O Allahov Poslaniče, zar i žena polucira?“ Odgovorio joj je: *„Onda kako joj liči njeno dijete?“* (*Muslim, 313/32.)* Vjernice tog vremena pitale su Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, o svim stvarima koje im se dešavaju sa izvjesnom razlikom stida kod samih njih. Čak su se neke od njih žalile Poslaniku zbog muževa izbjegavanja nje, zbog zauzetosti sa njegovim ibadetom ili nekog drugog razloga. Zbog toga je bilo neophodno njihovo podučavanje i pravedno postupanje prema njima po pitanju njihovih muževa. Ova i slična (specijalna) pitanja su dovodila Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, u neugodnost, tako da su majke pravovjernih preuzimale rasvjetljivanje pitanja i njihovo pojašnjenje.

Aiša je rekla: „Allah se smilovao Ensarijkama, njihov stid ih nije sprečio da se poduče vjeri.“ (*Muslim, 331/61.)* Jedna od njih bi dolazila kod Aiše pitajući je pitanja vezana za vjeru, o propisima menstruacije i nifasa, kupanju poslije polnog akta i o drugima propisima prilikom čijeg spomena se obično žena stidi, kao što je bračni suživot, polni akt, ukrasi i slično. Poznato je da Poslanikov, sallallahu 'alejhi ve sellem, sunnet nisu samo njegove riječi, već sunnet obuhvata Poslanikove, sallallahu 'alejhi ve sellem, riječi, radnje i potvrđivanje, što je sve ujedno od zakonodavstva kojeg je ummet obavezan da slijedi. Allah je počastio majke pravovjernih da nam prenesu Poslanikovu, sallallahu 'alejhi ve sellem, praksu u njegovoj kući, a to nam i ne bi mogao prenijeti niko mimo njih. Zbog toga su i muškarci i žene poslije Poslanikove, sallallahu 'alejhi ve sellem, smrti pitali majke pravovjernih za mnoge vjerske propise, a naročito bračne i njihovi bliži rođaci su ih pitali više od drugih.

Oni koji najviše prenose od Aiše su njena sestra Ummu-Kulsum, njen brat po mlijeku A'vf b. Haris, El-Kasim i Abdullah sinovi njenog brata Muhammeda, Abdullah i Urve sinovi njene sestre Esme, te mnogi drugi rođaci. Također i Ashabi i Tabi'ini, čiji je broj velik. Dok se Abdullah b. Omer, njegov sin Hamza i njegova žena Safija ubrajaju u one koji najviše prenose od Hafse, radijallahu 'anha. Od Mejmune najviše prenose njeni bratići, naročito Abdullah b. Abbas. Dok je od najpoznatijih koji su prenosili od Ummu-Habibe njena kćerka Habiba i njen brat Muavija. I na kraju, može se reći da su svih devet majki pravovjernih koje su ostale poslije smrti Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, bile odgajateljice, učiteljice i muftije kako za žene Poslanikovog ummeta, isto tako i za ljude u propisima koje nitko nije znao osim njih, bili to šerijatski propisi, bračni edebi ili vjerovjesničke mudrosti .

Zakonodavna mudrost

Najjasniji primjer za zakonodavnu mudrost naći ćemo u Poslanikovoj, sallallahu 'alejhi ve sellem, ženidbi sa Zejneb bint Džahš, Allah sa njom bio zadovoljan. Buharija i Muslim bilježe od Abdullaha b. Omera, radijallahu 'anhuma, da je rekao: „Doista, mi Zejda b. Harisa, štićenika Poslanikovog, nismo smatrali osim kao Zejda sina Muhammedova sve dok nisu objavljene riječi Uzvišenog: **'Zovite ih po očevima njihovim, to je kod Allaha ispravnije.'** (*Prijevod značenja Al-Ahzab, 5; Buharija, 4782.)*

Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je oženio Zejda sa svojom tečišnom, Zejneb bint Džahš El-Esedije, ali njihov brak nije bio uspješan. Ona je sa njim oštro postupala, nijednog trenutka nije zaboravila da je plemenitog roda, a da je on bio rob prije nego ga je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, posinio, da bi na kraju Zejd pustio Zejnebu. Nakon toga, Allah, subhanehu ve te'ala, je naredio svome Poslaniku, sallallahu 'alejhi ve sellem, da se oženi Zejnebom kako bi se time srušilo ono što je bilo poznato kod njih od uzimanja posinaka, i kako bi se stvari vratile na krvno srodstvo. Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, se pobojao jezika licemjera da ne bi rekli: „Muhammed je oženio ženu svoga sina, što bi ga dovelo u veliku neugodnost. To je utjecalo na njega da usporava u ženidbi sa Zejneb sve dok nije objavljeno: **„I ljudi si se bojao, a preče je da se Allaha bojiš. I pošto je Zejd s njom živio i od nje se razveo Mi smo je za tebe udali kako se vjernici ne bi ustručavali više da se žene ženama posinaka svojih kad se oni od njih razvedu –kako Allah odredi onako treba da bude.“** (*Prijevod značenja Al-Ahzab, 37; Buharija, 4787.)* Bila je obaveza da se ovaj loš običaj ukloni i da se stvari vrate u okvire krvnog srodstva tako da je bila Allahova mudrost da se Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, oženi sa Zejneb bint Džahš. Prenosi se da se Zejneb, Allah sa njom bio zadovoljan, zbog toga ponosila i da je govorila ostalim Poslanikovim, sallallahu 'alejhi ve sellem, ženama: „Vas su udale vaše porodice, a mene je udao Allah iznad sedam nebesa.“ (*Buharija, 7420.)*

Socijalno- društvena mudrost

Ova mudrost se ogleda u dvjema stvarima:

Prva stvar: Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je tazbinstvom učvrstio svoje veze sa svojim najbližim drugovima. Oženio je Aišu, kćerku Ebu- Bekra za kojeg je Poslanik rekao: *„Nikada me ničiji imetak nije okoristio kao što me je okoristio imetak Ebu-Bekra i da sam uzimao prijatelja uzeo bih Ebu-Bekra za prijatelja, osim što je vaš drug Allahov prijatelj.“* (op. Poslanik misli na sebe) (*Tirmizi i hadis je sahih. Sahihu Džami'a, 5661. Albani).* Oženio je Hafsu kćerku Omerovu, što je bila radost za njenog oca i nagrada za njegovu iskrenost, čistom vjerovanju i požrtvovanju na putu ove vjere. Omer je junak Islama sa kojim je Allah uzdigao islam i muslimane,

Nastavak na sl. strani —>

te svjetionik ove vjere. Tako da je Poslanikova, sallallahu 'alejhi ve sellem, veza sa njim putem tazbinstva najljepša nagrada za ono što je doprinio islamu. Isto tako je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, udao svoje kćerke za Osmana i Aliju i tako je na ovaj način učvrstio svoje društvene veze sa naplemenitijim slojem njegovih drugova, onih koji su imali najveličanstveniji udio u služenju da've.

Druga stvar: Sama uloga koju su imale majke pravovjernih u prosvjećivanju žena i podizanju stepena njihovog znanja, i njihovo podsticanje u traženju njihovih prava pa su bile istinske vođe u društvenim reformama u muslimanskoj zajednici. Ljudi su u svom ophođenju sa suprugama slijedili ono što bi Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, radio, a on je bio blag, popustljiv, lijepog suživota i lahkog rukovodstva. Majke pravovjernih su ga konsultovale i priupitivale u vezi mnogih stvari i suprostavljale mu se, pa su tako postale uzor kojeg su slijedile ostale žene. Ukoliko bi suprug negirao pravo svojoj supruzi na konsultaciju i priupitivanje, ona bi uzela za dokaz protiv njega Poslanikovu, sallallahu 'alejhi ve sellem, praksu u vezi sa tim i tako bi ga ušutkala. Najljepše što nam ukazuje na prethodno spomenuto je hadis u kojem Omer pripovjeda ono šta mu se desilo sa suprugom, opisujući svoj poraz i kako se pred njom pokorio uprkos svojoj snazi: „Tako mi Allaha, dok smo bili u džahilijetu nismo ženama predavali nikakvu pažnju, sve dok Allah nije objavio o njima ono što je objavio i dodijelio im ono šta im je dodijelio. Jedne prilike sam razmišljao o jednoj stvari, kada mi moja žena reče: 'Kada bi uradio ovako i ovako. Pa sam joj rekao: 'A šta je između tebe i onoga o čemu razmišljam? I je li tvoja obaveza prema ovome što ja želim?' Odgovorila je: 'Čudno je to sine Hattabov, ne želiš da ti se odgovara, a tvoja kćerka odgovara Poslaniku, sallallahu 'alejhi ve sellem, tako da cijeli dan bude ljut.' Uzeo sam svoj ogrtač i izašao iz mog mjesta dok nisam ušao kod Hafse i rekao joj: 'Kćerkice moja, je li, zaista, ti odgovaraš Poslaniku pa bude cijeli dan ljut?' Hafsa je odgovorila: 'Tako mi Allaha, mi mu odgovaramo.' Rekao sam: 'Znaj da te ja upozoravam na Allahovu kaznu i Poslanikovu srdžbu, i nemoj da te zavara ona koja se divi svojoj ljepoti i Poslanikova ljubav prema njoj.' Izašao sam i ušao kod majke pravovjernih Ummu-Seleme zbog moje rodbinske veze sa njom, pričao sam s njom gdje mi je rekla: 'Čudan si ti o sine Hattabov, umiješao si se u sve pa čak želiš da se miješaš između Poslanika i njegovih supruga? Uzela me je tako da je sa tim slomila ono što sam nalazio u sebi i izašao sam od nje.“ (*Buharija i 4913; Muslim, 1479/31.)*

Islamsko drštvo je, doista, uzdiglo poziciju ene. Majke pravovjernih su bile prethodnica reformi u toj zajednici koja je bila blizu dahilijeta. Majka pravovjernih Aiša je bila vođa onih koji su ustali da pomognu ženi. Borila se za to bez premca i njoj jedinoj su se pružali pogledi nemoćnih žena zbog njenog mjesta u znanju, pjesništvu i vjeri. Bila je profesorica prvacima ashaba u mnogim vjerskim i znanstvenim pitanjima. Neprestano su se Pravedni nasljednici brinuli o njenom položaju, savjetovali su se s njom, pitali je za propise te se vraćali njenom mišljenju. Ona je stajala poput "supervizora" nad njihovim najučevnijim, ispravljajući ih u pogreškama u hadisu kojeg prenose ili propisu kojeg bi iznosili. Do nje je doprlo da Abdullah b. 'Amr naređuje ženama kada se kupaju da raspleću svoje kose pa je rekla: „Čudno je to što Ibnu- 'Amr naređuje ženama kada se kupaju da raspleću kose, a zašto im i ne narediti da obriju njihove glave? Zaista smo se ja i Poslanik kupali iz iste posude i nisam dodavala osim da prospem na moju glavu tri puta.“ (*Muslim, 331.)* Također se prenosi da je kod nje spomenuto ono što prekida namaz: „Namaz prekida žena, magarac i pas“, pa je Aiša rekla: „Uporedili ste nas sa magarcima i psima! Tako mi Allaha, zaista sam vidjela Poslanika da klanja, a ja ležim na mom krevetu između njega i kible, pa mi se ukaže potreba ali mi je mrsko da sjednem i tako da uznemirim Poslanika, pa se izvučem između dvije noge kreveta.“ (*Buharija, 514; Muslim, 512-270.)* Ashabi su se pokoravali njenoj fetvi i njeno poštovanje se uvećavalo sa prolaskom vremena. Ovakva "politika" je na kraju dala svoje plodove i uzdigla je stepen žene tako da su vidjele sebe i muškarce jednakim, osim u onome što je Allah izuzeo, oslanjajući se same na sebe: *„Zaista su žene slične muškarcima.“* (*Tirmizi, Ebu-Davud, Ahmed i hadis je sahih. Sahihu Džamia, 1983. Albani*) Isto tako Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, nije štedio u širenju dragocjenih propisa u srcima Ashaba oporučujući prema ženama svako dobro. Tako da su poznati i rašireni hadisi u oporuci dobra prema ženi kao majci, supruzi, kćerci i ženi kao cjelokupnom spolu.

Politička mudrost

Od prvog dana kada je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, obznanio svoju da'vu, Kurejšije su ustale protiv nove vjere. Isto to su uradila i ostala arapska plemena, zbog vjerskog i kulturnog vođstva Kurejšija nad njima. Poslanik je učinio tazbinstvo sa pojedinim kurejšijskim kućama ili drugim arapskim plemenima kao sredstvo za slamanje oštrice svađe između njega i tih plemena, jer je poznato ukoliko se osoba oženi iz plemena ili familije da će među njima nastati rodbinstvo i tazbinstvo i prirodno je da ih to navede da ga pomognu i brane. Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je oženio Džuvejriju kćerku El-Harisa vođe Benul-Mustalika, koja je zarobljena u ratu između njenog naroda i muslimana. Poslanik joj je predložio da je otkupi i da se sa njom oženi, što je bila sretna ženidba za njene suplemenike, jer kada se za to čulo među muslimanima rekli su: „Tazbinstvo Allahovog Poslanika da bude roblje?“ Pa su oslobodili sve one koji su bili u njihovim rukama od roblja Benul-Mustalik, što je bilo razlogom islama njenog oca, a potom i njegovog naroda. Isto tako Poslanikova, sallallahu 'alejhi ve sellem, ženidba sa Safijom kćerkom Hujej b. Ahtab, prvakinje Benu Kurejza, koju je oslobodio i potom oženio. Poslanikova ženidba sa Ummu-Habibom - kćerkom Ebu-Sufjana poglavara Kurejšija i nevjerničkog vojskovođe, bila je uzrokom da se umanji uznemiravanje naspram Poslanika i njegovih drugova te razlogom za ujedinjenje njegovog srca sa srcem njegovog naroda i plemena.

Na kraju: Nadam se da je postignuto ono što sam željela reći moleći Allaha da nas učini istinskim sljedbenicima Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, te da nam majke pravovjernih budu uzor u svim sferama našeg života.

Privremeno

SPREČAVANJE TRUDNOĆE

Piše: Subhija Bektić, prof.

Današnji učenjaci smatraju da se propis upotrebe kontracepcijskih sredstava vraća na propis azla zbog sličnosti među njima. Ta sličnost se ogleda u dvome: prvo u tome što je sam azl vrsta sprečavanja trudnoće, drugo - što azl i druga kontracepcijska sredstva, svejedno da li ih koristi žena ili muškarac, imaju isti cilj, a to je sprečavanja spajanja muškog i ženskog sjemena kako bi se izbjegla trudnoća.

Pod **privremenim sprečavanjem trudnoće** neki učenjaci podrazumijevaju sprečavanje spajanja muškog i ženskog sjemena upotrebom kontracepcijskih sredstava. Dok drugi dio učenjaka relativizira ulogu kontracepcijskih sredstava, pa kažu da je privremeno sprečavanje trudnoće upotreba kontracepcijskih sredstava za koje se misli da sprečavaju trudnoću. Ovaj pojam će biti mnogo jasniji ako ga uporedimo sa pojmovima koji su mu slični, poput ograničenja poroda i planiranje poroda. **Ograničenje poroda** je vid trajnog sprečavanja trudnoće određivanjem broja djece koju će žena roditi, npr. dvoje ili troje, a mimo toga se koriste kontracepcijska sredstva za sprečavanje i abortus za otklanjanje trudnoće. Ograničenje poroda može biti zakonom određeno od strane države, kao što je slučaj u Kini, ili slobodan izbor pojedinca. Usput da napomenem da su učenjaci jednoglasni na zabrani ograničavanja poroda kao vida trajnog sprečavanja trudnoće, jer se suprostavlja jasnim tekstovima Kur'ana i Sunneta. *(Pogledaj: Fikhul-nevazil, 4/9-22.)* Iz ovoga se vidi jasna razlika između privremenog sprečavanja trudnoće i ograničenja poroda, jer privremeno sprečavanje trudnoće je u određenim vremenskim periodima bez ograničenja na određen broj djece. A što se tiče **planiranja poroda**, pod njim se podrazumijeva raspored trudnoća na određene periode bez zaustavljanja kod određenog broja djece, te je tako sinonim za privremeno sprečavanje trudnoće. Neki smatraju da nema razlike između ograničenja poroda i planiranja poroda, jer i jedno i drugo znači raspored poroda i sprečavanje trudnoće na određeno vrijeme. A ispravno je da među njima postoji razlika, jer ograničavanje poroda podrazumijeva stavljanje granice u broju djece, dok je planiranje raspored trudnoća u određene periode bez određivanja granice u broju djece. *(Pogledaj: Ebhasu hejeti kibaril-ulema, 2/422; i Kadijjetu tahdidin-nesl, Ummu Kulsum, str.128, Tenzimun-nesli, Et-Turejki, str. 17.)*

Razlozi sprečavanja trudnoće

Allah, subhanehu ve te 'ala, je učinio milost svojim robovima kada im je dao supruge od njih samih i opskrbio ih djecom i unucima, pa kaže Uzvišeni: **"Allah za vas stvara žene od vaše vrste, a od žena vaših daje vam sinove i unuke, i ukusna jela vam daje. Pa zašto u laž oni vjeruju, a Allahove blagodati poriču."** *(Prijevod značenja En-Nahl 72.)* Najbitniji ciljevi braka su polno naslađivanje, rađanje djece i povećanje potomstva. Od Enesa, radijallahu 'anhu, se prenosi da je Allahov poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, naređivao ženidbu, a žestoko zabranjivao neženstvo, i rekao bi: *„Ženite one koje su vam drage, koje su rotkinje, jer ja ću se ponositi vašom brojnošću pred poslanicima na Sudnjem danu“ (Bilježi ga Ahmed, 3/158; Ibn-Hibban, broj 1228; Bejheki, 7/81; Ibn Hadzer ga je ocijenio vjerodostojnim u Fethul-bariju, 9/111).* Zbog toga kažu učenjaci da je mustehab da se žene rotkinje, jer se time povećava porod. Od opravdanja i motiva, koje navode neki učenjaci, zbog kojih supružnici nastoje da privremeno sprečavaju trudnoću i prave razmak između djece, su sljedeći: *(Pogledaj: Tenzimun-nesli ve tahdiduhu, Hasen eš-Šazli, 1/140.)*

1) Motivi koji su vezani za supruga: siromaštvo zbog kojeg se boji, ako se poveća broj djece, da neće moći ispuniti obaveze prema njima kao što su hrana, stan, odjeća, i ostalo što se podrazumijeva pod obaveznom brigom o djetetu. 2) Motivi koji su vezani za suprugu:

Nastavak na sl. strani —>

'Ako trudnoća izaziva kod žene dodatne poteškoće mimo uobičajenih, kao sto je slučaj da žena ne može da rodi osim putem operacijskog zahvata, pa joj je zbog toga potrebno da naprvi razmak između trudnoća. Ako je žena lošeg ahlaka i muž hoće da se rastane od nje, pa zbog toga ne želi da ima sa njom djecu. Briga žene o svom izgledu, čuvanju ljepote i zdravlja kako bi njen muž s to duže uživao u njoj. Zauzetost supruge poslom izvan kuće ili studiranjem, što joj otežava brigu o djeci i njihov odgoj.

3) Motivi koji su vezani za dijete:

Ako se strahuje za dojenče da će oslabiti ili umrijeti zbog majčine trudnoće, jer sa njom se prekida dojenje.

Ako je pokvareno vrijeme pa se boji za potomstvo da će se iskvariti.

Ako žena živi u neislamskoj sredini (u zemljama kufra) pa se boji kufra za svoje dijete, ili se boji pokvarenog ahlaka zbog neislamske sredine.

Vrste kontracepcijskih sredstava

Kontracepcijska sredstva djeluju na jedan od dva načina:

Sprečavanje sastajanja muških i ženskih sjemenki putem ubijanja muških sjemenki, njihovog slabljenja, ili sprečavanje njihovog izlaska u osnovi. Na ovaj način djeluje većina kontracepcijskih sredstava.

Sprečavanje oplođene ženske sjemenke da se zakači za zid maternice zbog postojanja prepreke na zidu maternice.

Sredstva za kontracepciju se mogu podijeliti u grupe:

Sredstva koja koriste samo žene.

Sredstva koja koriste samo muškarci.

Sredstva koja koriste muškarci i žene.

Sredstva koja koriste samo žene

Ova sredstva je moguće podijeliti u četiri skupine:

A. Prirodna sredstva, a najvažnija od njih je izračunavanje plodnih i neplodnih dana.

B. Hormonska sredstva koja sadrže tablete za sprečavanje trudnoće, obične injekcije, podkožne injekcije, injekcije u vene.

C. Mehanička sredstva, a to su ona koja se oslanjaju na stavljanje sredstava u rodnicu ili maternicu koja sprečavaju dolazak muškog sjemena ili sprečavaju da se ženska jajna ćelija zakači za zid maternice, kao što je spirala.

D. Hemijska sredstva, poput krema koje se koriste u rodnici.

Sredstva koja koriste samo muškarci

- Azl - pod kojim se podrazumijeva da muž izbaci sjeme izvan polnog organa žene prije vremena ejakulacije.

- Prezervativ.

- Tablete za sprečavanje trudnoće.

Sredstva koja koriste muškarac i žena

Pod njima se podrazumijeva privremena neplodnost, koja u slučaju muškarca podrazumijeva vezivanje kanala koji je povezan sa oba testisa da bi se spriječilo izlaženje sjemena, a to se postiže hirurškim zahvatom ili ubrizgavanjem sredstva koja dovode do zatvaranja jajovoda. Ova neplodnost ne sprečava polni odnos muškarca, ali sadrži veliku opasnost, jer mali je procenat onih koji se uspiju vratiti u stanje plodnosti poslije odvezivanje jajovoda zbog štete koja se učini na njemu. Zbog toga ljekari smatraju ovu vrstu neplodnosti jednom od vrsta stalne neplodnosti. Što se tiče žene, to se postiže vezivanjem jajovoda bilo operacijom ili ubrizgavanjem sredstva u jajovode koja sprečavaju izlazak jajašceta ili sprečavaju njegovo spajanje sa muškim sjemenom. Ovaj zahvat je složeniji i opasniji od onog kod muškarca, jer je vraćanje žene u stanje plodnosti teže, te ga zbog toga ljekari ne preporučuju osim u nuždi.

Šerijatski status upotrebe kontracepcijskih sredstava

Današnji učenjaci smatraju da se propis upotrebe kontracepcijskih sredstava vraća na propis azla zbog sličnosti među njima. Ta sličnost se ogleda u dvome: prvo u tome što je sam azl vrsta sprečavanja trudnoće, drugo - što azl i druga kontracepcijska sredstva, svejedno da li ih koristi žena ili muškarac, imaju isti cilj, a to je sprečavanja spajanja muškog i ženskog sjemena kako bi se izbjegla trudnoća. Islamski učenjaci po pitanju azla imaju tri mišljenja: *(Pogledaj: El-Mugni, 7/226; Ihkamul-ahkam, 2/207.)*

Prvo: dozvola azla uz saglasnost žene. Ovo je mišljenje džumhura islamskih učenjaka od hanefija, malikija i hanabila.

Drugo: apsolutna dozvola. Ovo je stav šafijskog mezheba i mišljenje kod hanabila.

Treće: apsolutna zabrana. Ovog stava su zahirije, i to je mišljenje kod hanabila i Ruvejanija od šafija.

Ispravno je da je azl uopćeno dozvoljen našto ukazuju sljedeći dokazi:

Hadis Džabira b. Abdullaha, radijallahu 'anhuma, koji prenosi da je došao čovjek Poslaniku, sallallahu 'alejhi ve selem, i rekao mu: *"Imam robinju koja služi kod nas i ja joj prilazim, a ne bih volio da ostane trudna", pa mu Allahov poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, reče: "Čini azl ...". (Prenosi ga Muslim, broj hadisa 1439.)*

Hadis Džabira, radijallahu 'anhu, takođe, u kojem kaže: *"Činili smo azl, a Kur'an je objavljivan". (Buharija, 4911.)*

Hadis Džabira, radijallahu 'anhu, kaže: *"Činili smo azl za vrijeme Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, pa je to došlo do njega i nije nam zabranio". (Muslim, 1440.)*

Džumhur učenjaka dovoljava azl pod šartom saglasnosti žene, a to argumentiraju sa sljedećim dokazima: Idžma' učenjaka da je azl zabranjen bez saglasnosti slobodne žene, kojeg prenosi Ibn Abdul-Berr *(Et-Temhid, 3/148.)* i El-Kasani od hanefija *(Bedaiu'-s-sanai', 5/126.)*.

Komentar: spomenuti idžma' je upitan, jer je poznat stav šafijskog mezheba da se ne traži dozvola žene.

Hadis Omera b. Hataba, radijallahu 'anhu, da je Allahov Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, zabranio azl sa slobodnom ženom, osim s njenom dozvolom“. *(Ibn-Madže, Ahmed i Bejheki).*

Komentar: u senedu ovog hadisa je Ibn-Lehi'a a on je daif (slab), s tim da hadis neki učenjaci ocijenjuju dobrim podupirući ga riječima Ibn-Abbasa i Ibn-Omera, radijallahu 'anhuma, koje su u istom značenju. *(Bejheki i Musannef Abdur-rezzaka)*

Racionalni dokaz: azl podrazumijeva prekidanje užitka kod žene, na koji ona ima pravo, a isto tako ima pravo na djecu, pa je s toga potrebna njena saglasnost.

Komentar: ovaj dokaz je neprihvatljiv, jer prekidanje užitka je izraženije kod muža, a njeno pravo na djecu ne znači da mu nije dozvoljeno učiniti azl bez njene dozvole, te da je griješan ako ga učini bez dozvole.

Iz priloženog se vidi da uslovljavanje dozvole žene nema jaku potporu sa strane dokaza. U prilog ovome ide i stav džumhura da u slučaju da postoji potreba ili opravdanje za azl, da je dozvoljen bez saglasnosti žene. Zbog svega spomenutog dozvoljena je upotreba sredstava za privremeno sprečavanje trudnoće kod većine islamskih učenjaka. Takođe, to je stav Muhammeda b. Ibrahima, Abdulaziza b. Baza i Muhammed b. Usejmina, kao i Udruženja velikih učenjaka iz Saudijske arabije i Kolegija islamskog prava pri Rabiti. *(Pogledaj: El-Fetava el-mutea'llika bit-tib ve ahkamil-merda, 1/306.)* U odluci Udruženja velikih učenjaka se kaže: “Ako je sprečavanje trudnoće zbog stvarne nužde, kao što je da žena ne rađa osim operacijskim zahvatom, ili da se odgađa trudnoća zbog koristi koju procijene supružnici, onda nema smetnje da se sprečava trudnoća ili odgađa“. *(Karar broj 42. na Osmom skupu)* Isto tako u odluci Kolegija islamskog prava se kaže: “Dozvoljeno je privremena kontrola u rađanju s ciljem da se razmaknu periodi trudnoće, ili obustavi rađanje na određeni period ako za to postoji šerijatski opravdan razlog shodno procjeni supružnika, pod uslovom da to ne prouzrokuje štetu i da sredstvo bude šerijatski dozvoljeno“. *(Karar broj 1. na Petom skupu)*

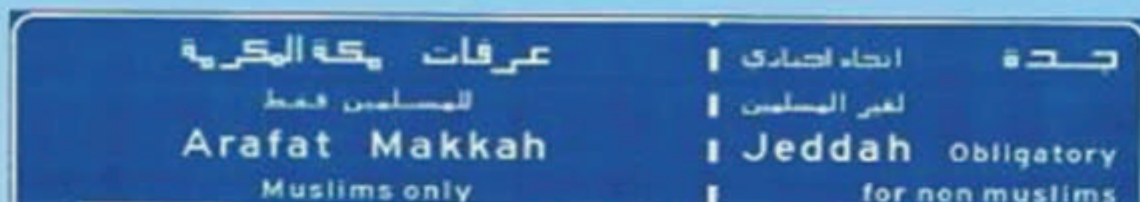
Međutim ova dozvola nije apsolutna nego je uslovljena sa tri šarta:

1. Postojanje istinske potrebe za tim, svejedno da li je u tome pribavljanje koristi ili otklanjanje štete

2. Saglasnost supružnika i njihovo zadovoljstvo s tim, jer oboje imaju pravo na to;

3. Da se njihovom upotrebom ne dogodi veća šteta od koristi, a određivanje te štete i koristi se vraća na pravednog doktora muslimana.

3. U određenim okolnostima privremeno sprečavanje trudnoće postaje obavezno, kao na primjer da trudnoća nanosi sigurnu štetu zdravlju žene ili postoji bojazan da se to može desiti. A kada prestane potreba za korištenjem kontracepcijskih sredstava obaveza je prestati sa njihovim korištenjem, jer nije dozvoljena njihova stalna upotreba. A Allah zna najbolje.

Ibnul-Mubarek, rahmetullahi 'alejh, kada bi se primaklo vrijeme hadždža okupio bi svoje prijatelje iz oblasti Merv. Oni bi mu rekli: „Idemo i mi s tobom na hadždž“, a on bi im rekao: „Dajte mi svoj novac.“ Uzeo bi njihov novac i stavio u kovčeg koji bi zaključao. Zatim bi im pripremio opskrbu za puta i izašao s njima iz Merva do Bagdada. Na putu nije prestajao da ih hrani najljepšom hranom. U Bagdadu bi im kupio najljepšu odjeću, pa su tako u lijepom izgledu putovali sve dok ne bi stigli u Medinu Allahova poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem. U Medini bi pitao svakog od svojih prijatelja: „Šta ti je porodica naredila da im kupiš u Medini?“ Čovjek bi odgovarao: „To i to“, pa bi mu to Ibnul-Mubarek i kupio. Zatim bi se zaputili do Mekke. Nakon što bi obavili svoj hadždž, pitao bi svakog od svojih prijatelja: „Šta ti je porodica naredila da im kupiš u Mekki?“ Čovjek bi odgovarao: „To i to“, a Ibnul-Mubarek bi mu to sve kupovao. Zatim bi napustili Mekku i Ibnul-Mubarek nije prestao udjeljivati na svoje prijatelje sve dok ne bi stigli do Merva. Nakon tri dana, pozvao bi svoje prijatelje na gozbu. Tu bi ih i odjenuo. Kada bi jeli i radovali se, pozvao bi da donesu kovčeg. Otvorio bi kovčeg, iz njega vadio i davao vrećice novca svojim prijateljima na kojima su stojala njihova imena.

(Sijer e'alami en-nubela', 8/387.)

Ovo je NAŠA VJERA

Zadivio me položaj koji islam pridaje roditeljima, način ophođenja s njima na koji islam podstiče! Nakon nekoliko dana starica je umrla. Njen sin i snaha mnogo su plakali, kao da su ostali siročad iza svoje majke. Mnogo sam razmišljala o postupku ovo dvoje mladih i onome što sam saznala o pravima roditelja u islamu. Poslala sam zahtjev jednom od islamskih centara tražeći od njih literaturu o pravima roditelja. Nakon čitanja ove literature osjetila sam nešto u svojim prsima kao nikada do tada. Zamišljala sam sebe kao majku! Zamišljala sam svoju djecu kako me vole, raspituju se i brinu za moje stanje sve do kraja moga života! Ovaj lijepi osjećaj podstaknuo me je da iskažem svoju pripadnost islamu! Ovaj lijepi osjećaj povukao me je da izgovorim „LA ILAHE ILLALLAH MUHAMMEDUN RESULULLAH" a od islama sam poznavala samo dobročinstvo prema roditeljima!

Preuzeto s predavanja „Moja majka", šejha Halida Rašida

Vijest o ovome poslala je jedna medicinska sestra iz Amerike pod naslovom „Dobročinstvo prema roditeljima me je povuklo da primim islam".

Kaže: „Prvi put čula sam o islamu dok sam pratila neki televizijski program. Smijala sam se podacima koje sam slušala. Nakon toga prošlo je godinu dana otkako sam prvi put čula za islam do moga sljedećeg susreta sa njim. Međutim, gdje?! U bolnici, u kojoj sam radila. Došla su dva bračna druga i u njihovoj pratnji starica, teško bolesna. Bila je to majka, njen sin i snaha. Snaha bi sjedila pored

majke i stalno gledala u nju. Ja, dok bih obavljala svoju dužnost posmatrala bih ovu djevojku. Gledala bih je kako stalno plače, briše svoje suze, pa plače, briše suze i tako neprestano. Jednom sam je upitala za razlog tog njenog silnog plača, pa me je obavijestila da je zajedno sa svojim suprugom došla iz druge države da potraže za njegovu majku lijeka. Dok je pričala sa mnom plakala je i molila za ozdravljenje stare majke. Mnogo sam se začudila njenom slučaju. Dolazi iz druge države sa svojim mužem kako bi pronašli lijeka za njegovu majku?!" Ova Amerikanka kaže: „Tada sam se sjetila svoje majke. Gdje je moja majka?! Nisam je vidjela već četiri mjeseca! I još uvijek ne razmišljam o svojoj posjeti njoj! Ovo je moja majka. Šta bi bilo da je to majka moga supruga?! Zadivio me je postupak ovih bračnih drugova, jer je starica bila u teškom stanju, bila je bliže smrti nego životu. Ali, više me je zadivio postupak snahe! Šta je nju briga za majkom njenog čovjeka?! Zar da sebe slama zbog starice, a bila je prelijepa djevojka?! Zbog čega sve ovo?! Zamišljala sam sebe na mjestu ove starice, kako bih samo voljela i kako bih bila presretna da mene moja djeca ovako paze! Mnogo sam zavidjela ovoj starici na ljubavi njene djece! Bračni drugovi su sjedili uz staricu svo vrijeme. Nisu je napuštali. Dolazili su pozivi izvana, vjerovatno ostala djeca ove majke raspituju se za njeno stanje. Jednog dana ušla sam u salu za čekanje u kojoj se nalazila i ova mlada djevojka, snaha bolesne majke, pa sam iskoristila priliku da je upitam o onome što sam htjela. Pričala mi je o pravima roditelja u islamu. Zadivio me položaj koji islam pridaje roditeljima, način ophođenja s njima na koji islam podstiče! Nakon nekoliko dana starica je umrla. Njen sin i snaha mnogo su plakali, kao da su ostali siročad iza svoje majke. Mnogo sam razmišljala o postupku ovo dvoje mladih i onome što sam saznala o pravima roditelja u islamu. Poslala sam zahtjev jednom od islamskih centara tražeći od njih literaturu o pravima roditelja. Nakon čitanja ove literature osjetila sam nešto u svojim prsima kao nikada do tada. Zamišljala sam sebe kao majku! Zamišljala sam svoju djecu kako me vole, raspituju se i brinu za moje stanje sve do kraja moga života! Ovaj lijepi osjećaj podstaknuo me je da iskažem svoju pripadnost islamu! Ovaj lijepi osjećaj ponukao me je da izgovorim „LA ILAHE ILLALLAH MUHAMMEDUN RESULULLAH" a od islama sam poznavala samo dobročinstvo prema roditeljima! Hvala Allahu, udala sam se za čovjeka koji je, takođe, primio islam. Rodila sam mu djecu, Allaha molim za njihovu uputu. Ja sam danas Ummu Abdul-Melik! Ja sam danas Ummu Abdul-Melik! Molite Allaha za mene i moju djecu, za našu postojanost u vjeri!

Tajni BRAK

Posljedica bračnih odnosa su djeca, i to je poželjno. Međutim u slučaju tajnog braka ta djeca bivaju razlog sumnjičenja, jer se za ženu ne zna da je udata, a odjednom trudna ili rodila, pa se tek onda raširi vijest o njenoj udaji što tada ima negativan odraz. Većinom onaj koji se ženi tajno ima već jednu ili više žena, pa u slučaju kada prva žena otkrije da je se on oženio to izazove negativne posljedice na njeno psihičko i fizičko zdravlje zbog trenutnog šoka koji doživi. Isto tako, to naruši prvi brak zbog gubljenja povjerenja među supružnicima. Obezvređivanje žene koja je u tajnom braku, jer je u položaju gorem od ljubavnice, ne smije da obznani da je udata, a istovremeno živi bračnim životom čime se izlaže potencijalnoj trudnoći ili mogućnosti da se otkrije da je u braku, pa je u stalnom strahu. Isto tako ona ovim brakom ne ostvaruje svoja osnovna prava koja ima, kao što je izdržavanje, pravo na djecu i slično.

Piše: Zijad Ljakić,prof.

U zadnje vrijeme u muslimanskim sredinama su isplivale na površinu vrste brakova koji imaju različite nazive i oblike, kao što su: običajni brak (zevadžu urfi), brak prijatelja ili studentski brak (zevadžu frend), brak misjar (zevadžu misjar), tajni brak (zevadžus-sirr) i brak sa nijetom razvoda (nikahu binijjeti talak). Zbog bitnosti braka i njegove institucije u islamu neophodno je da musliman razlikuje ispravan šerijatski brak od neispravanog, sumnjivog i spornog kako bi se sačuvao svoju čednost i poštenje. Da bi brak bio šerijatski ispravan mora da ispuni sljedeće ruknove i šartove:

Ruknovi ispravnog braka su:

- da supružnici nemaju šerijatske prepreke za ženidbu, poput rodbinstva po mlijeku.
- ponuda i pristanak.

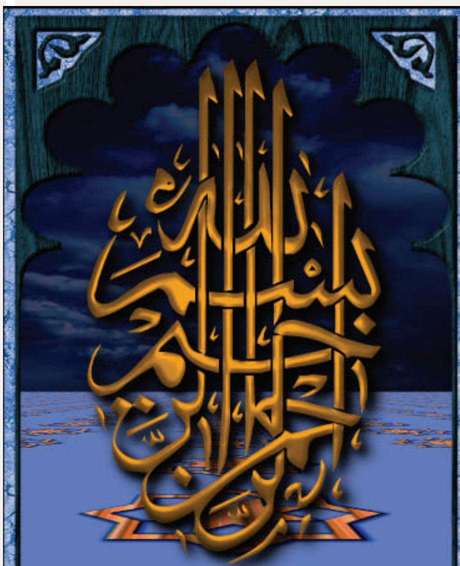
Šartovi ispravnog braka su:

- određivanje supružnika,
- zadovoljstvo sa obje strane,
- velij (staratelj) za ženu,
- dva pravedna svjedoka muslimana ili razglašavanje da je brak sklopljen.

Dok je po ispravnom mehr (vjenčani dar) vadžib, a ne šart. Svaki brak koji ispunjava ove ruknove i šartove je ispravan, a ako nedostaje bilo koji od njih brak je neispravan.

Tajni brak

Jezičko značenje tajnog braka

(zevadžus-sirr) potiče od arapske riječi "sirr", što znači tajna, ono što se krije. Zbog toga se ovaj brak naziva "tajni" jer ga supružnici, a posebno muž, kriju od ljudi, tako da niko za njega ne zna osim svjedoka i staratelja koji su učestvovali u činu sklapanja braka.

Šerijatski gledano na ovu vrstu brake jeste da postoje dva oblika ovog braka, prvi o kojem su govorili prijašnji islamski pravnici, i drugi koji se pojavio u novije vrijeme u nekim arapskim zemljama.

Prvi oblik je da bračni ugovor bude sklopljen sa svim ruknovima i šartovima, s tim da se supružnici, velij i svjedoci dogovore da će ga držati u tajnosti. Ovaj brak je poznat kod islamskih pravnika tako da ga definiše Ed-Dusuki (pravnik malikijskog mezheba) da je to:" brak u kome muž zahtijeva od svjedoka da ga kriju od njegove žene ili od njegovih ukućana". (*Hašijetud-dusuki 2/236*).

Drugi oblik je da se čovjek i žena dogovore da će sklopiti brak bez velija i svjedoka, ili sa svjedocima koji uglavnom budu od prijatelja muža i žene, s tim da njihove porodice o tome ne znaju ništa. Muhamed Fuad Šakir definiše ovaj brak, u ovom obliku, pa kaže: "Tajni brak je onaj koji se sklapa u potpunoj tajnosti tako da porodica ne zna o njemu ništa, čak se desi da otac i majka ne znaju da im je sin ili kćerka oženjen ili udata već godinu ili više". (*Zevadžul-batil str.32*).

Nastavak na sl. strani —>

Šerijatski status tajnog braka

Ako je ovaj brak sklopljen onako kako je opisan u **drugom obliku**, tj. bez velija i svjedoka, niti oglašavanja onda je on neispravan po idžma'u islamskih učenjaka. Čak ako i bude prisutan velij, ali se dogovore da će ga kriti i ne prisustvuju mu svjedoci, taj brak je batil (neispravan). Kaže Ibn Tejmije: "Tajni brak, u kome se dogovore da će ga kriti i ne dovedu svjedoke, je batil (neispravan) kod svih učenjaka, i on je od zinaluka. (*Ibn Tejmije: Medžmu'ul-fetava 33/158*) Kaže šejh Abdurahman ibn Kasim en-Nedždi: "Ako je brak sklopljen bez svjedočenja i oglašavanja on je neispravan kod svih muslimana". (*Abdurahman ibn Kasim en-Nedždi: Hašijetu er-revdil-murbi 6/278*) U slučaju da se sklopi brak kako je opisano u **prvom obliku**, a to je da ugovor bude potpun sa svim ruknovima i šartovima: sa velijom, svjedocima i zadovoljstvom sa obje strane, ali se dogovore da ga kriju, da li je taj brak valjan šerijatski ili ne? Džumhur učenjaka smatra brak valjanim ali pokuđenim (mekruh), dok malikije smatraju taj brak ništavnim, dokazujuću svoj stav hadisom kojeg prenosi Abdullah ibn Zubejr, radijallahu 'anhu, da je Allahov Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: "*Razglasite sklapanje braka.*" *(Bilježi ga Ahmed 4/5, i Hakim 2/183, a Albani je hadis ocijenio dobrim u Silsili sahiha 3/447*). Također, kažu da je smisao svjedočenja dva svjedoka, ustvari, da oni razglase sklapanje braka, a ne da kriju od ljudi. *(El-Mugni 9/469)* Dokazi malikija ukazuju na obavezu razglašavanja, ali ne i na ništavnost braka, a Allah zna najbolje. Kaže ed-Dusuki:" Ako je brak u ovom obliku, on je tajan i raskida se, a ako se supružnici dogovore sa svjedocima da ga kriju od ljudi ili od određene skupine, taj brak je batil (neispravan), taj ugovor se raskida osim ako je već imao odnos sa njom". (*ed-Dusuki: Hašijetud-dusuki 2/236*)

Tijesna veza između tajnog braka i misjara

Zbog činjenice da se miješa između tajnog braka i misjara, i što su uglavnom usko povezani, tako da onaj ko se oženi "misjarom" uglavnom tu doda i tajnost, a onaj ko se oženi tajno, uglavnom, praktično ne može da živi sa tom ženom osim u obliku kakav je misjar. Spomenućemo ukratko šta je misjar, kada se pojavio, i šta su učenjaci rekli o njemu (mada će o njemu biti govora posebno, inšaAllah). Misjar je vrsta braka koja se pojavila u skorije vrijeme. Najprije u Saudijskoj Arabiji u oblasti Kasim, a zatim se raširila na druge zemlje arapskog zaljeva, a onda i u druge islamske zemlje. Riječ "misjar" u običnom, narodnom govoru znači: kratki zijaret ili brzi, kratkotrajni posjet. Zbog toga je ovaj brak poznat pod ovim imenom, jer muž ne boravi stalno kod žene, nego joj dolazi u kratkim periodima, bilo danju ili noću, shodno svojim ili njenim mogućnostima. Oblik ovog braka je da se ispune svi šartovi i ruknovi braka prilikom sklapanja ugovora, s tim da žena odustane od nekih svojih prava, kao što su izdržavanje (stan, hrana i odjeća) i boravak kod nje.

Fetve savremenih učenjka o misjaru

Upitan je šejh Bin Baz, rahimehullah, o braku misjar, tj. da čovjek oženi drugu, treću ili četvrtu ženu, a ta žena ima potrebu da ostane kod roditelja ili jednog od njih, pa joj muž dolazi u različita vremena, shodno njegovim i njenim mogućnostima, koji je propis ovog braka? Pa je ogovorio: " Nema smetnje u tome, ako je ugovor sklopljen sa svim ruknovima i šartovima, kao što su: velij, prisustvo dva pravedna svjedoka i da supružnici nemaju šerijatske zapreke za sklapanje braka, zbog toga što Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, kaže: " *Najpreče je da ispunite one šartove kojima ste sebi ohalalili polne organe*", (*Buhari*) i hadisa: *"Muslimani ispunjavaju ono na šta se obavežu" (Bilježi ga Ebu Davud 3120, Darekutni 2929 i Hakim 2269, a Albani je hadis ocijenio vjerodostojnim u Irva' 1303*). Pa ako se muž i žena dogovore da žena ostane kod svojih roditelja, ili da boravak kod nje bude danju, a ne noću, ili samo u određenim danima ili noćima, u tome nema nikakve smetnje **pod uslovom oglašavanja braka i ne postojanja tajnosti".** (*Fetava ulema beledil-haram str.450,451*)

Također, šejh Abdulaziz ibn Abdullah Ali Šejh, sadašnji saudijski muftija i predsjednik Vijeća velike uleme, je odgovorio na pitanje o misjaru, rekavši: "Ovaj brak je ispravan ako se u njemu ispune svi ruknovi i šartovi, **i jasno oglašavanje,** zbog toga da ne bi upali u nešto što je sumnjivo i sl., a ono što su se dogovorili od šartova na njima je da se toga drže".

Od onih koji dozvoljavaju misjar je i šejh Abdullah Džibrin, on kaže: "Ovaj naziv je novi i pod njim se podrazumijeva da čovjek oženi ženu i da je ostavi u njenom stanu bez obaveze podjednakog boravka kod nje i prve žene, nego dolazi kod nje kad mu odgovara, provodi određeno vrijeme i odlazi. Ovaj brak je ispravan ako je žena s tim zadovoljna, međutim, mora da se **razglasi sklapanje braka** i da se ova žena prizna kao supruga, pripadaju joj prava zakonite supruge, djeca koja rodi su njegova i imaju prava koja se podrazumijevaju očinstvom. "(*Zevadžu misjar: Abdulmelik el-Mutlak, str.203*)

Vidimo iz gore spomenutih fetvi da su oni dozvolili brak misjar, tj. da žena odustane od nekih prava kod muža, ali su stavili šart da taj brak bude **javan, obznanjen i bez tajnosti**. Međutim, nakon što je zloupotrijebljena ova vrsta braka i iskorištena od strane onih sa slabim imanom, koji su željeli da zadovolje svoje strasti, a da to djelo bude zamotano u ruho Islama, mnogi učenjaci su zastali u davanju fetve o dozvoli misjara. Od njih je Bin Baz i Usejmin, rahimehumullah, dok ga je šejh Albani, rahimehullah, zabranio. Pa kad je upitan Bin Baz o šerijatskom braku i braku misjaru, kakva je razlika među njima, i koji su šartovi obavezni za brak misjar, odgovorio je: "Obaveza je na svakom muslimanu da se oženi na šerijatski ispravan način, a da se čuva svega što je suprotno tome, svejedno da li se zove"misjar" ili drugačije, a od šartova braka je njegovo **oglašavanje**, pa ako ga supružnici **kriju**, on je neispravan, jer u tom slučaju liči na zinaluk." *(Fetve bin Baza 20/431,432)* Znači da Bin Baz, rahimehullah, smatra šartom valjanosti braka oglašavanje, te da je tajni brak po njemu neispravan. Na tome da je zabranjen ovakav brak (misjar u njegovom obliku - bez tajnosti) je šejh Albani, rahimehullah, i to iz dva razloga:

Zato što je od ciljeva braka „seken“ – smirenost, a to se ne postiže osim sa boravkom i stanovanjem sa ženom, a brakom misjarom se to ne ostvaruje.

Zato što u tom braku (misjaru) mogu da se rode djeca, pa zbog neredovnog dolaska oca bude otežan njihov odgoj, što utiče negativno na njihovu ličnost i ponašanje. (*Ahkamt-teadudi fi dav'il-kitabi ves-suneti, Ihsan Muhamed Ajiš el-Utejbi str.29*)

Neke od negativnih posljedica tajnog braka

Posljedica bračnih odnosa su djeca, i to je poželjno. Međutim u slučaju tajnog braka ta djeca bivaju razlog sumnjičenja, jer se za ženu ne zna da je udata, a odjednom trudna ili rodila, pa se tek onda raširi vijest o njenoj udaji što tada ima negativan odraz.

Većinom onaj koji se ženi tajno ima već jednu ili više žena, pa u slučaju kada prva žena otkrije da je se on oženio to izazove negativne posljedice na njeno psihičko i fizičko zdravlje zbog trenutnog šoka koji doživi. Isto tako, to naruši prvi brak zbog gubljenja povjerenja među supružnicima.

Obezvređivanje žene koja je u tajnom braku, jer je u položaju gorem od ljubavnice, ne smije da obznani da je udata, a istovremeno živi bračnim životom čime se izlaže potencijalnoj trudnoći ili mogućnosti da se otkrije da je u braku, pa je u stalnom strahu. Isto tako ona ovim brakom ne ostvaruje svoja osnovna prava koja ima, kao što je izdržavanje, pravo na djecu i slično.

Vrlo često u slučaju da se otkrije taj brak, muž se, ipak prikloni prvoj ženi, zbog djece koju ima sa njom ili tazbinskih i rodbinskih veza. Tu se po prirodi odmah umiješaju i njeni i njegovi “da smire situaciju“, jer je ona uostalom njegova priznata žena. Dok za to vrijeme druga “tajna“ žena nema nikog da stane u njenu zaštitu, jer nije “priznata“ i “vjenčana“ žena, pa uglavnom bude ostavljena, ponižena kao da je bila u bludnoj vezi, a ne u braku.

Ovaj brak (tajni), uglavnom iskorištavaju ljudi slabog islamskog karaktera i ličnosti, jer da su jaki i spremni na odgovornost oženili bi se javno, u braku sa više žena sa svim posljedicama i odgovornošću koje to za sobom povlači.

Sama tajnost braka pokazuje da je to nešto sumnjivo, sporno, podozrivo, nepoželjno pa je zbog toga negativan.

Na kraju, pozivam braću i sestre da se žene i udaju na šerijatski ispravan način, jer je to ono što nam je naredio naš Gospodar radi nas samih, za dobrobit našeg dunjaluka i ahireta. Isto tako, ako neko ima potrebu da se po drugi, treći ili četvrti put ženi, to nije nikakva sramota niti grijeh, nego je dozvoljeno, po nekima pohvalno, pa se s toga ne mora kriti niti tragati za nekim sumnjivim putevima i olakšicama da bi se to ostvarilo. Takođe, na nama je da oživljamo ono što nam je došlo od Islama pa makar nam i ne bilo drago zbog našeg slabog imana i nepoznavanja Šerijata, kao što je višeženstvo, jer ćemo u suprotnom upadati u sumnjive i opasne stvari kao što je tajni brak i slično. A Allah zna najbolje.

Da li ste znali ?

Da li ste znali da se mnoge hadžije pridržavaju određenih dova u tavafu koje čitaju iz knjižica. Neki od njih imaju svog učača koji uči a oni za njim u skupinama ponavljaju isto u jednom glasu, zajedno. Ovo je pogrešno iz dva razloga:

Prvo: Pridržavanje za dove na mjestu za što ne postoji dokaz da se Vjerovjesnik, sallallahu 'alejhi ve sellem, pridržavao određenih dova u tavafu.

Drugo: Zajednička dova je novotarija i u tome je ometanje ostalih ljudi u tavafu.Propisano je da svaka osoba uči za sebe bez podizanja glasa.

Da li ste znali da se pojedine hadžije zadovoljavaju odsijecanjem nekoliko vlasi kose što nije dovoljno i čime se ne ispunjava ovaj propis. Neophodno je kraćenje kose po cijeloj glavi jer kraćenje zamjenjuje brijanje a cijela glava se brije, pa tako i kraćenje kose treba da bude po cijeloj glavi. Svevišnji Allah je rekao: **„... neki obrijanih glava a neki podšišani, bez straha ...“** (Prijevod značenja El-Feth, 27.)

Onaj koji skrati kosu samo na jednom dijelu glave, za njega se ne kaže da je podšišao glavu, već da je podšišao samo jedan dio glave. I na osnovu ovoga, takvom dotični postupak neće biti ispravan, kako je to odgovorio naš šejh Bin-Baz, rahmetullahi 'alejh.

(Šejh Salih Fevzan, zul-ki'de, 1415. h.g.)

MALAKSALOST I POPUŠTANJE U VJERI

Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: *„O Abdullah ne budi kao taj i taj. Klanjao je noćni namaz potom ga ostavio.“* (*Buharija i Muslim*) Također je rekao: *„Svakom djelu pripada aktivnost i energičnost, a svakoj aktivnosti malaksalost. Onaj čija malaksalost bude prema mome sunnetu, upućen je, a onaj čija bude prema nečemu mimo toga, propao je.“ (Hadis sahih, Sahihu Džamia, 2152. Albani)* Ibnul-Kajjim, rahmetullahi 'alejh, je rekao: „Neizbježna je stvar da one koji su se zaputili Allahu ponekad pogodi malaksalost. Pa, onaj čija malaksalost bude popraćena pokušajem da se, koliko je u mogućnosti, pravilno postupi - ne udalji ga od farza niti ga navede da počini haram - nadati se da se isti vrati boljem stanju od onoga u kojem je bio.“

Piše: Osman Smajlović, prof. (Ummu-Qura, Mekka Mukerema)

Svjedoci smo danas da je u mnogim pogledima došlo do malaksavanja i popuštanja u vjeri, kako u sahvi (islamskom buđenju) i na polju da've, tako i kod samih pojedinaca. Cilj nam je ukazati i upozoriti na tu pojavu, te podstaći na povratak čvrstom držanju temeljnih principa ove prelijepe i jedine isprvne vjere. Malaksalost ima više značenja kao što su: lijenost, popustljivost i klonulost poslije marljivosti, aktivnosti i živnosti. El-Ragib je rekao: „Malaksalost je klonulost poslije žestine, popustljivost poslije intenziteta, slabost poslije snage, kako je Allah rekao: **'A oni koji su kod Njega ne zaziru da Mu se klanjaju, i ne zamaraju se, hvale Ga noću i danju, ne malaksavaju.'** (*Prijevod značenja, El-Enbija, 19-20.*)

Tj. ne malaksavaju u svom intenzitetu činjenja ibadeta.“ (*Mufredatu fi Garibi Kur`an, st. 371.)* Malaksalost je bolest koja pogađa pojedince od asketa, da'ija i učenika šerijatskih znanosti gdje čovjek oslabi, popusti i biva lijen, pa se povuče poslije žestine, brige i aktivnosti. Važnost govora o malaksalosti u vjeri se ogleda u sljedećim tačkama:

- U korenju munafika zbog njihove mrzovolje prema namazu, lijenosti u njemu i neradog davanja zekata što je od najgorih oblika malaksalosti.

- Allah poziva ka odbacivanju malaksalosti i lijenosti i to sa žurenjem i takmičenjem u činjenu dobrih djela, što je Allah pohvalio.

- Poslanikovo utjecanje od malaksalosti na što ukazuju vjerodostojne predaje.

- Opasnost malaksalosti koja odvede pojedince do iskrivljenosti u vjeri jer je malaksalost središnja etapa između pridržavanja vjere i iskrivljenosti u njoj.

- Malaksalost nije specifična za jednu grupaciju ljudi, već naprotiv pogađa sve ljude i teško da se neko od nje spasi, osim onaj koga Allah sačuva. Pogađa učenjake, pobožnjake i neznalice, starije i mlađe, ljude i žene, s tim da su oblici malaksalosti kod njih različiti. Učenici šerijatskih znanosti, da'ije i odgajetelji su u prijekoj potrebi za brošurom koja obrađuje ovu temu kako bi im pojasnila značenje malaksalosti, njene oblike, povode i puteve liječenja i kako bi time bili u mogućnosti da odgajaju svoje učenike, da oni sami ne zapadnu u nju i da izbave one koji su već zapali.

Vrste onih koje je pogodila malaksalost

One koje je pogodila malaksalost možemo podijeliti u tri grupe:

1. Skupina koje malaksalost dovede do potpune izolacije i njih je puno.

2. Skupina koja nastavlja u stanju slabosti i popustljivosti bez potpune izolacije i njih je više.

3. Skupina koja se vrati svome predhodnom stanju i oni su manjina.

Vrste malaksalosti

Također, vrste malaksalosti i popuštanja možemo podijeliti na slijedeći način:

- Opšta lijenost i malaksalost u svim vrstama pokornosti, popraćena mržnjom i neželjom prema ibadetu, što je stanje licemjera koji su najviše pogođeni lijenošću i malaksalošću: **„Licemjeri misle da će Allaha prevariti, i On će ih za varanje njihovo kazniti. Kada ustaju da molitvu obave, lijeno se dižu, i samo zato da bi se pokazali pred svijetom, a Allaha gotovo da i ne spomenu.“** (*Prijevod značenja En-Nisa', 142.)*

Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: *„Najteži namaz munafiku je sabah i jacija, a kada bi znali šta je u njima, dolazili bi pa, makar puzajući.“* (*Buharija, 651; Muslim, 252.)* Riječ '*najteži*', ukazuje da su im i preostali namazi teški.

- Lijenost i malaksalost u pojedinim vrstama pokornosti koja je popraćena neželjom bez mržnje prema ibadetu i pokornosti, ili slabost u želji sa njenim postojanjem, kakvo je stanje većine griješnika muslimana i sljedbenika strasti. Razlog stanja dvije prehodne vrste je bolest u srcu, koja jača ili slabi shodno stanju njenog vlasnika. S tim da je bolest licemjera opasnija od bolesti griješnika muslimana i sljedbenika strasti, iako se oni naslađuju zdravljem u svojim tijelima: **„Kad ih pogledaš, njihov izgled te ushićuje.“** (*Prijevod značenja, El-Munafikun, 4.), jer* su im srca bolesna: **„Njihova srca su bolesna, a Allah njihovu bolest još povećava.“** *(Prijevod značenja, El-Bekara, 10.)*

- Opšta lijenost i malaksalost čiji je razlog tjelesni ili duševni. Vlasnik ovoga stanja posjeduje želju za ibadetom i voli da ga izvršava, možda se i ražalosti ukoliko ga mimoiđe, ali on nastavlja u svojoj lijenosti i malaksalosti. Prođu ga noći, a on želi da u njima klanja, ne čini to i ako je budan i brižan. Govori pročitat ću Kur`an svaki mjesec, međutim, prolaze mjeseci, a ne pročita ga. Voli post, ali malo posti. Ovo je stanje većine od koje su i dobri ljudi i sljedbenici strasti i griješenja: **„O vjernici, zašto ste neki oklijevali kada vam je bilo rečeno: 'Krenite u borbu na Allahovu putu!', kao da ste za zemlju prikovani?“** (*Prijevod značenja, Et-Tevba, 38.)* Ova se vrsta ponekad može preobraziti u vrstu bolesti čiji je razlog duševni.

- Privremena lijenost i malaksalost koja nastupa s vremena na vrijeme, ne traje duži period, ne dovodi do nepokornosti i ne izvodi iz pokornosti. Malo ko se spasi ovoga, s tim što se ljudi razlikuju u njemu. Razlog ove malaksalosti u većini slučaja je privremena stvar kao što je umor, zauzetost, bolest i slično. To je vrsta koju su spomenuli i ashabi. Hanzala El-Usejdija, radijallahu 'anh, koji je bio od Poslanikovih, sallallahu 'alejhi ve sellem, pisara objave, sreo je Ebu-Bekra, radijallahu 'anh, koji ga je upitao: „Kako si?“ Odgovorio je: „Dvoličnjak je Hanzala.“ Ebu-Bekr, radijallahu 'anh, reče: „Subhanallah! Šta to govoriš?“ Hanzala odgovori: „Kada bivamo kod Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, i podsjeća nas na Džehennem i Džennet kao da ih posmatramo svojim očima a kada izađemo od njega zabavimo se našim ženama, djecom i životima, zaboravljajući na sve to.“ Ebu-Bekr reče: „Tako mi Allaha, ja to isto nalazim kod sebe.“ Hanzala i Ebu-Bekr, radijallahu 'anhuma, zaputili su se Poslaniku, sallallahu 'alejhi ve sellem, i ušli kod njega. Hanzala je upoznao Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, s čime je upoznao i Ebu-Bekra, na što je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: *„Tako mi Onoga u čijoj je ruci moja duša, kada biste bili u stanju stalnog sjećanja kao što bivate kod mene, s vama bi se meleki rukovali u vašim*

posteljama i po putevima, međutim, o Hanzala, čas ovako, čas onako-ponovivši to tri puta.“ (Muslim, 2750.) Dok je Aiša, radijallahu 'anha, rekla Abdullahu b. Kajsu: „Nemoj ostavljati noćni namaz, jer ga Poslanik nije ostavljao. Ukoliko bi se razbolio, klanjao bi sjedeći.“ (Ahmed, hadis sahih, Sahihu Džamia, 4849. Albani) U narednim redovima bit će riječi o drugoj i trećoj vrsti jer je prva specifična za munafike, a četvrta je uobičajna.

Dokazi iz Kur'ana i Sunneta

Kur'anski i hadiski tekstovi upućuju na postojanje malaksalosti. Allah, subhanehu ve te'ala, je rekao: **„Oni koji su kod Gospodara tvoga hvale Ga i noću i danju i ne dosađuju se.“** (*Prijevod značenja, Fussilet, 38.*) Također je rekao: **„... pa nisu klonuli zbog nevolja koje su ih na Allahovu putu snalazile, i nisu posustajali niti se predavali - a Allah izdržljive voli.“** (*Prijevod značenja, Ali-Imran, 146.)* Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: *„O Abdullah ne budi kao taj i taj. Klanjao je noćni namaz potom ga ostavio.“* (*Buharija i Muslim*) Također je rekao: *„Svakom djelu pripada aktivnost i energičnost, a svakoj aktivnosti malaksalost. Onaj čija malaksalost bude prema mome sunnetu, upućen je, a onaj čija bude prema nečemu mimo toga, propao je.“ (Hadis sahih, Sahihu Džamia, 2152. Albani)* Ibnul-Kajjim, rahmetullahi 'alejh, je rekao: „Neizbježna je stvar da one koji su se zaputili Allahu ponekad pogodi malaksalost. Pa, onaj čija malaksalost bude popraćena pokušajem da se, koliko je u mogućnosti, pravilno postupi - ne udalji ga od farza niti ga navede da počini haram - nadati se da se isti vrati boljem stanju od onoga u kojem je bio.“

Oblici malaksalosti

Malaksalost ima oblike i pojave putem kojih možemo zaključiti da je neka osoba pogođena njome. Čovjek ih sam u sebi najbolje zapaža, dok, drugi to zapažaju sa poteškoćom i nakon dugog perioda. Ponekad se u pojedincu iskupi više oblika malaksalosti, s tim da se oni međusobno razlikuju po pitanju opasnosti i uticaja na onoga koga je pogodio. Ti oblici malaksalosti su sljedeći:

Tromost u ibadetu i pokornosti sa osjećajem slabosti i težine prilikom njenog obavljanja naročito namaza. Allah, subhanehu ve te'ala, opisujući licemjere, je rekao: **„S predanošću molitve ne obavljaju (lijeno) i što samo preko volje udjeljuju.“** (Prijevod značenja Et-Tevba, 54.) Ovaj oblik obuhvaća noćni namaz, vitr namaz, sunnete, pa ukoliko ga prođu teško da ih naklanja. Kao što u to ulazi i nemarnost u učenju Kur'ana i zikra. Osjeća u sebi težinu i mogućnost ostavljanja.

Osjećanje surovosti i tvrdoće srca. Kur'an, a niti vaz ne utječe na njega. Grijesi nepokornosti su ga prekrili: **„A nije tako! Ono što su radili prekrilo je srca njihova.“** (*Prijevod značenja El-Muttaffifin, 14.)* I samo što se u njemu nije obistinio opis židova: **„Srca vaša su poslije toga postala tvrda, kao kamen su ili još tvrđa.“** (*Prijevod značenja, El-Bekara, 74.)*

Nastavak na sl. strani —>

Tvrdoća srca dostigla je toliki stepen da na njega ne utiče smrt niti mrtvac, niti Allahovi ajeti koji mu se uče. Čuje ajete koji obećavaju i prijete, međutim, ne poboji se: **„Nego podsjeti Kur'anom onoga koji se prijetnje Moje boji!“** (*Kaf, 45.*) Dok je Allah pohvalio mu'mine: **„Pravi vjernici su samo oni čija se srca strahom ispune kad se Allah spomene, a kad im se riječi Njegove kazuju, vjerovanje im učvršćuju i samo se na Gospodara svoga oslanjaju.“** (*El-Enfal, 2.)*

Uobičavanje činjenja grijeha. Ustrajan je u činjenu nekih od njih i nije svjestan opasnosti ustrajavanja u grijehu. Govori: „Ovo je neznatno!“ Da bi možda na kraju javno griješio a Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: *„Cijelom mome umetu je oprošteno osim onima koji javno griješe.“* (*Buharija i Muslim)* Moramo znati da postoji razlika između malaksalosti u vjeri i skretanja s Pravog puta. Međutim, velika je vjerovatnoća da će onaj koji je pogođen malaksološću na kraju i skrenuti s Pravog puta, osim ako ga Allah ne spasi Svojom milošću.

Neposjedovanje osjećaja za odgovornost, neodgovorno ponašanje prema emanetu kojeg je preuzeo od Allaha, subhanehu ve te'ala. Tako da kod njega ne nalazimo osjećaj prema tom emanetu, a Allah, subhanehu ve te'ala, je rekao: **„Mi smo nebesima, Zemlji i planinama ponudili emanet, pa su se ustegli i pobojali da ga ponesu, ali ga je preuzeo čovjek - a on je, zaista, prema sebi nepravedan i lahkomislen.“** (*Prijevod značenja El-Ahzab, 72.)* Ne vodi brigu o pozivu Allahovoj vjeri. Živi bez plemenitog i uzvišenog cilja, preokupacije su mu bezvrijedne, a ambicije ponižavajuće. Pitanja i nedaće ummeta ga ne zanimaju niti rastužuju i ako se nešto desi to su saosjećanja koja brzo nestanu.

Kidanje bratskih veza između onih koji se međusobno vole. Njihova međusobna veza slabi i postaje hladnom. Nakon toga nastupa izbjegavanje, odstupanje, udaljavanje i na kraju antisimpatičnost. Zabilježeno je od Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem: *„I neće se rastaviti dvojica koji se vole u ime Allaha osim zbog grijeha kojeg počini jedan od njih dvojice.“ (Buharija u Edebul-Mufredu i hadis je sahih, Sahihu Džamia, 5603. Albani)* Izolacija mu postaje sve draža, ili zamjenjuje prethodnu braću novom koji ispunjavaju njegovo vrijeme, uglavnom, mijenjajući bolje sa slabijim. Ukoliko sretne dobru braću, njegov susret s njima biva susretom dodvoravanja i napetosti čiji su časovi njemu teški i ukoliko bi mogao pobjeći, to bi i učinio, što ustvari i nije daleko da učini.

Briga za dunjalukom na račun ibadeta, traženja znanja i dave. Dunjaluk je sladak i primamljiv. Malo je onih koji su ga se spasili nakon što ih je on okupirao. Koliko li je ljudi poznatih po traženju znanja, aktivnosti u davi, naređivanju dobra i odvraćanju od zla, tražilo dunjaluk, zauzelo se njime, nakon čega su njihova srca privezala se za njega i on im postao glavna prokupacija. Svako njegovo stanje postalo je interes, pohlepa i škrtost: **„A oni koji se uščuvaju pohlepe, oni će, sigurno, uspjeti.“** (*El-Hašr, 9.)*

Puno govora bez rada koji bi koristio ummetu i budućim generacijama. Govore o prethodno urađenom tražeći utjehu u tome od ozbiljnog plodonosnog rada: **„O vjernici, zašto jedno govorite a drugo radite? O, kako je Allahu mrsko kada govorite riječi koje djela ne prate.“** (*Prijevod značenja Saff, 2-3.)* Mnogo se raspravljaju i pretvaraju, predočavaju jalove teorije, čime se obistinjuju Poslanikove, sallallahu 'alejhi ve sellem, riječi: *„Nije zalutao narod poslije upute na kojoj su bili osim poslije što im je data rasprava.“* (*Hadis je dobar, Sahihu Džamia, 5633. Albani*)

Pretjeranost u pažnji prema samom sebi, svome piću, hrani, odjeći i prevoznom sredstvu, nakon što tome nije predavao pažnju ili se ophodio u šerijatskim granicama: **„O sinovi Ademovi, lijepo se obucite kad hoćete molitvu obaviti ! I jedite i pijte, samo ne pretjerujte; On ne voli one koji pretjeruju.“** (*Prijevod značenja El-Ea'raf, 31.*) Sada troši vrijeme, imetak i pažnju na ovo sporedno pitanje koje je od dekorativnih luksuznih stvari.

Gašenje ljubomore i slabljenje žara imana. Ne ljuti se prilikom oskrnjavanja Allahovih svetinja, gleda nedjela ali se ne uzbuđuje, čuje velike grijehe, a kao da se ništa ne dešava. Ili se možda zadovolji govoreći „la havle ve la kuvete illa billah“ ili „inna lillahi ve inna ilejhi radžiun“.

Tračenje vremena i neokorištavanje od njega. Provodi ga u onome što mu ne koristi. Daje prednost nevažnom nad važnim. Osjeća duševnu i vremensku prazninu. Nema berićeta u vremenu. Provodi sate, a ne učini ništa vrijedno spomena.

Nespremnost da se prihvati bilo čega. Bježi od ozbiljnog posla bojeći se da se vrati prethodnom životu. Šejtan ga svojim ukrašenim govorom obmanjuje na takav način.

Nered u radu. Bez ograničenog je cilja i upotpunjenog djela. Djela su mu bez pripreme. Počne sa ovim djelom, potom ga ostavi. Započne ovaj posao i ne upotpuni ga.

Samoobmana. Zauzima se za nešto bez prethodnih priprema. Zauzet je sa sitnicama koje su bezvrijedne i bez utjecaja, ne zaslužuju veliki spomen, za njih nema osnove u Kur'anu niti u Sunnetu već su to poslovi oko čije koristi se sam ubjeđuje.

Kritika svakog pozitivnog posla, odbacujući sa sebe odgovornost učešća i rada. Uvećava greške i negativnosti, pravdajući svoju nemoć i malaksalost. Traga za opravdanjem i proizvodi razloge za bijeg: **„i jedni drugima su govorili: 'Ne krećite u boj po vrućini!' Reci: 'Džehennemska vatra je još vruća!' - kad bi oni samo znali!“** (*Prijevod značenja Et-Tevba, 81.)*

Odgađanje sa riječima "poslije". Mnoštvo želja i sanjanja u javi. Gradi projekte na obmani i poslove u mašti. Posao od danas odgađa za sutra. Posao kojem je dovoljna sedmica izvršava za mjesec. Svakim danom se uvećava propast i malaksalost.

Znam da u samim vama kruži pitanje koje kruži i u samom meni: „Istina je pretnodno spomenuto, pa gdje je lijek?“ O tome, ako Allah da, u sljedećem broju, ako nas Allah poživi. Do tada puno selama za vas.

Priprema čovječanstva za doček POSLJEDNJEG ALLAHOVOG POSLANIKA

Jevrejski i kršćanski učenjaci su poznavali Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, prije njegova poslanstva, jer su njegove osobine i vrijeme pojave nalazili u Tevratu i Indžilu. Kur'an o tome govori u brojnim ajetima. Zbog toga je islam primilo i nekoliko jevreja na čijem je čelu Abdullah b. Selam, takođe, i nekoliko kršćana na čijem čelu je Nedžaši kralj Abesinije. Bilo je i onih koji su odbili da prime islam iz dunjalučkih ili političkih ciljeva, kao što je slučaj sa Hujej b. Ahtabom, Heraklom i Mukavkisom. Ibnu-Tejmijje, rahmetullahi 'alejh, kaže: „Vijesti sljedbenika Knjige o njihovom poznavanju osobina Muhammeda, sallallahu 'alejhi ve sellem, koje su nalazili u svojim knjigama su na stepenu mutevatira-kategoričnosti.“ (*Dževabu sahih, 1/340.)*

Piše: Bilal Bosnić

Allah, subhanehu ve te'ala, iz Svoje mudrosti je htio da pripremi ljude za doček vjerovjesnika Muhammeda, sallallahu 'alejhi ve sellem. Ta priprema je bila na više načina:

Dova Ibrahima, 'alejhisselam, svome Gospodaru da pošalje Arapima jednog od njih kao poslanika: **„Gospodaru naš, pošalji im poslanika, jednog od njih, koji će im ajete Tvoje kazivati i Knjizi ih i mudrosti učiti i očistiti ih, jer Ti si, uistinu, silan i mudar!“** (*Prijevod značenja El-Bekara, 129.)* Allah, subhanehu ve te'ala, je poslao Muhammeda, sallallahu 'alejhi ve sellem, odazivajući se dovi Ibrahima, 'alejhisselam.

Plemeniti Kur'an spominje da je Uzvišeni Allah radosnu vijest o dolasku Muhammeda, sallallahu 'alejhi ve sellem, objavio u prethodnim objavama, knjigama objavljenim prethodnim poslanicima. Svevišnji Allah je rekao: **„onima koji će slijediti Poslanika, vjerovjesnika, koji neće znati ni da čita ni da piše, kojeg oni kod sebe, u Tevratu i Indžilu, zapisana nalaze, koji će od njih tražiti da čine dobra djela, a od odvratnih odvraćati ih, koji će im lijepa jela dozvoliti, a ružna im zabraniti, koji će ih tereta i teškoća koje su oni imali osloboditi ...“** (*Prijevod značenja El-E'araf, 157.*)

Radosnu vijest o Muhammedu, sallallahu 'alejhi ve sellem, donio je i 'Isa, 'alejhisselam. Allah, subhanehu ve te'ala, je rekao o tome: **„A kada Isa, sin Merjemin, reče: 'O sinovi Israilovi, ja sam vam Allahov poslanik da vam potvrdim prije mene objavljani Tevrat i da vam donesem radosnu vijest o poslaniku čije je ime Ahmed, koji će poslije mene doći' ...“** (*Prijevod značenja Es-Saff, 6.)*

Allah, subhanehu ve te'ala, je upoznao sve vjerovjesnike o poslanstvu Muhammeda, sallallahu 'alejhi ve sellem, naredio im da vijest o njemu dostave svojim sljedbenicima i da ih obavežu na vjerovanje u njega i da, ukoliko ga i oni sami dožive, slijede. Svevišnji je rekao: **„Allah je od svakog vjerovjesnika kome je Knjigu objavio i znanje dao – obavezu uzeo: 'Kad vam, poslije, dođe poslanik koji će potvrditi da je istina ono što imate, hoćete li mu sigurno povjerovati i sigurno ga pomagati? Da li pristajete i prihvatate da se na to Meni obavežete?' – Oni su odgovorili: 'Pristajemo!' – 'Budite, onda, svjedoci' – rekao je On -, 'a i Ja ću s vama svjedočiti.'“** (*Prijevod značenja Alu-Imran, 81.)* Ibnu-Tejmijje, rahmetullahi 'alejh, kaže:

Nastavak na sl. strani —>

„Vijesti sljedbenika Knjige o njihovom poznavanju osobina Muhammeda, sallallahu 'alejhi ve sellem, koje su nalazili u svojim knjigama su na stepenu mutevatira-kategoričnosti." (*Dževabu sahih, 1/340.)*Od toga je i hadis Seleme b. Selama, radijallahu 'anh, koji je bio od učesnika Bedra. Pričao je: „Imali smo komšiju jevreja iz plemena Abdul-Ešhel. Jednog dana, na kratko vrijeme prije poslanstva Vjerovjesnika, sallallahu 'alejhi ve sellem, izašao je iz svoje kuće i došao pred nas. Ja sam tada bio mladić. Pri sebi sam imao ogrtač na koji sam bio naslonjen u svome dvorištu. Spomenuo je proživljenje, Sudnji dan, obračun, vaganje djela, Džennet i Vatru. Sve to je rekao narodu koji je tada bio od sljedbenika mnogoboštva i kipova koji nisu vjerovali u proživljenje poslije smrti. Okupljeni su mu rekli: 'Teško li se tebi čovječe! Smatraš da će ljudi poslije ovoga života biti proživljeni u drugom životu u kojem postoje edenski vrtovi i vatra i da će u njemu biti nagrađeni za svoja djela?!' Rekao je: 'Da.' ... Rekli su mu: 'Teško li se tebi! Šta je dokaz tome?' Odgovorio je: 'Vjerovjesnik koji će doći iz ovih zemalja', pa je pokazao u pravcu Mekke i Jemena. Upitali su ga: 'A kada ćemo ga vidjeti?' Pogledao me je, a ja sam bio najmlađi među njima, pa je rekao: 'Ako ovaj mladić zaživi, dočekat će ga.'" Seleme je rekao: „Tako mi Allaha! Nije otišla noć i dan, a Svevišnji Allah je poslao Svoga poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem. Ovaj (jevrej) je živio među nama. Mi smo povjerovali u Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, a on ga je porekao iz zlobe i zavisti. Govorili smo mu: 'Teško li ti se čovječe! Zar nam nisi ti govorio o tome i tome?!' Odgovarao bi: 'Jesam, ali nije on taj.'" (Sahih sireti nebevijje, Ibrahim Alija, 31. str.) Također, od Ata'a b. Jesara se prenosi da je rekao: „Sreo sam Abdullaha b. Amra b. Asa, radijallahu 'anhuma. Rekao sam mu: 'Obavijesti me o opisu Allahova poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, u Tevratu.' Rekao je: 'Da. Tako mi Allaha, zaista, on je opisan u Tevratu sa nekim od svojih opisa u Kur'anu: **-O Vjerovijesniče, zaista mi smo poslali tebe svjedokom, i obeseljivačem, i opominjačem-** i zaštitom za nepismene. Ti si Moj rob i Moj poslanik. Nazvao sam te Mutevekkilom-oslanjačem. Nije grub, a niti krut. Ne diže glas po pijacama. Neće uzvraćati na zlo zlim, već će praštati i opraštati. Allah ga neće uzeti sve dok njime ne ispravi iskrivljenu vjeru, sve dok ne budu govorili: -Nema božanstva osim Boga i da otvori s tom riječju slijepe oči, i gluhe uši i oklopljena srca.'" (*Buharija, 2125.)*

Također, Ibnu-Ishak, rahmetullahi 'alejh, spominje da su razlog primanja islama od strane pojedinih ljudi, jevreja, iz plemena Benu Kurejza, bile vijesti koje su čuli od jevreja po imenu Ibnul-Hejban. On je na nekoliko godina prije pojave Muhammeda, sallallahu 'alejhi ve sellem, došao u Medinu i pojasnio im da je razlog njegova dolaska bio iščekivanje Vjerovjesnika i njegovo slijeđenje. Pozvao je jevreje da slijede Vjerovjesnika i da ne dozvole da ih u tome iko pretekne. Opisao im je Vjerovjesnika, pa, ova skupina ljudi kada je spoznala te osobine kod Vjerovjesnika, sallallahu 'alejhi ve sellem, na Danu opsade plemena Kurejza, primili su islam.

Također, u vjerodostojnim predanjima se spominje da je jevrejski učenjak Zejd b. Sa'ne, prije primanja islama, rekao: „Uistinu, nije ostalo ništa od znakova vjerovjesništva a da ih ja nisam primjetio na licu Muhammeda, sallallahu 'alejhi ve sellem, kada bih ga pogledao, osim dvije osobine koje mi nisu prenesene od njega: njegova blagost prednjači neznanju i neće mu se neko usprotiviti velikim neznanjem, a da mu on neće uzvratiti još većom blagošću." Družio se s Poslanikom, sallallahu 'alejhi ve sellem, pa je primjetio i ove dvije osobine i primio islam. (*Hakim, 3/604.*) U predanjima se spominje da su razlog primanja islama od strane Amira b. Rebi'e el-Adevija bile riječi Zejda b. Amra b. Nufejla kako on iščekuje Vjerovjesnika od potomstva Ismailova, loze Abdul-Muttaliba po imenu Ahmed, ali misli da ga neće dočekati. Opisivao ga je ljudima na osnovu onoga što je saznao od sljedbenika Knjige. (*Hedju sari, 1/16.)*

Komentatori Kur'ana i historičari spominju da je ajet: **„A kada im Knjiga od Allaha dolazi, koja priznaje kao istinitu Knjigu koju imaju oni – a još ranije su pomoć protiv mnogobožaca molili – i kada im dolazi ono što im je poznato, oni u to neće da vjeruju, i neka zato stigne nevjernike Allahovo prokletstvo"** (*Prijevod značenja El-Bekara, 89.),* objavljen povodom jevreja koji su se sukobljavali sa Evsom i Hazredžom. Kada bi ih Evs i Hazredž nadvladali, oni bi im govorili: „Približilo se vrijeme pojave Vjerovjesnika. S njim ćemo vas ubijati kako su bili ubijani Ad i Irem. Pa, kada se Vjerovjesnik, sallallahu 'alejhi ve sellem, pojavio, Evs i Hazredž su ga slijedili, a jevreji su uznevjerovali u njega.

Allahov poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, bi se osamljivao u pećini poznatoj po imenu Hira. Allah, subhanehu ve te'ala, mu je uljepšao boravak. Pećina Hira bi se izdizala nad Ka'bom, tako da bi prilikom boravka u njoj mogao da čini više ibadeta: osamljivanje, općeniti ibadet i gledanje u Ka'bu. U pećini bi ostajao po mjesec dana od svake godine. Kada bi napunio mjesec dana silazio bi i prvo što bi činio nakon svoga silaska bio bi tavaf oko Ka'be. Islamski učenjaci se razilaze da li je to osamljivanje bilo po Šerijatu ili ne, i po čijem Šerijatu je bilo. Prilično jako mišljenje jeste da je to bilo po Šerijatu Ibrahima, 'alejhisselam. Ibnu-Hadžer, rahmetullahi 'alejh, kaže: „Kao da je to osamljivanje kod njih bilo od preostalih stvari Šerijata u kojem je bio propisan Itikaf." (*Fethul-Bari, 12/355.)* O tome je više govorio Ibnu-Kesir, rahmetullahi 'alejh, u svome vrijednom djelu „El-Bidaje ven-Nihaje" (3/7), pa ko želi može se više upoznati o tome u spomenutom djelu.

Aiša, radijallahu 'anha, je rekla: „Prvo sa čime je otpočela objava Allahovom poslaniku, sallallahu 'alejhi ve sellem, jesu istiniti snovi. Nije vidio ništa u snu, a da se to ne bi obistinilo. Zatim, svidjelo mu se osamljivanje, pa bi se osamljivao u pećini Hira radi ibadeta nekoliko noća, prije nego li bi se vratio svojoj porodici. Za osamljivanje bi se pripremao. Dolazio bi Hatidži i pripremao se za sličan broj noća, sve dok mu nije došla Istina u pećini Hira." *(Buharija, 6982; Muslim, 160.)*

Prenosi se od Allahova poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, da je rekao: *„Uistinu, ja poznajem kamen u Mekki koji me je selamio prije nego li mi je došla objava. Ja ga, doista, i sada poznajem."* (*Muslim, 2277; Tirmizi, 2865.)*

Neka je hvala Allahu na početku i na kraju.

Vladar pravovjernih

OMER B. ABDUL-AZIZ

Piše: Saudin Cokoja, prof.

Imao je nadimak Ešedž (obilježeni, pošto je imao ožiljak na čelu). Dobio ga je u ranoj mladosti, kada je ušao kod svoga oca, tadašnjeg emira Egipta, u staju da pogleda konje, pa ga je jedan od konja udario i razbio glavu od čega mu je ostao ožiljak na čelu. Babo mu je stao brisati krv s čela i govoriti: „Ako ti budeš Ešedž Beni Umejje, uistinu, bit ćeš sretan." Kada ga je vidio njegov brat Asbeg uzviknuo je rekavši: „Allahu Ekber! Ovo je Ešedž Beni Mervan koji će zavladati kako je Omer b. El-Hattab, radijallahu 'anh, rekao: 'Iz moga potomstva će doći čovjek koji će imati ožiljak na licu. Ispunit će Zemlju pravdom.'"

Puno ime mu je Omer b. Abdul-Aziz b. Mervan b. El-Hakem b. Ebil-As b. Umejje b. Abdu-Šems b. Abdu-Menaf Ebu-Hafs el-Kureši. Imam je, hafiz, autoritet, pobožnjak i asketa, istinski vođa pravovjernih. Bio je lijepog morala i lijepog izgleda, inteligentan, dobar političar koji je nastojao da sprovede pravdu gdje god je to bilo moguće, pa je, između ostalog, kako se spominje sve nepravedne vođe kaznio i uzeo iz njihovih ruku sve do čega su došli nepravednim putem, zbog čega su ga na kraju i otrovali čime je postigao šehadet i sreću, inšaAllah. U svom vladanju je bio skroman istovremeno govoreći istinu ne bojeći se ničijeg prigovora pri tome. Islamski učenjaci ga ubrajaju među pravedne halife.

Otac, Abdul-Aziz b. Mervan b. El-Hakem, bio je jedan od najboljih emevijskih emira. Bio je snažan i plemenit. Vladao je Egiptom više od dvadeset godina. Kada je htio da se ženi naredio je da mu skupe četiri stotine dinara iz njegova najljepšeg imetka. Obavijestio ih je da se želi ženiti iz dobre i poštene porodice. Oženio je Ummu-Asim bint Asim b. Omer b. El-Hattab, unukom Omera, radijallahu 'anh. Kažu da joj je bilo ime Lejla. Pridržavao se vjere. Mnogo je posvećivao pažnju traženju znanja, naročito hadisa. Sjedio je i učio pred Ebu-Hurejrom i drugim ashabima. Pisao je Kesiru b. Murri u Šam da mu pošalje hadise koje je čuo od Allahova poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, osim hadise koji su došli preko Ebu-Hurejre, radijallahu 'anh, jer je njih već znao. Bio je mnogo bogobojazan što najbolje možemo vidjeti iz njegovih riječi koje je izgovorio na svojoj samrti: „Volio sam da se nikada nisam spomenuo. Volio sam da sam bio ova tekuća voda ili rastinje na hidžaskoj zemlji."

Majka mu je Ummu-Asim bint Asim b. Omer b. El-Hattab, radijallahu 'anh, a njena majka je poznata djevojka koja nije htjela jedne večeri, na nagovor majke, da pomiješa mlijeko s vodom, ističući da ne želi biti nepokorna vođi pravovjernih Omeru, radijallahu 'anh, u tajnosti, već kao što mu je pokorna u javnosti takva ista će biti i kada je daleko od Omerova pogleda. Omer, radijallahu 'anh, cijeli taj slučaj je slušao, jer je zastao pred njihovim vratima dok je noću obilazio Medinu. Sutradan je svoga sina Asima oženio ovom djevojkom i tu noć sanjao čudan san. Kada se probudio rekao je: „Nadam se da će se s ovim znakom od ovog mog djeteta pojaviti onaj koji će ispuniti Zemlju pravdom, kao što je ispunjena nepravdom." Abdullah b. Omer, radijallahu 'anhuma, bi govorio da je Hattabova porodica vidjela taj znak na licu Bilala b. Abdullaha i smatrala da će on napuniti Zemlju pravdom, sve dok Allah nije došao s Omerom b. Abdul-Azizom, rahmetullahi 'alejh. Imao je još devet braće, a on Omer b. Abdul-Aziz je imao dvanaest ili četrnaest sinova i tri ili šest kćeri. Kada je preselio, njegovoj djeci iza njega je ostalo vrlo malo imetka. Spominje se da je njegovoj muškoj djeci ostalo devetnaest dirhema, dočim, muškoj djeci Hišama b. Abdul-Melika je ostalo milion dirhema. Međutim, za kratko vrijeme mogao se vidjeti jedan od Omerovih sinova kako u jednom danu kupuje i sedla stotinu konja na Allahovom putu, dok se, takođe, jedan od Hišamovih sinova mogao vidjeti kako ispružene ruke prima milostinju. Neka je slavljen Allah, Gospodar svih svjetova. Omer b. Abdul-Aziz oženio se Fatimom bint Abdul-Melik, pobožnom ženom. Otac joj, Abdul-Melik, je bio halifa, djed joj, Mervan, je bio halifa, braća Velid, Sulejman, Jezid i Hišam su bile halife i čovjek joj, Omer b. Abdul-Aziz, je bio halifa. Fatima je bila žena koja je posjedovala zavidan karakter, oprezan odnos prema Dunjaluku i njegovim užitcima, što će itekako utjecati kasnije na razvijenje ličnosti njenog muža i halife Omer b. Abdul-Aziza. Rodila mu je tri sina: Musaa, Ja'kuba i Ishaka. Rečeno je o njoj: „Ne znamo da se pojavila žena s ovakvim osobinama do današnjeg dana." *(El-Bidaje ven-nihaje, 12/680.)*

Nastavak na sl. strani —>

Faktori koji su uticali na izgradnju Omerove ličnosti

Porodično stanje: Omer b. Abdul-Aziz je odrastao u Medini. U ranoj mladosti mnogo se družio s Abdullahom b. Omerom. Svojoj majci je govorio: „Majčice, ja želim da budem poput svoga amidže –Abdullaha b. Omera-„ a ona mu je odgovarala: „Bježi, ti da budeš kao tvoj amidža!“ Kada mu je otac Abdul-Aziz preuzeo upravu nad Egiptom i otišao tamo, pisao je svojoj ženi Ummu-Asim da dođe i ona s djecom u Egipat. Ummu-Asim je pismo pokazala Abdullahu b. Omeru i zatražila od njega savjet. On joj je savjetovao da ide, jer je to njen muž i treba da mu bude poslušna, ali da ostavi Omera kod njih, jer im on mnogo liči. Tako je i bilo, Ummu-Asim je otišla s ostalom djecom u Egipat svome mužu, a Omer je ostao odgajati se kod porodice Omer b. El-Hattaba, radijallahu 'anh, i ostalih ashaba. Traganje za znanjem u ranim godinama i učenje Kur'ana napamet: U ranoj mladosti je počašćen velikom željom za znanjem, sjedenjem čitanjem i ponavljanjem pred učenjacima. Rano je naučio Kur'an napamet, tako da se mogao posvetiti izučavanju ostalih islamskih disciplina. Kur'an je mnogo ostavljao traga na njega. Pored Kur'ana, kao glavne vodilje svakom muslimanu, a pogotovo onome koji traži šerijatsko znanje, Omer b. Abdul-Aziz, Allah mu se smilovao, mnogo je pažnje posvetio i hadisu, pa je tako mnogo vremena provodio uzimajući hadise od Ebu Hurejre, radijallahu anhu, jednog od najpoznatijih ashaba i glavnog izvora hadisa kod Ehli Sunneta. Bez obzira što je bio vrlo mlad, pri spomenu na smrt plakao bi. Vijest o tome bi dolazila do njegove majke. Ona bi ga pitala za razlog njegova plača a on bi joj odgovarao: „Prisjetio sam se smrti.“ (*El-Bidaje ven-nihaje, 12/678.)*

Društveno stanje: Omer b. Abdul-Aziz je živio u vremenu kada je bogobojaznost i dobrota uveliko bila pri ljudima. Većina tadašnjeg stanovništva posvećivala bi se traženju šerijatskog znanja. Postupalo se po Kur'anu i Sunnetu. Priličan broj ashaba je bio prisutan u Medini. Omer je prenosio hadise od Ebu Hurejre, Abdullaha b. Dža'fera b. Ebi-Taliba, Saiba b. Jezida, Sehl b. Sa'da koji mu je poklonio čašu iz koje je Allahov poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, pio. Klanjao je kao imam, a za njim je klanjao Enes b. Malik, radijallahu 'anh, koji je rekao: „Nisam vidio nikoga sličnog da klanja namaz Allahova poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, kao ovaj mladić!“ Takvo društvo mnogo je uticalo na izgradnju Omerove ličnosti, kako u znanstvenom pogledu tako i u odgojnom.

Odgajanje pred velikim medinskim pravnicima: Omerov otac, Abdul-Aziz odabrao je Saliha b. Kejsana da bude odgajatelj njegovom sinu Omeru. Salih bi naređivao Omeru da svaki namaz obavlja u mesdžidu. Jednom je Omer zakasnio na namaz u džematu. Na Salihovo pitanje: „Šta ga je spriječilo da stigne i obavi namaz u džematu“, Omer je odgovorio: „Sluškinja me je češljala.“

Salih mu reče: „Zar da te češljanje spriječi od obavljanja namaza u džematu?!“ Vijest o ovom događaju poslao je Omerovom ocu Abdul-Azizu, koji je odmah poslao svog izaslanika do sina mu Omera i ovaj, nije progovorio ni jednu riječ sa Omerom, prije nego li mu je obrijao glavu. Omer je nastojao da u namazu bude što sličniji Allahovom poslaniku, sallallahu 'alejhi ve sellem. Upotpunjavao je ruku i sedždu pri kojima bi izgovarao tesbih deset puta. Kada mu je otac, Abdul-Aziz, obavljao hadž, zaustavio se u Medini i pitao Saliha za svoga sina Omera. Salih mu je odgovorio:

Stepen znanja koji je dostigao

Historičari se slažu da je Omer b. Abdul-Aziz, rahmetullahi 'alejh, bio jedan od velikih imama svoga vremena. Malik i Sufjan b. Ujejne nazivali su Omera imamom. Mudžahid je rekao za njega: „Odlazili bismo mu da ga podučavamo, pa je on podučavao nas.“ Mejmun b. Mihran je rekao: „Omer je podučavao učenjake.“ Mišljenja Omer b. Abdul-Aziza mnogo se spominju u fikhskim knjigama četiri pravne škole. Tako su hanefijski pravnici imali posebno ime za Omera b. Abdul-Aziza kako bi ga razlikovali od njegova djeda Omer b. El-Hattaba. Zvali su ga „mali Omer“, pa, Kureši u djelu „Dževahir mudi'e“ (4/552) nakon spominjanja određenog pitanja kaže: „Na tome je bio i mali Omer.“ Šafijski pravnici su takođe, mnogo spominjali mišljenja Omera b. Abdul-Aziza. Imam Nevevi, rahmetullahi 'alejh, u svome djelu „Tezhib esma ve lugat“ napisao je opširnu biografiju Omera b. Abdul-Aziza. Malikijski ga pravnici više od svih drugih spominju. Tako Imam Malik, rahmetullahi 'alejh, na mnogim mjestima u svojoj „Muvetti“ svoj stav brani Omerovom fetvom. Hanbelijski pravnici, takođe, ga mnogo spominju. Imam Ahmed, rahmetullahi 'alejh, je rekao za Omer b. Abdul-Aziza: „Ne znam da su riječi ijednog tabi'ina dokaz osim riječi Omer b. Abdul-Aziza.“ Takođe je rekao: „Ako vidiš nekog čovjeka da voli Omer b. Abdul-Aziza, da spominje njegova dobra djela i prenosi ih, znaj da je iza toga, inšaAllah, dobro.“

Omer b. Abdul-Aziz preuzima hilafet

Od dobrih djela Sulejmana b. Abdul-Melika jeste i primanje savjeta od strane Redža'a b. Hajve el-Kenedija koji je predložio Sulejmanu -dok je bio u bolesti u kojoj je i umro- da postavi Omera b. Abdul-Aziza za halifu. To je bio savjet u kojem šejtan nije imao udjela. Ibnu-Sirin kaže: „Allah se smilovao Sulejmanu! Svoj hilafet je otpočeo s oživljavanjem namaza, a završio ga je postavljanjem Omera za halifu.“ To je bilo 99. H. G. Sulejman b. Abdul-Melik je preselio i Omer b. Abdul-Aziz mu je klanjao dženazu.

Redža – savjetujući Sulejmana da hilafet ostavi Omeru - učinio je djelo koje islam nikada neće zaboraviti. Zbog čega? O tome će biti, inšaallah, govora u sljedećem broju.

ŠTA POSLIJE RAMAZANA ?!

Doista je Ramazan usadio u naša srca mnoga dobra, skinuo hrđu sa naših srca i očistio naše duše. Stoga, onaj koji se okoristio od Ramazana, njegovo stanje je bolje nego ranije, jer, doista je od znakova da je dobro djelo primljeno jeste činjenje drugog dobrog djela, a od znakova da djelo nije primljeno i da je odbijeno, jeste vraćanje grijesima i griješenju poslije dobrih djela. Stoga, neka nam Ramazan bude ključ za dobra djela tokom čitave godine i način našeg života u narednoj godini.

Piše: Nermin Smajlović, prof.

Zahvaljujemo Uzvišenom Allahu Koji nas je počastio da dočekamo i doživimo mjesec Ramazan, mjesec milosti i oprosta, a potom nam omogućio da ga ispostimo. Donosimo salavat i selam na Njegovog Poslanika Muhameda, njegovu porodicu, ashabe i sve koji slijede njegovu uputu do Sudnjeg dana.

Srca su nam bila ispunjena radošću, jer nas je Allah počastio da doživimo i dočekamo još jedan mjesec Ramazan. Naša srca su bila ispunjena strahom od Allaha, a istovremeno i nadom u Njegovu milost, dok su jezici bili vlažni od spominjanja Allaha, zikra i učenja Kur'ana. Molimo Ga Milostivog da primi naša dobra djela, jer blago onima čija su djela uzdignuta, grijesi oprošteni, a pokajanja primljena.

Poštovana braćo i cijenjene sestre, bojte se Allaha, na Njega se oslanjajte i pouzdajte, jer onaj koji se na Allaha osloni dovoljan mu je On pomagač. Allaha molite i dove Mu upućujte iz straha od Njegove kazne i s nadom u Njegovu milost, jer je Allahova milost blizu onih koji su dobročinitelji: **"I bojte se Dana kad ćete se svi Allahu vratiti, kad će se svakome ono što je zaslužio isplatiti, nikome krivo neće učinjeno biti."**) *Prijevod značenja Bekara, 281.)*

Razmislimo o brzom prolasku dana i noći, i neka nas to podsjeti na blizinu našeg odlaska s dunjaluka, pa se pripremimo za taj čas dobrim djelima. Došao nam je mjesec Ramazan svojim bereketom i brzo prošao, kao svjedok kod Gospodara za onoga koji je shvatio njegovu vrijednost i okoristio se u ovom mjesecu čineći dobra djela, ili svjedok protiv onoga koji ga je zapostavio ili u njemu griješio. Neka svako od nas preispita sebe šta je u ovom mjesecu uradio. Pa, onaj ko je činio dobra djela, neka zahvali Allahu Uzvišenom na tome! Neka Ga moli da mu to primi i da ga učvrsti na pokornosti! A onaj ko je radio loša djela ili grijehe, neka se pokaje Allahu i neka otpočne novi život! Možda će mu Allah oprostiti ono što je loše činio, i neka iskoristi ostatak svoga života. Allah Svemogući kaže: **"I obavljaj molitvu (namaz) početkom i krajem dana, i u prvim časovima noći. Dobra djela zaista poništavaju loša djela. To je pouka za one koji pouku žele."**) *Prijevod značenja Hud, 114.)*

Bilo je lijepo vidjeti u Ramazanu ljude u skupinama kako odlaze u džamije. Bilo je lijepo vidjeti napunjene džamije na teravih-namazima, ali zapitajmo se da li će tako biti i poslije Ramazana?

Stoga, upozoravam vas na Allahove riječi: **"I ne budite kao ona koja bi svoju pređu rasplela kad bi je već čvrsto oplela."**) *Prijevod značenja Nahl, 92.)*

Šta bi ljudi kazali o onoj, koja kada bi nešto saplela, uljepšala i dotjerala, a onda to rasplela? Ta je stvar ista i kod onoga koji se vrati grijesima i ostavi pokornost Allahu poslije Ramazana.

Navest ćemo samo jedan primjer koji je vezan za glavni stub naše vjere, a to je namaz. Zar nije jasna slika svakome, i zar ne uočava razliku u džamijama za vrijeme Ramazana i poslije njega? Za vrijeme Ramazana džamije su pune, a poslije...? Ljudi se ponašaju kao da je namaz obavezan samo u Ramazanu. To nije način zahvalnosti Allahu na Njegovim blagodatima, jer ispravni prethodnici kažu:*"Znak da je Allah primio dobro djelo jeste, da čovjek poslije njega uradi drugo dobro djelo"* .

Iako je mjesec posta prošao, post kao propis i dobro djelo kojim se čovjek približava svome Gospodaru je ostao, i nije vezan samo za Ramazan. U "Muslimovom sahihu" se prenosi hadis Ebu-Ejjuba Ensarije da je Allahov poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: "Ko isposti Ramazan, a potom posti šest dana Ševala, računa mu se kao da je postio čitavu godinu." Isto tako lijepo je, i od sunneta postiti ponedjeljak i četvrtak, zatim, tri dana od svakog mjeseca, dan Arefata za onoga koji nije na hadžu i sl.

Nastavak na sl. strani —->

Ako smo se oprostili od Ramazana, to ne znači da smo se oprostili i od dobrih dijela i ibadeta, i da ih nećemo osim u Ramazanu činiti. Znajte da ibadet nema svrhu niti vrijednost ako ne ostavi traga na srcu čovjeka, na njegova djela i na njegov moral, odnosno ponašanje i ophođenje.

- Gdje je trag Ramazana na nama, ako poslije njega ostavimo namaz?

- Gdje je trag Ramazana na nama, ako ne budemo i poslije njega učili Kur'an?

- Gdje je trag Ramazana na nama, ako i dalje budemo jeli kamatu?

- Gdje je trag Ramazana na nama, ako nastavimo i budemo uznemiravali komšije?

- Gdje je, gdje je, gdje je.....?

Pogledajmo riječi Ibnul-Kajjima, rahmetullahi 'alejh, koji je rekao: *"Doista postoji razdaljina ili udaljenost između djela i srca, i na toj udaljenosti su drumski razbojnici koji sprečavaju djelu da stigne do srca. Stoga, imaš ljudi koji imaju mnoga dobra djela, ali do njegovog srca nije stiglo; niti strah od Allaha, niti čežnja ili nada, niti skromnost na dunjaluku, niti žudnja i želja za Ahiretom, niti svjetlost kojom će razlikovati Allahove neprijatelje od prijatelja. A da je trag dobrih djela stigao do njegovog srca, srce bi mu bilo svjetlo i osvjetljeno, pa bi raspoznavao istinu od zablude."*

Treba nam biti jasno i uvijek na umu da svrha našeg ibadeta nije da se zamaramo i patimo, već ishod i svrha svega toga je bogobojaznost i strah od Allaha, kao što je Uzvišeni rekao: **"O vjernici, propisan vam je post kao što je bio propisan onima prije vas da biste se Allaha bojali."**) *Prijevod značenja Bekara, 183.)*

Doista je Ramazan usadio u naša srca mnoga dobra, skinuo hrđu sa naših srca i očistio naše duše. Stoga, onaj koji se okoristio od Ramazana, njegovo stanje je bolje nego ranije, jer, doista je od znakova da je dobro djelo primljeno jeste činjenje drugog dobrog djela, a od znakova da djelo nije primljeno i da je odbijeno, jeste vraćanje grijesima i griješenju poslije dobrih djela. Stoga, neka nam Ramazan bude ključ za dobra djela tokom čitave godine i način našeg života u narednoj godini.

Pazite na dobročinstvo svojim roditeljima, na svoje odnose sa komšijama, i sa rođacima. Kraće rečeno, budite tokom godine kao što ste bili tokom Ramazana.

U ramazanskoj školi smo naučili lijepe lekcije. Naučili smo kako se oduprijeti šejtanu, naučili smo kako se oduprijeti svojim strastima i duši koja žudi za lošim djelima, naučili smo kako se udjeljuje i biva plemenit u Ramazanu. Safovi su nam bili zbijeni u džamijama kao da smo jedno tijelo, stoga, nemojmo, niti smijemo dozvoliti da se poslije Ramazana razdijelimo i oslabimo, ili griješenju vratimo!

Doista postač ima dvije radosti: radost prilikom iftara, i radost kod susreta svoga Gospodara. Dunjalučka radost je prolazna, dok je ahiretska radost vječna za onoga koji ostane ustrajan na pokornosti Allahu i na ibadetima, jer će time zaslužiti i postići Džennet u kojem je vječno uživanje, u kojem je ono što oči nisu vidjele, što uši nisu čule, niti je nekome od Allahovih robova na um palo. Stanovnici Dženneta biće pozvani i biće im rečeno: **"Jedite i pijte radosni, za ono što ste u danima minulim zaradili."**)*Prijevod značenja Haqa, 24.)* Bit će im rečeno: **"Eto to vam je Džennet koji vam je darovan kao nagrada za ono što ste radili."**) *Prijevod značenja Zuhruf, 71.)* **"U Džennetske vrtove koje je Milostivi robovima Svojim obećao zato što su u njih vjerovali, a nisu ih vidjeli, a obećanje Njegovo će se doista ispuniti."**) *Prijevod značenja Merjem, 61.)* Molimo Allaha da nas učini od stanovnika Dženneta....

Pitanje: Je li dozvoljeno ženi muslimanki da obavi obavezni hadždž u pratnji pouzdanih žena ako nije u mogućnosti neko od njenih mahrema da je prati na hadždž, ili ako joj je otac umro da li može u pratnji majke ili tetke ili bilo koje druge osobe da je uzme sebi za mahrema na hadžskom putovanju?

Odgovor: Ispravno je da ženi nije dozvoljeno da putuje na hadž osim s mužem ili mahremom od muškaraca. Dakle, nije joj dozvoljeno da putuje u pratnji pouzdanih žena ili pouzdanih muškaraca koji joj nisu mahremi ili majkom ili tetkom, već mora da putuje ili s mužem ili s nekim od mahrema muškaraca. Ukoliko ne nađe nikoga od takvih da je prate na hadžskom putovanju, hadždž joj i ne biva obavezan sve dok je njeno stanje takvo zbog nedostatka uslova šerijatske mogućnosti a Svevišnji Allah je rekao: **„Hodočastiti Hram dužan je, Allaha radi, svaki onaj koji je u mogućnosti ...“** *(Prijevod značenja Alu-Imran, 97.)*

(Stalna komisija za fetve, ramazan, 1416. h.g.)

Pitanje: Kakav je propis oblačenja nikaba i rukavica na hadžskim ili umranskim obredima?

Odgovor: Obaveza je ženi koja stupi u hadžske ili umranske obrede da ne oblači nikab i rukavice ali da svoje lice i ruke prekrije nečim drugim, poput *himara* ili ogrtača. Ako bi obukla nikab i rukavice u zaboravu ili neznanju, ne bi bilo ništa po nju zbog riječi Uzvišenog Allaha: **„Gospodaru naš, ne kazni nas ako zaboravimo ili što nehotice učinimo.“**

(Prijevod značenja El-Bekara, 286.)

NAJBOLJI DANI
u godini

Allahov Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je posvjedočio da su to najbolji dani u godini. Od Džabira, radijallahu 'anh, se prenosi da je Vjerovjesnik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: *„Najbolji dani na Dunjaluku su deset dana."* Rečeno je: „Zar im nije ravan ni izlazak na Allahov put?" Odgovorio je: *„Nije im ravan čak ni izlazak na Allahov put osim čovjeka koji padne svojim licem u prašinu."* (Hadis bilježe El-Bezzar i Ibnu-Hibban a šejh Albani ga je ocijenio vjerodostojnim.) U njima je dan Arefata, a dan Arefata je dan Velikog hadždža, dan oprosta grijeha, dan oslobađanja od Vatre i da se u deset dana zul-hidždžeta ne nalazi nijedna druga blagodat osim ova, ona bi bila dovoljna.

Piše: Ummu Muhammed

Od Allahove, subhanehu ve te'ala, dobrote prema Svojim robovima jeste i ta što im je dao posebne dane za pokornost njemu, posebne prilike u kojima ljudi uvećavaju svoja dobra djela, međusobno se natječu u njima i približavaju se svome Gospodaru. Uistinu, sretan je onaj koji iskoristi ove dane i ove prilike. Od ovih blagoslovljenih dana jesu i prvih deset dana mjeseca zul-hidždžeta. Allahov poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao za ove dane da su to najbolji dani u godini i zbog toga je podstaknuo na činjenje dobrih djela u njima. Naprotiv, Svevišnji Allah zakleo se njima, i samo ovo im je dovoljno počasti i ugleda, jer Veliki i Uzvišeni ne zaklinje se osim velikim i vrijednim. Sve ovo podstiče čovjeka da lijepo dočeka ove dane i da ih maksimalno iskoristi u činjenju dobrih djela. Ovom prilikom progovorit ćemo ukratko o:

1. dočeku ovih dana;

2. njihovoj vrijednosti;

3. vrijednosti dobrih djela u njima;

4. i djelima koja se preporučuju u njima.

Allaha, subhanehu ve te'ala, molimo da nam pomogne da se okoristimo u ovim danima na način s kojim je On Svevišnji zadovoljan.

Kako da dočekamo deset dana zul-hidždžeta

- Iskreno pokajanje. Na vjerniku je da sve dane i prilike, općenito, dočekuje sa iskrenom tevbom i čvrstom odlukom povratka Allahu, subhanehu ve te'ala. U iskrenom pokajanju i povratku, doista, za čovjeka je uspjeh i na Dunjaluku i na Ahiretu. Allah, subhanehu ve te'ala, je rekao: **„I svi se Allahu pokajte, o vjernici, da biste uspjeli!"** (*Prijevod značenja En-Nur, 31.)*

- Čvrsta odluka za ispunjenje ovih dana dobrim djelima. Neophodno je da se svaki vjernik trudi da ove dane ispuni činjenjem dobrih djela i izgovaranjem dobrih riječi. Uistinu, ko donese čvrstu odluku za neko dobro, Allah, subhanehu ve te'ala, mu olakša puteve do tog dobra. Ko Allaha pomogne i Allah će njega pomoći. Svevišnji Allah je rekao: **„One koji se budu zbog Nas borili, Mi ćemo sigurno putevima koji Nama vode uputiti."** (*Prijevod značenja El-Ankebut, 69.)*

- Udaljenost od grijeha. Kao što se čovjek dobrim djelima približava Allahu isto tako, lošim djelima, grijesima čovjek se udaljava od Allaha, subhanehu ve te'ala, i Njegove milosti. Pa, ako želiš brate moj, oprost od grijeha i oslobađanje od vatre, onda se čuvaj grijeha u ovim danima, a i nakon njih.

Vrijednost deset dana zul-hidždžeta

Svevišnji Allah se zaklinje ovim danima: **„Tako Mi zore i deset noći!"** (*Prijevod značenja El-Fedžr, 1. i 2.)* Deset noći jesu ovih deset noći zul-hidždžeta što je mišljenje većine komentatora Kur'ana kako to spominje Ibnu-Kesir, rahmetullahi 'alejh. To su poznati određeni dani u kojima je propisano veličanje Allaha. Allah, subhanehu ve te'ala, je rekao: **„... i da bi u određenim danima, prilikom klanja kurbana kojim ih je Allah opskrbio, Njegovo ime spominjali."** (*Prijevod značenja El-Hadždž, 28.)*

Većina islamskih učenjaka je mišljenja da su određeni dani deset dana zul-hidždžeta. Allahov poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je posvjedočio da su to najbolji dani u godini. Od Džabira, radijallahu 'anh, se prenosi da je Vjerovjesnik, alejhisselam

Nastavak na sl. strani —>

rekao: *„Najbolji dani na Dunjaluku su deset dana.“* Rečeno je: „Zar im nije ravan ni izlazak na Allahov put?“ Odgovorio je: *„Nije im ravan čak ni izlazak na Allahov put osim čovjeka koji padne svojim licem u prašinu.“* (Hadis bilježe El-Bezzar i Ibnu-Hibban a šejh Albani ga je ocijenio vjerodostojnim.) U njima je dan Arefata, a dan Arefata je dan Velikog hadždža, dan oprosta grijeha, dan oslobađanja od Vatre i da se u deset dana zul-hidždžeta ne nalazi nijedna druga blagodat osim ova, ona bi bila dovoljna. U njima je Jevmu Nahr, tj. Dan bajrama koji je po mišljenju jednog dijela učenjaka najbolji dan u godini. Allahov poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: *„Najveličanstveniji dan kod Allaha je Jevmun-Nahri, a zatim Jevmul-Karri (dan poslije bajrama).“* (*Ebu-Davud, 1502; Albani ga je ocijenio vjerodostojnim.*) Skup najvrijednijih ibadeta u ovim danima. Hafiz Ibnu-Hadžer u „Fethu“ spominje: „Ono što se može zaključiti kao razlog odlikovanja ovih dana nad drugima jeste što su u njima prisutni najvrijedniji ibadeti: namaz, post, sadaka, hadž, što se ne može naći u drugim danima.“ (*Fethul-Bari, 5/137.*)

Vrijednost dobrih djela u ovim danima

Od ibnu-Abbasa, radijallahu 'anhuma, se prenosi da je Allahov poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: *„Nema dana u kojima je dobro djelo draže Allahu od ovih dana –tj. deset dana zul-hidždžeta-.* Upitali su: „Allahov poslaniče! Zar čak ni borba na Allahovom putu?!“ Odgovorio je: *„Čak ni borba na Allahovom putu, osim čovjeka koji izađe sa sobom i svojim imetkom, pa se ništa od toga ne vrati.“* (*Ebu-Davud, 2082; Tirmizi, 688; Ibnu-Madže, 1717; Albani ga je ocijenio vjerodostojnim.*)

Od Abdullaha b. Omera, radijallahu 'anhuma, se prenosi da je rekao: „Bio sam kod Allahova poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, pa sam mu spomenuo dobra djela, a on je rekao: *'Nema dana u kojima je dobro djelo bolje od ovih deset dana.'* Prisutni su upitali: 'Allahov poslaniče! Borba na Allahovom putu?!' Donio je tekbir i rekao: *'Ni borba, osim čovjeka koji izađe u borbu sobom i svojim imetkom, pa ispusti u njoj dušu.'“* (*Ahmed, 6272; Albani je lanac prenosilaca ocijenio dobrim.)*

Ova dva hadisa ukazuju da svako dobro djelo koje se učini u toku ovih deset dana zul-hidždžeta da je draže Allahu, subhanehu ve te'ala, od istog djela koje se učini u nekim drugim danima. Pa, ukoliko je neko djelo najdraže Allahu, onda je i najvrijednije kod Njega Uzvišenog. Hadisi, takođe, ukazuju da je vjernik koji čini dobra djela u ovim danima bolji od borca na Allahovom putu koji se vrati iz borbe sa svojim imetkom i da se dobra

djela u ovim danima zul-hidždžeta uvećavaju bez izuzetka.

Brate muslimanu, kada si saznao vrijednost dobrih djela u ovim danima mjeseca zul-hidždžeta, kada si spoznao ovu neizmjerno veliku Allahovu blagodat po Njegove robove, onda se potrudi, brate moj, da više pažnje posvetiš ovim danima, da ih što više i bolje provedeš u pokornosti Allahu, subhanehu ve te'ala. Naši ispravni prethodnici –kako kaže Ebu-Osman el-Hindi- posebno su vrijednovali tri trećine: zadnju trećinu ramazana, prvu trećinu zul-hidždžeta i prvu trećinu muharrema.

Dobra djela koja se preporučuju u prvih deset dana zul-hidždžeta

Obavljanje hadža i umre. Ovo su najbolja djela koja se čine u ovim danima zul-hidždžeta. Kome Allah, subhanehu ve te'ala, olakša da obavi hadž ili umru u ovim danima, nagrada mu je ili Džennet ili opraštanje grijeha. Allahov poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: *„Umra do umre je razlog za opraštanje grijeha koji se počine između njih, a hadž mebrur za njega nema druge nagrade osim Dženneta.“* (*Muttefekun alejh: Buharija, 1650; Muslim, 2403.*) Hadž mebrur jeste hadž koji se obavi na način koji ga je obavljao Allahov poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, bez činjenja grijeha, rija'a, ružnih riječi i sl.

Post, koji se ubraja u jedno od najboljih djela jer Allah, subhanehu ve te'ala, posebno nagrađuje za post. Allahov poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, podsticao je na post devetog zul-hidždžeta, tj. na Dan Arefata, govoreći: *„Postom na Dan Arefata, nadam se, Allah će oprostiti godinu grijeha prije njega i godinu poslije njega.“ (Muslim, 1976.)*

Namaz, koji je takođe, jedno od najvrijednijih djela. Zato je na muslimanu da obavlja namaze u džematu s drugim muslimanima i da mnogo u ovim danima klanja nafila, jer su nafile djela koja najviše približavaju Allahu, subhanehu ve te'ala. Allahov poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, kaže u onome što prenosi od svoga Gospodara: *„Neće prestati Moj rob da Mi se približava nafilama sve dok ga ne zavolim!“* (*Buharija, 6021.*) Donošenje tekbira, tahmida, tehlila i općenito, činjenje zikra. Ibnu-Omer, radijallahu 'anhuma, prenosi da je Vjerovjesnik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: *„Nema vrijednijih dana kod Allaha niti dana u kojima je dobro djelo draže Allahu od ovih deset dana, pa, povećajte u njima tehlil (izgovaranje La ilahe illallah), tekbir (izgovaranje Allahu ekber) i tahmid (izgovaranje El-hamdu lillah).“* (*Ahmed, 5189. i 5879.*) Poželjno je da vjernik podigne svoj glas prilikom donošenja tekbira i da se pazi zajedničkog donošenja i izgovaranja tekbira, ili pjevušeći melodično ili dodavanjem još nekih drugih zikrova, jer se tako nešto ne prenosi od Allahova poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, niti ikoga od ispravnih prethodnika, već je

sunnet da svako za sebe donosi posebno tekbire. Postoje dvije verzije izgovaranja tekbira: 1) „Allahu ekber, Allahu ekber, La ilahe illallahu vallahu ekber, Allahu ekber, ve lillahil-hamd“, i 2) „Allahu ekber, Allahu ekber, Allahu ekberu kebira“. (*Abdurrezzak u „Musannefu“ i Ibnu-Hadžer u „Fethu“.)* Svakako kada se govori o podizanju glasa onda se misli samo na muškarce, a ne i na žene, jer u vrijeme Allahova poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, Majke vjernika nisu donosile tekbire glasno.Udjeljivanje sadake. Poželjno je da vjernik mnogo udjeljuje u ovim danima. Allah, subhanehu ve te'ala, podstiče na sadaku riječima: **„O vjernici, udijelite dio od onoga čime vas Mi darujemo, prije nego što dođe Dan kada neće biti ni otkupa, ni prijateljstva, ni posredništva! – A nevjernici sami sebi čine nepravdu.“** (Prijevod značenja El-Bekara, 254.) Allahov poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: *„Sadaka neće umanjiti imetak.“* (*Muslim, 4689; Tirmizi, 1952; Ahmed, 6908. i 8647.)*
Tu su i mnoga druga djela koja se preporučuju u ovim danima. Spomenut ćemo ih samo poimenice: učenje Kur'ana i podučavanje njemu, traženje oprosta, dobročinstvo roditeljima, održavanje rodbinskih veza, širenje selama i hranjenje siromaha, popravljanje odnosa među ljudima, naređivanje na dobro i odvraćanje od zla, čuvanje jezika i stidnog mjesta, činjenje dobročinstva komšiji i ugošćavanje gosta, udjeljivanje na Allahovom putu, uklanjanje prepreke s puta, udjeljivanje na svoju porodicu i familiju, briga o jetimima, posjeta bolesnika, ispunjavanje potreba braće muslimana, donošenje salavata i selama na Allahova poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, činjenje dove za braću u odsutnosti, ispunjavanje emaneta, obećanja i ugovora, obaranje pogleda od zabranjenog, upotpunjavanje abdesta, učenje dove između ezana i ikameta, učenje zikra nakon svakog namaza, zarada na halal način, unošenje radosti u srca muslimana, čišćenje prsa od zavisti i mnoga druga dobra djela.

Dječija priča

Kurban Bajram

Danas je Kurban Bajram. Abdullah i Amina su ustali rano i obukli najljepšu odjeću. Abdullah je stavio bijelu kapu na glavu, a Amina bijelu mahramu. Abdullah je imao osam a Amina šest godina. Majka Esma ih je namirisala najljepšim mirisom i otišli su sa svojim babom Hasanom rano ujutro u džamiju. Kad su došli u džamiju vidjeli su još mnogo druge djece i ostalih ljudi. Svi su bili lijepo obučeni i radosni zbog velikog islamskog praznika. Kad su završili klanjanje Bajram namaza, Abdullah i Amina su prišli svome babi i rekli mu:

„Tekabbelallahu minna ve minkum, babo!“

„Tekabbelallahu minna ve minkum, i vama.“, odgovori babo!

Zatim su Abdullah i Amina zagrlili i poljubili svog babu, te su požurili zajedno kući. Kad su stigli kući, zagrlili su i poljubili mamu, a zatim su ugledali na stolu dva poklona.

„Šta je ovo i za koga je to?“, upitali su?

„To je hedija za vas.“, odgovori mama.

Otvorili su svoje poklone koje je mama za njih posebno upakovala, zatim su se puno radovali jer Abdullah je dobio „auto“ koje mu se mnogo svidjelo, a Amina je dobila „slagalicu“.

„A da li će sva djeca danas dobiti hediju?“, upita Abdullah?

„Možda.“, odgovori mama sa osmijehom.

„A sad ćemo da jedemo Bajramski ručak, što sam ja pripremila!“, reče mama.

Nakon što su jeli, babo je upitao Abdullaha i Aminu:

„Želite li da idemo zajedno zaklati velikog ovna za Kurban?“

„A zašto to?“, upita Amina?

„To je nama naređeno od Allaha, a to je i zbog toga da možemo podijeliti meso siromašnim i rodbini.“, odgovori babo.

„A zašto njima da podijelimo?“, upita Abdullah?

„Danas je praznik za sve muslimane, sa ovim Allah želi da svi muslimani mogu danas lijepu hranu da jedu.“, odgovori babo.

„A da li mogu da odnesem svojoj prijateljici Fatimi, ona je siromašna?“, upita Amina?

„Naravno!“, odgovori babo.

„Pa krenimo odmah, želim i ja da odnesem svojim prijateljima!“, reče Abdullah!

Zatim su babo Hasan, Abdullah i Amina otišli napolje da zakolju velikog ovna i da ga u ime Allaha podijele siromašnim i rođacima. Željeli su danas da obraduju mnogo ljudi i da zarade sebi veliku nagradu kod Uzvišenog Allaha! **USKORO ĆE KURBAN BAJRAM, DA LI I TI ŽELIŠ TOG DANA DA URADIŠ ISTOM ONO ŠTO SU URADILI ABDULLAH I AMINA?**

ONLINE PREVODILAC

Internet vam omogućuje da pretražujete dokumente napisane na bilo kom poznatom jeziku, ali šta ako ne znate koji jezik je upotebljen u konkretnom dokumentu koji vas interesuje? Ne brinite, postoji veliki broj servisa za prevođenje koji vam mogu dati rješenje.

Iz jednog jezika u drugi

Uzmimo da imate blok teksta koji treba da prevedete. Generalno gledano, najbolji alat za ovakvu vrstu posla je Babelfish; jednostavni servis za prevođenje sa jednog jezika na drugi.

Google Translate može da posluži za dešifrovanje bloka teksta na jednom jeziku u drugi jezik. Ovaj servis takođe možete da iskoristite za prevođenje čitavih web stranica tako što ćete jednostavno uneti URL; mada moramo napomenuti da ova funkcija na Google Translate ne radi uvijek onako kako biste željeli.

Home › Extra › Babel Fish Vertalen
Babel Fish Vertaling
Help
Een tekstfragment vertalen
Selecteer de van- en naar-talen
Vertaal
Een webpagina vertalen
http://
Selecteer de van- en naar-talen
Vertaal
Babel Fish Vertalen toevoegen aan uw site
Tip:: Als u niet wilt dat een bepaald woord wordt vertaald, voeg dan een x toe voor en achter het woord. Bijv. Ik houd van xPinkx xFloydx
POWERED BY SYSTRAN

Postoji i gTranslate, Firefox dodatak koji koristi Google-ov servis za prevođenje teksta na stranici tako da ne morate da posjetite sam Google Translate web sajt. Windows Live ima sličan servis.

Jedan od najboljih i najlakših alata za prevođenje koji trenutno postoje je FoxLingo dodatak za Firefox. On prevodi web stranice i blokove teksta na 45 različitih jezika.

Tu je takođe i Translate 2.0, jednostavan sajt za prevođenje koji vodi evidenciju o vašim unosima i nudi ih u PDF formatu kako bi vam uvijek bio pri ruci.

Specifični jezički alati

Postoji mnogo sajtova za prevođenje koji su specijalizovani za jedan ili dva jezika, što ih čini i mnogo korisnijim pošto su rječnici i mogućnosti prevođenja kvalitetnije i detaljnije. Beolingus je Englesko/Nemački sajt koji nudi servise prevođenja kao i definicije, sinonime, prijmere rečenica i sl.

Ostali jezički alati

Speech Accent Archive, iako nije striktno servis za prevođenje, nudi vam mogućnost da slušate bukvalno na stotine jezika koje pričaju ljudi kojima su ti jezici maternji - odličan način da saznate da li dobro izgovarate reči određenog jezika ili da usavršavate vaš izgovor.

Svako ko je ikada pokušavao da uči jezik zna da konjugacija reči može da predstavlja problema. Tu na scenu stupa Verbix; to je besplatni konjugator rječi dostupan za veliki broj jezika.

Ako želite da čitate vjesti iz čitavog svijeta na vašem jeziku, probajte Newstran, besplatnog prevodioca za preko 10,000 globalnih časopisa. Napomena: budite spremni na sporo vrijeme učitavanja u zavisnosti od toga o kom jeziku se radi.

Iako nijedan od ovih alata ne može da zamjeni pravog profesionalnog prevodioca, većina nas ne može sebi da priušti taj luksuz da plati nekog od ovih ljudi da sjedi pored nas kada nam treba nešto prevesti.

An-Nisa
Online shop islamske odjeće

NOVO

Miris za žene – MUSK cream

Nudimo vam Al-Fatina miris za žene u formi kreme. Ovaj miris je posebnog i prelijepog arapskog mirisa **MUSK.** Miris je mnogo ženstven i posebnog karaktera! Uvjerite se!

NOVO

Body lotion – MUKHALAT ili OUD

Nudimo vam Al-Fatina body lotion za žene. Ovaj lotion je posebnog i prelijepog arapskog mirisa **MUKHALAT** ili **OUD.** Napravljen je na prirodnoj ljekovitoj bazi i mnogo je zdrav za ženski ten i daje svjež izgled!

Krema za tijelo od ćorokuta

Nudimo vam Al-Baraka kremu za tijelo koja je napravljena na prirodnoj bazi od ćorokutova ulja. Krema je vrlo ljekovita i daje tijelu vrlo lijep i nježan ten. Pomaže protiv „exema" (suhi i oštećenih dijelova kože koji mnogo iritiraju u vidu svraba). Također se koristi kao krema za ruke, naročito je preporučujemo onima koji imaju problema sa suhim i oštećenim rukama. Uvjerite se?

NOVO

Šampon od maslina

Nudimo vam Sehat šampon za kosu koji je napravljen na prirodnoj bazi od maslinovog ulja. Ovaj šampon od maslina preporučujemo i vrlo je dobar je za sve vrste i tipe kosa. Vrlo je ljekovit!

Šampon od ćorokuta – protiv ćelavosti

Nudimo vam Al-Baraka šampon za kosu koji je napravljen na prirodnoj bazi od ćorokutova ulja. Šampon preporučujemo i vrlo je dobar za one koji imaju problema sa opadanjem kose, tj. sa ćelavošću. Ovaj šampon umanjuje opadanje kose i jača njen korijen. Pospješuje njen rast i umanjuje perut, te daje zdrav izgled kosi. Da bi se došlo do rezultata, potrebno je da se redovito koristi ovaj šampon. Uvjerite se?

www.an-nisa.net

info@an-nisa.net

NOVO

VAM NUDI NOVE PROIZVODE IZ

KOZMETIKE I MEDICINE

Med od kestena

NOVO

Med sa Ciklom

- Jača kosti i krvne sudove
- Odstranjuje višak želučane kiseline
- Odstranjuje otrove iz tijela
- Preventivno utječe na bolest jetre
- Protiv bolova u stomaku
- Protiv žutice i mnogih drugih bolesti

Čorokutovo ulje

NAJBOLJI KVALITET

Polen

- Poboljšava apetit kod suviše mršavih osoba
- Djeluje kao antibiotik i protiv nervnih poramećaja
- Poboljšava psihičko stanje
- Pozitivno djeluje na rast i razvoj kod djece
- Reguliše krvni pritisak
- Povećava sadržaj hemoglobina i eritrocita u krvi
- Daje dobre rezultate kod liječenja čira, jetre, prostate,
- Takođe liječi bubrege i žlijezde sa unutrašnjim lučenjem

NOVO

Bismillahi-r-Rahmâni-r-Rahîm!!!

Es-selamu 'alejkum ve rahmetullahi ve berekatuhu!

Zahvala pripada samo Allahu. Neka su salavat i selam na našeg Vjerovjesnika Muhammeda, njegovu porodicu, njegove ashabe, i sve one koji su slijedili i koji će slijediti njegovu uputu do Sudnjeg dana.

Poštovana braćo i cijenjene sestre, obraćamo vam se čvrsto imajući na umu da su muslimani poput jedne građevine čiji dijelovi jedni druge podupiru i da nas je islam naučio kolektivnosti i solidarnosti. Naime, džem'at Hidžra u Holandiji postoji već od dolaska prvih prognanika iz rata u Bosni i Hercegovini, a zatim Makedonije, Kosova i Sandžaka. Mnogi muslimani sa Balkana su ostali ovdje živjeti, poput ostalih muslimana. Imajući u vidu osjećaj odgovornosti organizovali smo, zahvaljujući Uzvišenom Allahu, svoj vjerski život u skladu sa Kur'anom i Sunnetom. Najprije smo to realizirali otvaranjem džem'ata pod imenom „Stichting Hidžra" koji je zbog tijesnih prostorija djelomično zadovoljio naše potrebe. Sadašnje prostorije su veoma skromne i plaća se velika kirija. Aktivnosti u vidu vjerske edukacije i života se iz dana u dan sve više šire (od tih aktivnosti je i ovaj islamski časopis El-Asr), pa smo u sve većoj potrebi za infrastrukturalnim proširenjem koje bi zadovoljilo potrebe muslimana našeg govornog područja. Stoga smo u namjeri da kupimo prostorije za naš vlastiti Islamski Centar koji bi okupljao sve muslimane, kako sa prostora Balkana tako i ostalih dijelova svijeta. Takođe i od vas prijazno tražimo da nam pružite bratsku ruku i pomognete nam novčano kako bi realizovali ovaj hairli - projekat.

Uzvišeni Allah kaže:

„Ko je taj koji će Allahu drage volje zajam dati, pa da mu ga On mnogostruko vrati? *(Prijevod značenja El-Bekara, 245)*

„Oni koji imanja svoja troše na Allahovom putu liče na onoga koji posije zrno iz kojeg nikne sedam klasova i u svakom klasu po stotinu zrna. – A Allah će onome kome hoće dati i više; Allah je neizmjerno dobar i sve zna." *(Prijevod značenja El-Bekara, 261)*

„Vi se, eto, pozivate da trošite na Allahovu putu, ali, neki od vas su škrti, - a ko škrtari, na svoju štetu škrtari, jer Allah je bogat, a vi ste siromašni. – a ako glave okrenete, On će vas drugim narodom zamijeniti, koji onda kao što ste vi neće biti." *(Prijevod značenja Muhammed, 38)*

Naš Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellam, kaže:

„Nema dana u kojem osvanu ljudi a da se u njemu ne spuste dva meleka, pa, jedan od njih kaže: 'Allahu moj, onome koji udijeli, nadomijesti imetak', a drugi kaže: 'Allahu moj, onome koji se ustegne, podari propast.'" (Buharija, 1442; Muslim, 1010)

„Kada čovjek umre, njegova djela prestaju, osim u tri slučaja: trajne sadake, znanja kojim se drugi koriste i dobrog djeteta koje mu uči dovu.". (Muslim, 1631)

Nadamo se da ćete pažljivo pročitati i sagledati ovaj zahtjev, te se pozitivno na njega odazvati, jer vašim novčanim donacijama za ovaj Islamski Centar učestvujete u velikom hajru od kojeg ćete inšaAllah kod Allaha imati nagradu svakog i svačijeg ibadeta urađenom u njemu, a da onome ko taj ibadet uradi neće biti ništa oduzeto, kako u periodu vašeg života, tako i nakon smrti, jer se i ovaj hajr smatra trajnom sadakom.
Na kraju vam želimo svako dobro i na dunjaluku i na Ahiretu.

Wesselamu 'alejkum ve rahmetullahi ve berekatuhu!

Broj računa: **3532399,** SWIFT/BIC-code: **PSTBNL21,** IBAN: **NL96PSTB0003532399**
Adresa: **Stichting Hidzra, Kloosterstraat 13, 9141BN Beverwijk, Nederland**
Telefon za potrebne informacije: **0031617475513** ili **0031617332323**
e-mail: **hidzra-nl@hotmail.com**